

Odmev

stran 24

Janez Podobnik,
predsednik SLS in minister
za okolje in prostor

*»Širina in
demokracija sta vedno
krasili SLS«*

stran 10

Kristijan Janc, poslanec
SLS v DZ RS in župan

*Delo med ljudmi
mi je v veliko
zadovoljstvo*

stran 32

Janez Cimperman, član
Kluba županov SLS

*Ig ni tranzitna občina,
smo kot neki »rečni
rokav« - bore malo
denarja priteka na to
stran ljubljanskega barja*

stran 36

Rok Ravnikar
**Izza šan-
kov ali kdo
na koncu
resnično od-
loča volitve**

stran 2

2. redna seja
Kluba županov
SLS
**»O tretji
razvojni osi
bomo še
razpravljali«**

stran 4

Igor Hrovatič
**SKZ pri SLS:
"Vse kmete
je potrebno
zaščititi"**

stran 43

Bogdan Bradač
**Seniorji v
Evropi – opo-
ra v spremi-
njajočem se
svetu!**

stran 45

Nada Skuk
**Ženska
zveza SLS
bo zasedala
v Mariboru**

stran 46

Tone Hrovat
**Izzivi v izobraževanju
za kmetijstvo in
podeželje z novimi
programi v šolskem
letu 2007/2008**

stran 51

Gregor Abram
**Pismo pripad-
nika italijanske
narodne skup-
nosti, živečega
v Sloveniji**

stran 53

Aleš Juvanc
**Doli tam
spodaj na
kolesu (1. del)**

stran 54

Uvodnik

Izza šankov ali kdo na koncu resnično odloča volitve

Ko v zadnjih tednih poslušam donedavnega poslanca LDS Pavliho, predsednika t.i. združene liste Pahorja, pa tudi ministra Rupla, dobivam občutek, da dejansko govori naše besede, besede SLS. Glede na to, kaj vse smo lahko slišali v zadnjih letih na račun naše borbe za pravično mejo s Hrvaško, gre nedvomno za presenečenja. Ali gre za »odpiranje oči« in spreobrnitev? Ali gre le za to, da nam jemljejo besede z jezika oz. dobesedno »orodje iz rok«? Pa bodo tudi obdelali to njivo, ki se ji reče skrb za ohranitev prostega dostopa Slovenije na odprto morje? Ali bodo naredili ključni korak, ki bi dokazal, da z vsečnimi izjavami mislijo resno - ali bodo povedali hrvaški in evropski javnosti, da se o tem, kar je bilo vedno slovensko, ne bomo z nikomer pogajali in da zato celovitost piranskega zaliva in prost dostop Slovenije na odprto tudi ne moreta biti predmet morebitne arbitraže? Veliko vprašanje.

Priča smo temu, da se v časopisnih člankih na temo meje s Hrvaško zraven objavljajo fotografije omenjenih politikov in ne naših akterjev, ki dejansko nenehno opozarjajo na to problematiko. Obstaja nevarnost, da bodo sedaj nekateri veliko govorili in dobivali veliko prostora, naredili pa ne bodo čisto nič.

Po drugi strani pa so odnosi s Hrvaško tema, kjer SLS ohranja verodostojnost in pobudo. Medije zanima stališče SLS, zanimajo jih naši naslednji koraki. **Ni pogosto, da peto parlamentarno stranko po vrsti vabijo na televizijska soočenja o aktualnih političnih temah, zato je kvalitetno delo na vprašanju meje z našo južno sosedo še kako pomembno.** Ima SLS pri tem vprašanju tako veliko pozornost samo zato, ker malo »štrlimo« ven iz koalicije, in je želja tistih, ki nam pozornost tudi dajejo, da kažejo na razlike v koaliciji? Upam, da se tega vsaj

pri strateških zadevah, kot je državna meja, ne poslužujejo....

Kar se tiče t.i. zadeve PUH, je, ne glede na ogromno pozornost, ki so jo nekateri mediji namenili temi, med drugim to potrebno sprejeti ne samo kot izziv sam po sebi. Da se ustrezno odgovori na vsa vprašanja in demantira nepravilne, velikokrat tendenciozne zaključke in konstrukte, ki se ob tem oblikujejo, pa tudi priložnost, da se pokaže, iz kakšnega testa smo. **Velike osebnosti se oblikujejo v velikih bitkah.** Ljudje ne kupijo kar tako vsake race in ob dosledni, argumentirani drži zaupa velikokrat tudi »napadenemu«.

Primer Peterle. S svojo zgodnjo kandidaturo je pred dejstvo postavil v prvi vrsti svojo lastno stranko, nato pa še ostali desnosredinski pol. Je to znak brezobzirnosti, pokvarjenosti, preračunljivosti? Ali pa morda dokaz skoraj dvajsetletnih izkušenj, ki si jih je nabral v slovenski politiki, kjer je doživel vse faze političnega ugleda? Če pogledam funkcijo predsednika države kot tako, bi se mi zdel velik dokaz politične kulture, če bi državljanke in državljani na neposrednih volitvah za predstavnika države izvolili nekoga, ki ima dolgo politično kilometrino, ki ima mednarodne izkušnje in ki ga dobro poznamo. V krogu SLS pa je Peterle zapisan tudi kot človek, ki je s svojim izhodom kmalu po združitvi SLS in SKD preprečil zmago te nove stranke in s tem posredno omogočil v naslednjem mandatu prevlado SDS. Kljub vsemu so bolj kot vsa njegova zgodovina zaskrbljivoče glasne govornice, da njegov cilj niso predsedniške volitve, ampak ustanovitev nove stranke in nastop na volitvah 2008. Zelo definiran politik je, zato bo težko uspel kar tako pridobiti potrebnih 50%+1 glasov na predsedniških volitvah, a zagotovo bo dobil več glasov kot njegova NSi. Teoretično ta »načrt« ni od muh. Ni mu uspelo v NSi, zato bi se poskušal z relativnim uspehom na predsedniških volitvah predstaviti kot alternativa SDS na desni. Vse lepo, samo verjetno bo v tistem trenutku s prizorišča izginila NSi. Ne trdim, razmišljam. Tudi na ta vprašanja si bo treba odgovoriti, ko bomo razmišljali o podporah kandidatom za predsednika države. In edinstvena zgodba, ki se odvija pred našimi očmi z nekdanj ne-premagljivo LDS? Smo si lahko kaj takega predstavljali še dve, tri leta nazaj?

To je tako kot komunizem - v najtrših časih so bili ljudje verjetno prepričani, da bo trajal večno. To je opozorilo tudi sedaj največji vladajoči stranki, pa tudi

spodbuda nam, da se časi spreminjajo, da vsakih nekaj let pride priložnost, da dokažeš, če si vreden zaupanja volivcev in prevzema oblasti.

Preveč naivno bi bilo pričakovati, da se bodo volivci nekdanje LDS po njenem razkroju kar enostavno porazdelili kar med vse ostale stranke, pa četudi bo nastala katera nova. Toliko manj, da bodo morebitni prestopi poslancev kar avtomatsko s seboj prinašali tudi deleže na volitvah. Volivci pač nimajo neke življenjske potrebe po voljenju, češ če ni LDS-a, bomo pa kako drugo stranko izbrali. Treba je ustvariti zaupanje na malo daljši rok. Kdor število prestopljenih poslancev enači z deležem volivcev, se bo uštel. Kadri stranke in njeni volivci sta kljub vsemu dve različni stvari, kar pa ne pomeni, da ni pozitivno, če pride kateri od poslancev drugih strank v naše vrste. Prepričan sem, da je SLS od strank na desnici edina, ki ima takšen potencial, da kdaj kakšna vrata za koga tudi odpre. Saj se je, v preteklih mandatih, še vedno pokazalo tako.

Kako uspešen bo Golobič s svojim društvom nekdanjih poslancev in članov LDS? Vsak volivec več, kot pa morda nekdanji volivci LDS, bi bil zame presenečenje in razočaranje hkrati. Če bodo kameleoni LDS na tako prozoren način lahko pretentali slovenske volivce, bom resnično razočaran. Ne gre za to, da bi komu branil politično udejstvovanje, a lahko stokrat zame-

njajo svojo barvo in ime, pa so svoje vrednote in način vladanja že dodobra izkazali. Retorika bo lahko lepa in visokodoneča, a tolaži me misel na znameniti Forum 21, ko se je hotela elita nekdanjih mogočnikov komunistične partije skriti v vplivno civilno družbo. Ni jim uspelo, zato lahko upam, da tudi bivšim LDS-ovcem ne bo.

In Pahor? Kdo in kdaj bo tako očarljivemu Pahorju postavil ogledalo? **Zagotovo ga bo slej ko prej napadel Golobič.** Zato visoka podpora Pahorjevi stranki leto in pol pred volitvami še ne pomeni ničesar. Bistveno je, da je šel v pogon Golobič s svojim aparatom, ki je skoraj uničil tudi SLS konec devetdesetih. Boj na levici se šele pričneta.

Imamo proporcionalni sistem, trenutno je v parlamentu sedem strank in še nekaj poslanskih skupin. Volivci pa imajo rajši enostavno odločanje, zato bo slej ko prej v običajih debatah politika zreducirana na osnovni »Ali si za Janšo ali za Pahorja?« **Volivci pa se bodo morali spet vse prevečkrat zadovoljiti z odgovori tipa »krog je okrogel«, »sneg pa bel«,...** Kje je mesto in možnost za SLS? Pomembno je, da se spomnimo - ne vprašamo -, kaj komu pomenijo vrednote, ki jih cenimo v SLS. Slovenstvo, podeželje, korenine, tradicija, zvestoba, družina,... SLS mora biti garancija, da bodo te vrednote zastopane v slovenski politiki.

Rok Ravnikar

Ljubljana, 14.3.2007 - Dr. Ivan Žagar, minister Službe vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko in Jakob Presečnik, vodja Poslanske skupine SLS DZ RS: Po sestanku vrha koalicije dajeta izjavo medijem.

Mesečnik SLS-ODMEV izdaja Časopisno založniško podjetje Ljudska čebela d.o.o., Beethovnova 4, Ljubljana, telefon 01/24-18-800, telefaks: 01/25-11-741, elektronska pošta: tajništvo@sls.si. TRR: 03100-1000025189; odgovorni urednik: Aleš Vehar, oblikovanje in priprava za tisk Špes grafika, Novo mesto. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Časopis izhaja mesečno.

Za objavo vsebine Drnovškovega pisma Napolitanu

Govor italijanskega predsednika Giorgia Napolitana ob dnevu spomina na žrtve fojb je bil javen in v nekaterih elementih sporen, nanj pa se je s pismom odzval predsednik republike Janez Drnovšek, zato bi bilo prav, da bi bila slovenska javnost seznanjena z vsebino tega pisma, je na novinarski konferenci 27. februarja v Ljubljani menil predsednik SLS Janez Podobnik. »Ne gre za to, da bi zahtevali samo pismo, temveč pričakujemo, da Drnovšek javnost seznanji z njegovo vsebino,« je pojasnil in dodal, da je ob dejstvu, da je šlo za javen govor predsednika Italije, prav, da se je nanj najprej odzval Drnovšek, narobe pa bi bilo, če bi to storila najprej vlada.

Predsednik SLS se je dotaknil tudi slovensko-hrvaških odnosov. Kot je napovedal, bo SLS, zlasti ob pobudah kolegov v vladni koaliciji kot tudi nekaterih predstavnikov opozicije, s predlogom Resolucije o meji s Hrvaško počakala še nekaj tednov. SLS namreč želi, da bi se o tem dokumentu oblikovalo čim širše politično in strokovno soglasje.

Glede izbire novega guvernerja Banke Slovenija je Podobnik menil, da bi Drnovšek ravnal modro, če bi najprej izčrpal tista imena, ki so se prijavila na to mesto, saj je po njegovem mnenju nenavadno, da tistega, ki ga predlagaš, pošlješ »v ring brez upa na zmago«.

Ob 15. obletnici izbrisa dela prebivalstva iz registra stalnega prebivalstva je Janez Podobnik povedal, da se mnenje SLS o izbrisanem ni spremenilo. SLS kot rešitev tega vprašanja podpira ustavni zakon, dobro pa bi bilo, če bi se pri tem izognili ideološkimi razlogom in se posvetili vsebini. Žal pa vladna koalicija za rešitev nima potrebne večine.

Rok Ravnikar

OBVESTILA SLOVENSKE LJUDSKE STRANKE

Pripravil Rok Ravnikar, odnosi z javnostmi SLS

● ● ● SLS: Pričakovanja po širši politični podpori Resoluciji o meji s Hrvaško so realna

Ljubljana, 16. marec 2007 - Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke kot pozitivno ocenjuje dejstvo, da je na današnjem kolegiju predsednika državnega zbora velika večina poslanskih skupin izrazila načelno pripravljenost in napovedala sodelovanje pri usklajevanju besedila Resolucije o meji s Hrvaško v prihodnjih tednih.

Pri oblikovanju dopolnjene različice resolucije naj bi tako sodelovala vladna strokovna komisija in tudi predstavniki opozicijskih poslanskih skupin. Poslanskim skupinam pa naj bi se jo predstavilo pred 13. aprilom 2007, ko se bo dokončno odločalo o uvrstitvi te točke na majsko sejo.

Poslanska skupina SLS ponovno poudarja, da je kot pobudnica resolu-

cije že večkrat izrazila pripravljenost in odprtost za dopolnitev besedila z namenom doseganja čim širšega političnega soglasja. Po današnjem srečanju poslanska skupina SLS ocenjuje, da je tak rezultat tudi realno pričakovati.

● ● ● IO SLS: poslanci naj pospešijo postopek sprejemanja Resolucije o meji med Slovenijo in Hrvaško

Ljubljana, 14. marec 2007

Sklepi IO SLS

1. IO SLS ne nasprotuje morebitni arbitraži za ureditev odprtih mejnih vprašanj s Hrvaško, izpostavlja pa, da ohranitev prostega dostopa Slovenije na odprto morje in celovitost Piranskega zaliva ne moreta biti predmet arbitraže in da je predmet morebitne arbitraže meja tako na morju kot na kopnem.

2. IO SLS se zavzema za čim širše soglasje slovenske politične in strokovne javnosti o vsebini morebitne arbitraže, zato poziva predsednika Državnega zbora RS dr. Cukjatija, da v najkrajšem možnem času na pogovor za iskanje takega soglasja povabi predstavnike vseh parlamentarnih strank.

3. IO SLS obžaluje, da kljub števil-

nim in dolgotrajnim prizadevanjem SLS v koaliciji ni prišlo do poenotenja glede Resolucije o meji s Hrvaško. Zato IO SLS podpira odločitev poslancev SLS, da pospešijo postopek za obravnavo in sprejetje resolucije v DZ. V luči morebitne arbitraže je čimprejšnje sprejetje resolucije še toliko pomembnejše, saj bi pomenila zavezujoč dokument za vse slovenske predstavnike v pogajanjih ali pripravah na morebitno arbitražo. IO SLS zato pričakuje, da bodo resolucijo v interesu dobre pozicije Slovenije v postopku

morebitne arbitraže poleg sopolodnikov v nadaljnjem postopku v DZ podprli tudi poslanci in poslanke drugih strank.

● ● ● IO SLS podpira ministra Janeza Podobnika v zadevi PUH

Ljubljana, 14. marec 2007 - Predsednik Slovenske ljudske stranke in minister za okolje in prostor Janez Podobnik je na sinočnji seji člane Izvršilnega odbora SLS seznanil z okoliščinami in postopki ter razlogi, ki so ministrstvo in vlado vodili do sodne poravnave s podjetjem PUH. Člani izvršilnega odbora so ministru Podobniku soglasno izrekli podporo

in izrazili prepričanje, da je ministrstvo za okolje in prostor delovalo transparentno in argumentirano, zato tudi pričakujejo, da se bo to potrdilo tudi na vseh sklicanih delovnih telesih državnega zbora.

● ● ● SLS: Arbitraža je pogojno sprejemljiva

Ljubljana, 8. marec 2007 - Slovenska ljudska stranka ne nasprotuje možnosti arbitraže o nerešenih mejnih vprašanjih s Hrvaško, toda to mož-

nost sprejemamo izključno ob pogoju, da arbitraža zajema tako celotno kopensko kot celotno morskno mejo, in da prost dostop Slovenije na odprto

morje in celovitost Piranskega zaliva ne moreta biti predmet morebitne arbitraže.

2. redna seja Kluba županov SLS

SLS je bila pobudnik in odločno

Druge redne seje Kluba županov se je udeležila več kot polovica vseh sodelujočih v klubu; nekateri župani pa so poslali svoje sodelavce

Minister dr. Ivan Žagar pri predstavljanju spodbud EU v letih 2007-2013.

Županje in župane Kluba županov SLS je po uvodnih besedah predsednika Kluba županov SLS Bojana Šrota pozdravil minister za okolje in prostor ter predsednik SLS Janez Podobnik

Že dober mesec po prvi redni seji so se županje in župani Kluba županov SLS zbrali na drugi redni seji Kluba županov SLS v mandatu od 2006 do 2010. Tudi tokrat so imeli udeleženci vsebinsko bogat dnevni red, v okviru katerega so med drugim razpravljali o stanovanjski problematiki, o pridobivanju evropskih sredstev, o aktualni cestni problematiki in problematiki tretje razvojne osi, pa tudi o zakonu o koncesijah in lekarniški dejavnosti ter o cepljenju proti humanemu papilomavirusu.

Tudi na drugo redno sejo je predsednik Kluba županov SLS in župan MO Celje Bojan Šrot povabil ugledne goste, poleg tega pa je bil tokrat tudi gostitelj, saj so se župani in županje Kluba županov SLS 12. marca ob 15h zbrali v prostorih Kluba Adventura v Celju. Namesto daljšega uvoda je predsednik Kluba županov povabil k besedi Romana Repnika, koordinatorja za odnose z javnostmi na Mestni občini Celje, da predstavi Servis 48, občanom prijazno storitev Mestne občine Celje. Ta storitev ne prihrani le veliko časa županu, pač pa tudi veliko

nejevolje občanom in občankam, saj Servis 48 zagotavlja in zavezuje zaposlene na občini, da se na vprašanja oz. težave občanov in občank odzovejo najkasneje v 48 urah. Odziv je zelo pozitiven, vidni so že tudi rezultati, s tem pa je dana spodbuda drugim županom in županjam, da se še oni odločijo za tako storitev v svojih občinah.

Srečanja so se sicer udeležili tudi vsi trije ministri SLS, z ministrom za okolje in prostor in predsednikom SLS Janezom Podobnikom na čelu. Slednji je tokrat spregovoril o pereči

in vedno aktualni temi stanovanjske politike, določene obrazložitve pa sta podala tudi gosta na seji, direktor Stanovanjskega sklada RS Primož Pirc in Anita Hočevar Frantar, vodja sek-

torja za stanovanja na Ministrstvu za okolje in prostor. Minister in predsednik SLS Podobnik je najprej pohvalil dobro delo stanovanjskega sklada, v nadaljevanju pa poudaril pomen urejanja bivalnih enot za starejše in stanovanjskih rešitev za študentske družine. Primož Pirc je podal poročilo o delu Stanovanjskega sklada RS, Hočevar Frantarjeva pa je med drugim spregovorila tudi o spremembah

Seji sta predsedovala predsednik Kluba županov SLS in župan Mestne občine Celje Bojan Šrot in podpredsednik Kluba županov SLS in župan občine Škocjan Anton Zupet

Ljubljana, 5. 3. 2007

Miran Lesjak, odgovorni urednik
Časopis DNEVNIK**Članstvo v SLS se ni niti preverjalo niti ni vplivalo***Spoštovani!*

V skladu s 26. in 27. členom zakona o medijih, prosimo za objavo odgovora na navedbe novinarja Roka Praprotnika v članku »Strankarske povezave PUH in Slovenske ljudske stranke« (Dnevnik, 5.3.2007, str. 1 in 2).

V članku novinar na podlagi sicer resničnih posameznih dejstev gradi konstrukt in tendenciozno domnevo, da se je poravnava med državo in podjetjem PUH izvedla in to prav na tak način zato, ker so posamezniki, ki so sodelovali v postopku, člani Slovenske ljudske stranke; odgovarjamo v izogib napačnemu informiranju vaših bralcev.

Slovenska ljudska stranka odločno zavrača zlonamerne namige in zagotavlja, da bi predsednik Janez Podobnik v vlogi ministra za okolje in prostor nedvomno postopek poravnave predlagal na popolnoma enak način, tudi če bi bil uslužbenec Ministrstva za okolje in prostor, ki je izpeljal dogovor o poravnavi, član katere koli druge politične stranke ali celo nobene. Enako velja to za člane nadzornega sveta podjetja oz. drugih podjetij. V tem postopku se članstvo v SLS ni preverjalo, enako tega SLS ne počne v katerem koli drugem postopku na vladni ravni.

V SLS ocenjujemo, da smo očitno priča poskusom osebne diskreditacije posameznikov, ki odgovorno opravljajo svoje poslanstvo bodisi na ministrstvu bodisi v nadzornih svetih. Glede na to, da se je avtor serije člankov o tej poravnavi s selekcioniranega objavljajanja delčkov sicer obsežne dokumentacije zatekel k osebnim napadom, teorijam zarote in diskreditacijam na podlagi članstva v političnih strankah, lahko zaključimo, da v dokumentaciji pravno formalnih nepravilnosti ni našel.

Ob dejstvu, da ima SLS preko 10.000 članov, je popolnoma nekorektno pričakovati, da bodo posamezni člani, ki svojo pripadnost političnim strankam izražajo tudi formalno z včlanitvijo, v njihovem vsakodnevnem profesionalnem delovanju zaradi tega ovirani in obravnavani drugače kot ostali.

Hvala za razumevanje in lep pozdrav!Rok Ravnikar
SLS – Odnosi z javnostmi**podpira 3. razvojno os**

V razpravah pri posameznih točkah so s svojimi vprašanji in pripombami sodelovali tudi župani (Stanko Ivanušič, župan občine Razkrižje in Branko Kidrič, župan občine Rogaška Slatina).

Na seji je bil prisoten tudi minister za promet mag. Janez Božič (na sliki z Bojanom Šrotom med izjavo za javnost)

in dopolnitvah zakona o nacionalni varčevalni shemi.

Minister dr. Ivan Žagar je predstavil razvojne spodbude Evropske zveze v letih od 2007 do 2013 in vprašanje pridobivanja evropskih sredstev. Še posebej pa je poudaril in opomnil udeležence srečanja, naj se pri prijavljanju na razpise in pri svojih projektih držijo vseh predpisanih rokov in naj bodo pri vsem tem zelo natančni.

Kot gostja na seji je sodelovala Tanja Hrastnik iz kabineta ministra dr. Žagarja. Prisoten je bil tudi minister za promet mag. Janez Božič, ki je predstavil oceno stanja za leti 2007 in 2008 na področju cestnega, železniškega, letalskega in pomorskega prometa. V tem delu se je razvila tudi živahna razprava o tretji razvojni osi, v kateri so sodelovali tako župani, predvsem s tega območja, pa tudi vodja poslanske skupine SLS Jakob Presečnik in minister ter predsednik SLS Janez Podobnik. Predvsem so se vsi strinjali, da se moramo na tretji razvojni osi izogibati ustvarjanju po-

sameznih centrov moči in stremeti k enakomernemu razvoju celotnega območja, ki ga zajema tretja razvojna os. Vsekakor pa ta razprava še ni zaključena in predsednik SLS je predlagal, da bi bilo še kakšno srečanje Kluba županov posvečeno tej temi.

V nadaljevanju sta predvsem o zdravstvenih temah spregovorila Janez Remškar, član Izvršilnega odbora SLS, generalni direktor Direktorata za zdravstveno varstvo in predsednik Rdečega križa Slovenije, ter Marija Seljak, generalna direktorica Direktorata za javno zdravje. Janez Remškar je izpostavil predvsem nekatere pereče točke v zvezi s predlogom zakona o koncesijah za izvajanje javne službe v zdravstveni in lekarniški dejavnosti in o svobodnih zdravnikih specialistih, nato pa predal besedo še Seljakovi, ki je poudarila nekaj dejstev v zvezi s cepljenjem proti humanemu papilomavirusu (HPV). Predvsem pa je opozorila, da če se že občina oz. župan odloči za cepljenje vse generacije deklcic proti HPV, naj

bo to cepljenje organizirano, saj stroka potrebuje kar nekaj podatkov (cepljenje mora biti evidentirano, zavedeno mora biti, kolikšen delež deklcic je bil cepljen itd.). Tudi o tem so prisotni razpravljali, na koncu pa so se strinjali predvsem o tem, da je potrebno pridobiti strokovna navodila, kako ravnati v zvezi s tem, kar jim je Seljakova tudi obljubila.

Po rednem delu 2. seje Kluba županov SLS so se župani in županje lahko pogovorili še na neformalnem delu srečanja. Strinjali so se, da bodo seje Kluba županov SLS vsekakor postale stalnica, saj je klub zares zaživel, s tem pa tudi sodelovanje ne samo med župani in županjami, pač pa tudi med občinami in državno ravnijo oblasti.

*Jerneja Faletič***Zahvala – Klub županov 12.3.2007**

Naši štajerski gostitelji so poskrbeli, da smo se na seji zares dobro počutili in da je bilo vzdušje ne samo delovno, pač pa tudi prijetno. Zato bi se rad v imenu vseh prisotnih županov in županov Kluba županov SLS ter drugih udeležencev seje še enkrat najlepše zahvalil predsedniku Kluba županov SLS in celjskemu županu Bojanu Šrotu, predsedniku MO SLS Celje gospodu Marku Zidanšku in Mestnemu odboru SLS Celje, pa tudi vodstvu nogometnega kluba MIK CM Celje, predsedniku nogometnega kluba Bravo gospodu Darku Klariču in vodji tehničnega sektorja gospodu Ambrožu Krajncu za vso njihovo pomoč in prijazno gostoljubje.

*Janez Podobnik,
predsednik Slovenske ljudske stranke*

Udeležencem sta nekatere aktualne zdravstvene teme predstavila tudi Marija Seljak, generalna direktorica Direktorata za javno zdravje, ter Janez Remškar, generalni direktor Direktorata za zdravstveno varstvo in predsednik Rdečega križa Slovenije

Marjan Drofenik:

»**Ponosen sem, da sem poslanec SLS!**«

Uvod ...

Ker Marjana Drofenika od prej nisem poznala, je prvo srečanje z njim name naredilo vtis nasmejanega, odkritega človeka, skratka pozitivne osebe z neizmerno energijo za ljudi. Celotno vodstvo Slovenske ljudske stranke, predvsem pa njegovi kolegi v poslanski skupini, so ga korektno sprejeli in vpejlali v novo delovno mesto.

Začetki ...

Rojen je bil leta 1949 v Celju, danes pa živi v Podčetrtku. Po končani Tehniški srednji šoli strojne stroke v Krškem je nadaljeval študij na Višji tehniški šoli v Mariboru. Po zaključku študija na I. stopnji in odsluženju vojaškega roka se je vpisal na študij na Visoki tehniški šoli Univerze v Mariboru in leta 1977 diplomiral na II. stopnji strojništva. Pet let je bil zaposlen v TAM Maribor, 10 let pa v Železarni Štore.

Ob prvih demokratičnih volitvah je bil izvoljen v zbor KS Skupščine Občine Šmarje pri Jelšah, prav tako je bil izvoljen za podpredsednika skupščine, pozneje, v začetku leta 1991, pa se je zaposlil na Občini Šmarje pri Jelšah kot sekretar za gospodarstvo in bil tudi podpredsednik Izvršnega sveta Skupščine do ustanovitve novih občin v začetku leta 1995. Nato je bil tri mandatna obdobja izvoljen za župana občine Podčetrtek, kar mu je v posebno čast, saj je že od malih nog ponosen in aktiven prebivalec Obsoteljsko-kozjanske regije. Od prenehanja županovanja in vse do danes pa je bil kot raziskovalec zaposlen v podjetju Štore Steel.

Poslanska zgodba Marjan Drofenika pa se je pričela nekako takole ...

Franc Kangler je po izvolitvi za župana Mestne občine Maribor decembra 2006 po napovedih vrnil poslanski mandat, s čimer se je seznanil Državni zbor. Poslansko mesto je bilo glede na volilni rezultat ponujeno dr. Ivanu Žagarju, ki ga je tudi sprejel. Ker dr. Žagar trenutno kot minister brez listnice vodi Službo Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko, mu bo mandat miroval, funkcijo nadomestnega poslanca pa je tako sprejel 58-letni Marjan Drofenik iz Podčetrтка.

Izjava za medije ...

Ljubljana, 7. marec 2007 - Marjan Drofenik, ki je na državnoborskih volitvah 2004 kandidiral za poslanca na listi Slovenske ljudske stranke v volilnem okraju Šmarje pri Jelšah, je danes dopol-

dan na Republiški volilni komisiji podpisal soglasje, da bo po odstopu poslanca Franca Kanglerja opravljal funkcijo nadomestnega poslanca. O potrditvi mandata bodo poslanci DZ glasovali ta petek, zatem pa bo Drofenik tudi uradno prevzel novo funkcijo.

Kako si predstavlja svoje poslansko delo?

Marjan Drofenik je član Slovenske ljudske stranke, vsaka njegova odločitev je povezana s politiko, ki jo stranka zagovarja. Ceni tradicionalne vrednote, ohranjanje podeželja in pravičnost. Njegovo delo bo usmerjeno v zagotavljanje enakih in pravičnih pogojev za vse ljudi, tako za velikega gospodarstvenika kot za malega kmeta. Še posebej pa se bo zavzemal za izboljšanje kvalitete življenja v Obsoteljsko - kozjanski regiji.

Odbori, kjer zastopa interese Slovenske ljudske stranke...

- odbor za lokalno samoupravo in regionalni razvoj
- odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje
- komisija za nadzor proračuna in drugih javnih financ

Prosti čas, seveda, če ga še kaj ostane?

Ukvarja se z rekreativnim pohodništvom, zelo rad pa prebere kakšno dobro knjigo, ki mu vlije notranjo energijo za nadaljnje življenjske izzive.

Vizija...

Širiti glas SLS med ljudi in jim pomagati po najboljših močeh.

Še naše želje:

Obilo uspehov in plodno zastopanje interesov Slovenske ljudske stranke tudi v prihodnje.

Tjaša Podergajs

25. redna seja, 05.-09.03.2007

PREDLOG KANDIDATA ZA MINISTRA ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO

MAG. JANEZ KRAMBERGER: za izboljšanje kmetijstva je potreben posluš celotne Vlade Republike Slovenije.

Uvodoma naj povem, da bomo v naši poslanski skupini gospoda Iztoka Jarca, kandidata za ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, podprli. Gospoda Jarca poznamo po njegovem delu, tudi iz preteklega obdobja, ko je bil na mestu državnega sekretarja

mo to strukturo slovenskega kmetijstva, tako posestno kot starostno in tudi izobrazbeno, rešiti, jo dvigniti, je potreben posluš celotne Vlade Republike Slovenije, ne samo kmetijskega ministrstva. Seveda, slovensko kmetijstvo je nekako uokvirjeno v skupno kmetijsko

na omenjenem ministrstvu. To delo je torej opravljal v tistem času, ko se je Slovenija pripravljala in harmonizirala svojo zakonodajo za polnopravno članstvo v Evropski uniji. Moram reči, da je v tistem času skupaj s sodelavci **gospod Jarc to delo dobro opravljal in seveda na osnovi tega zelo dobro pozna kmetijsko politiko, predvsem v delu, kjer je povezana z Evropsko unijo.** Sedaj, ko bo gospod Jarc prevzel to funkcijo, bo zaposlen predvsem z delom, kar se tiče predsedovanja Slovenije Evropski uniji.

Prepričan sem, da bo to delo kot minister zelo dobro opravil in bo tu Slovenija dobila pozitivne ocene. Ko smo se v naši poslanski skupini z njim pogovarjali in tudi na samem odboru, kjer se je uspešno predstavil, smo opozorili na vprašanja, ki jih je treba rešiti doma na področju kmetijske politike. Kandidat je zelo jasno povedal, da bo **treba izdelati strategijo slovenskega kmetijstva.** Od leta 1993 tega dokumenta nimamo. Večkrat smo tudi v naši poslanski skupini opozarjali na ta manjko in kandidat za ministra je povedal, da bo ta strategija v najkrajšem času pripravljena.

Prepričan sem, in tako smo pričani tudi v poslanski skupini Slovenske ljudske stranke, da **samo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ne more reševati vseh problemov slovenskega kmetijstva.** Za to govornico je bilo povedano, da je izredno slaba posestna, starostna in izobrazbena struktura slovenskega kmetijstva, torej nosilec kmetijskih gospodarstev. In če hoče-

politiko, tako da **nam doma ostaja samo tisti del, ki ga lahko rešujemo na eni strani preko sociale in na drugi strani preko davkov, ki morajo biti stimulatívni za slovensko kmetijstvo.** In prepričan sem, da bo kandidat za ministra Iztok Jarc, te stvari znal reševati in si bo uspel tudi v tej polovici mandata najti sodelavce ali pa izrabiti tiste strokovnjake na ministrstvu kot tudi širše, tu mislim na obe univerzi, torej, na obe kmetijski fakulteti, kakor tudi na Kmetijski inštitut, da bo lahko stroka pripomogla pri političnih odločitvah v dobro slovenskega kmetijstva.

Torej, v prepričanju, da bo minister, sedaj kandidat za ministra Iztok Jarc uspešno opravil to pomembno delo glede predsedovanja Slovenije EU in da bo znal povezati stroko in tudi civilne organizacije v kmetijstvu, ga bomo v poslanski skupini SLS podprli.

25. redna seja, 05.-09.03.2007

PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA
O INŠPEKCIJSKEM NADZORU (ZIN-A) - DRUGA OBRAVNAVA
- EPA 1245-IV

POROČILO USTAVNE KOMISIJE O PRIPRAVI PREDLOGA
USTAVNEGA ZAKONA O SPREMEMBAH 83., 100. IN 167. ČLENA
USTAVE REPUBLIKE SLOVENIJE

JAKOB PRESEČNIK: Nejasnosti pri organizaciji in pristojnostih inšpekcijskih služb so za pravno državo nesprejemljive.

JOSIP BAJC: Z oženjem poslanske imunitete se zmanjšujejo možnosti za njeno zlorabo.

Inšpekcijske službe oziroma inšpekcije so zelo pomembno področje. Inšpekcije so tiste, ki so dolžne izvajati nadzor vsaka na svojem področju in seveda na ta način preprečevati morebitne nepravilnosti in škodljiva stanja, ki lahko pripeljejo tudi do zelo resnih

glavnih inšpektorjev so za pravno državo nesprejemljive. Vsi se zavedamo, da v Sloveniji v očeh državljanek in državljanov pravna država izgublja mesto. Ljudje v vedno manjši meri zaupajo pravosodnemu sistemu ter drugim državnim organom. Posebej problematično je v okviru

posledic. Nadzor nad zakonitostjo dela, ki ga opravljajo, je izjemno pomemben. Nedelovanje inšpekcijskih služb ali pa neučinkovito delovanje imata lahko zelo resne posledice. Verjetno ni potrebno posebej opozarjati na dogodke iz ne tako daljne preteklosti, pri katerih so se težave v izvajanju zakonodaje pokazale na posebej dramatičen način.

V Slovenski ljudski stranki smo že večkrat poudarili nujnost po bolj učinkovitem delovanju inšpekcijskih služb oziroma po njihovi medsebojni koordinaciji in sodelovanja v tistih primerih, ko vsaka posamezna inšpekcijska služba ne uspe rešiti določenega problema oziroma določene nepravilnosti. Iz tega vidika tudi pozdravljamo predlagano novelo zakona, ki je po našem mnenju premik v pozitivno smer. Določene nejasnosti pri organizaciji inšpekcijskih služb in nekatere dileme glede pristojnosti inšpekcij ter

tega zaupanje v inšpekcijske službe.

Zakon mora zato jasno opredeljevati pristojnosti in odgovornosti služb in njihovih glavnih inšpektorjev. Veliko je namreč govoričenja o nestrokovnosti inšpektorjev, o politični pogojenosti njihovega odločanja in podobno. Menimo, da so jasna zakonska določila o obveznostih in odgovornostih največje zagotovilo za dokazovanje nasprotnega in seveda za učinkovito delo inšpekcij.

Eno od možnih rešitev za bolj koordinirano delo gotovo predstavlja Inšpekcijski svet z novimi pristojnostmi pod vodstvom ministra, pristojnega za javno upravo. V poslanski skupini Slovenske ljudske stranke menimo, da predstavlja možnost za bolj koordinirano delo inšpektorjev. Obenem pa pristojnemu ministru nalaga tudi zelo pomembno odgovornost, saj bo **delo Inšpekcijskega sveta v veliki meri odvisno od ministrove angažiranosti in načina vodenja sveta.**

Predlog novele zakona vsebuje tudi nekatere druge spremembe, ki pa so manj pomembne. Ob odločanju o noveli zakona pa je potrebno poudariti, da osnovna načela in cilji veljavnega zakona ostajajo nespremenjeni. Posebej pomembno je, da predlagane rešitve ne posegajo v samostojnost inšpektorjev. Ravno ta je namreč ključna garancija za njihovo neodvisno in zakonito delo. **Poslanci Slovenske ljudske stranke bomo predlagano novelo podprli.** Od pristojnih - tako ministra kot inšpektorjev - pa pričakujemo, da bodo v skladu z namenom te novele zagotovili bolj učinkovito delovanje naših inšpekcij.

Ustavna komisija je obravnavala predlog ustavnega zakona o spremembi 83., 100., in 167. člena Ustave Republike Slovenije. Obravnavana materija se nanaša na imuniteto poslancev, državnih svetnikov in sodnikov Ustavnega sodišča Republike Slovenije. Pri obravnavi predloga za začetek postopka za spremembo ustave Republike Slovenije z osnutkom ustavnega zakona glede 83., 100. in 167. člena ustave, ki se nanašajo na imuniteto, **smo poslanci Slovenske ljudske stranke poudarili, da je sedanja ureditev imunitete poslancev državnega zbora deležna največkrat upravičene kritike.** Razlog za to je največkrat zloraba tega instituta bodisi s strani posameznih poslancev Državnega zbora kot tudi članov oziroma svetnikov državnega sveta.

Ponovno velja poudariti, da so se poskusi za spremembo instituta imunitete, predvsem procesne imunitete, pojavljali že od sprejema ustave v letu 1991, vendar do danes neke rešitve, ki bi jo podpiralo dovolj poslancev nismo našli. Poslanci poslanske skupine Slovenske ljudske stranke smo večkrat poudarili, da **bomo podprli oziroma glasovali za kompromisni predlog ustavnega zakona o spremembi ustave Republike Slovenije, ki popolnoma odpravlja procesno imuniteto poslancev, materialno-pravno imuniteto pa ureja nekoliko širše.** Enako imuniteto kot poslanci naj bi po predlogu ohranili sodniki ustavnega sodišča, državni svetniki pa naj imunitete po novem ne bi več imeli.

V preteklosti smo poslanci poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bili tudi sopodpisniki predloga za ustavno ureditev tega področja na način, da bi se v celoti črtale določbe v zvezi s poslansko imuniteto. Zato smo seveda pripravljani podpreti predloge, ki kakorkoli ožijo sedanje možnosti uporabe imunitete; široke možnosti uporabe imunitete pa seveda omogočajo tudi določene zlorabe.

Pri obravnavi predloga sprememb ustave, ki je predmet današnjega

odločanja, smo iskali kompromis o predlogu, po katerem se odpravi imuniteta državnih svetnikov, imuniteta sodnikov ustavnega sodišča se izenači z imuniteto poslancev. Poslanci po predlogu ne bi bili odgovorni niti kazensko niti odškodninsko niti zoper njih ne bi bilo možno začeti postopka za mnenje ali glas, ki ga je poslanec izrekel pri opravljanju poslanske funkcije. Dejstvo je, da ustavna komisija pri glasovanju o predlogu ustavnega zakona ni podprla prvega razdelka, torej ni bilo zagotovljene potrebne večine.

Menim, da pri delu ustavne komisije vsi zasledujemo isti cilj. Predlog poslanske skupine LDS, ki je pravzaprav povzročil, da predlog zakona na ustavni komisiji ni dobil zadostne podpore, pomeni dejansko ohranitev odškodninske odgovornosti poslanca. Sprejem tega predloga bi namreč pomenil, da nismo imunitete kaj bistveno spremenili. Zapisana bi bila izključitev odškodninske odgovornosti poslanca za mnenje in glas, obenem pa bi z izjemo omogočili uveljavljanje odškodninske odgovornosti zoper poslanca na področju, ki je relativno široko in zajema na primer tudi pojem razžalitve.

V poslanski skupini SLS menimo, da je besedilo predloga ustavnega zakona, ki smo ga obravnavali na seji ustavne komisije, predstavljalo ustrezen kompromis, ki bi lahko v državnem zboru dobil potrebno večino. V poslanski skupini Slovenske ljudske stranke **bomo tudi v prihodnje podpirali predloge v smeri omejevanja poslanske imunitete oziroma oženja tega instituta.** S tem se namreč po našem mnenju zmanjšujejo tudi možnosti za zlorabo imunitete.

Poslanci Slovenske ljudske stranke pozivamo vse, da se skušamo uskladiti o kompromisnem predlogu. Če to ni možno danes, pa moramo v prihodnje ponovno začeti z usklajevanji, katerih rezultat bo dokončna ureditev tega pomembnega področja.

25. redna seja, 05.-09.03.2007

PREDLOG ZA ZAČETEK POSTOPKA ZA SPREMEMBO USTAVE
REPUBLIKE SLOVENIJE Z OSNUTKOM USTAVNEGA ZAKONA
(SPREMEMBA 129. ČLENA) - EPA 866-IV

JOSIP BAJC: *Ustave zaradi nekih trenutno aktualnih problemov ne smemo spreminjati.*

Predlog za začetek postopka za spremembo oziroma predlog spremembe 129. člena Ustave Republike Slovenije se nanaša na trajanje sodniškega mandata. Ustava sedaj določa, da je funkcija sodnika trajna, ter da zakon določa starostno mejo in druge pogoje za izvolitev, prav tako prepušča ustava zakonu določitev starostne meje, pri kateri se sodnik upokoji.

Predlagane spremembe ustave so nastale kot eden od načinov, eden od možnih ukrepov za interventno zmanjševanje sodnih zaostankov. Po veljavni ureditvi bi namreč imenovanje velikega števila sodnikov za reševanje tekočih zaostankov pomenilo, da bi vsi ti sodniki imeli trajni mandat in da bi seveda ostali sodniki tudi po morebitni ureditvi razmer v sodstvu, ko do sodnih zaostankov ne bi več prihajalo. Zato je Vlada Republike Slovenije predlagala spremembo ustave v smeri omogočanja imenovanja začasnih sodnikov. Osnutek oziroma predlog besedila, ki ga je obravnavala ustavna komisija, je imel dve varianti, ki sta na podoben način uvajali institut začasnega sodnika za zagotovitev pravice do sojenja brez nepotrebne odlašanja.

Ustavna komisija je predlog za začetek postopka za spremembo 129. člena ustave obravnavala in ni podprla nobene od dveh predlaganih variant. Nekega širšega konsenza glede možne uveljavitve začasnih sodnikov torej med poslanci oziroma poslanskimi skupinami ni. Posebej moramo izpostaviti, da tudi strokovna skupina v svojem mnenju poudarja, da zaradi "trenutnih težav s sodnimi zaostanki ne kaže spremeniti ustave in obstoječega načina imenovanja sodnikov, kakor tudi ne dolžine njihovega mandata." **V poslanski skupini Slovenske ljudske stranke smo imeli do predloga že ves čas odklonilno stališče.** Seveda se zavedamo problematike sodnih zaostankov in dosledno podpiramo pristojnega ministra pri spreminjanju

zakonodaje, ki skuša uvajati nove in nove ukrepe za razreševanje tega problema.

Vendar ustava Republike Slovenije je najvišji akt države, ki ga ne smemo spreminjati zaradi razmer, ki so aktualne v nekem trenutku v zgodovini države. Sprejem sprememb, kot so bile predlagane, bi po našem mnenju predstavljal pomemben precedens spreminjanja ustave zaradi nekih aktualnih problemov. To bi lahko bil pomemben argument tudi ob morebitnih prihodnjih potrebah po spreminjanju ustave Republike Slovenije. **V poslanski skupini SLS menimo, da bi morali biti zdaj že vidni učinki spreminjene zakonodaje, ki so namenjeni zmanjševanju sodnih zaostankov.**

Iz vseh navedenih razlogov in seveda tudi zato, ker naše mnenje podpira strokovna javnost, **predloga za začetek postopka za spremembo 129. člena Ustave Republike Slovenije ne moremo in ga ne bomo podprli.** Podpirali pa bomo tudi v prihodnje pristojnega ministra pri nadaljnjih predlogih, ki bodo omogočile zmanjšanje sodnih zaostankov. Zavedamo se namreč pomena pravice do sojenja v razumnem roku in tudi tega, da naši državljani in državljanke tudi zaradi razmer v sodstvu izgubljajo zaupanje v pravno državo.

Strani pripravil: Janez Tomšič

OBVESTILA POSLANSKE SKUPINE SLS

Pripravil Rok Ravnikar, odnosi z javnostmi SLS

Poslanci Ciril Testen, Kristijan Janc, Rudi Veršnik in Zvone Černač pričakujejo preklic seje Komisije za nadzor proračuna in drugih javnih financ

Ljubljana, 13. marec 2007 - Poslanci Zvone Černač (Poslanska skupina SDS), Rudi Veršnik (PS SDS), Ciril Testen (PS NSi) in Kristijan Janc (PS SLS) od predsednika Komisije za nadzor proračuna in drugih javnih financ Milana M. Cvikla pričakujejo preklic seje komisije, saj Poslovnik Državnega zbora v 39. členu določa pristojnosti komisije, med katerimi ni kadrovskih zadev. Podpisani poslanci so zato predsedniku komisije Milanu M. Cviklu sporočili, da je ob sklicu te seje kršil določbe veljavnega poslovnika in zato pričakujejo, da bo sejo preklical.

Predsednik komisije Milan M. Cvikl je za sredo, 14. marca 2007, sklical 10. nujno sejo komisije, ki naj bi kot zainteresirano delovno telo obravnavala edino točko in sicer soglasje k imenovanju generalnega direktorja Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije.

Poslanci so Cviklu še pisali: "Vežano na vaš odgovor na naš dopis glede obravnave revizijskega poročila o zagotavljanju predšolske vzgoje, kjer smo vas opozorili na to, da porevizijski postopek še ni zaključen in zato obravnava ni mogoča, pa ponovno izražamo pričakovanje, da boste ravnali tako, kot v vseh drugih primerih in zagotovili obravnavo po zaključenem porevizijskem postopku. Navedbe v vašem dopisu z dne 12. 3. 2007 namreč niso točne. Na 35. seji komisije smo obravnavali zadeve, ki so bile v porevizijskem postopku zaključene. Ker nas obveščate, da bosta seji komisije 23. 3. 2007 prisostvovala tudi gospoda Robert

Reeve in Mark Etherton pa vam v izogib blamaži, ki jo boste deležni, če boste pri svoji zahtevi vztrajali, predlagamo, da dnevni red jutrišnje 36. seje Komisije dopolnimo s točko, ki naj bo prva točka Dogovor o načinu dela in skupaj najdemo rešitev iz nastale situacije. Slednje predlagamo tudi zato, ker je vedno bolj očitno, da se z načinom dela, ki ga vsiljujete ostalim članom Komisije vedno bolj odmikate od temeljne funkcije, ki jo ta Komisija ima, torej od učinkovitega nadzora proračuna in drugih javnih financ.

Spodaj podpisani člani Komisije zato ne nameravamo sodelovati v političnih predstavah, ki jih uprizarjate in pri obravnavi zadev, ki so v pristojnosti drugih organov oz. teles Državnega zbora RS in ki s parlamentarnim nadzorom nimajo nobene zveze. Pozivamo vas tudi, da v našem imenu ne podpisujete več dopisov o zadevah, o katerih komisija ni razpravljala in odločala."

Slovenski parlament, Ljubljana, arhitekt Vinko Glanz, 1958-60, spomenik lokalnega pomena

Z 52. seje Državnega sveta

Državni svet Republike Slovenije je na 52. seji na pobudo državnega svetnika mag. Zlatka Jenka sprejel **zahtevo za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti Zakona o verski svobodi**, na katerega je državni svet 22. decembra lani sprejel odločilni veto, državni zbor pa ga je ponovno sprejel. Zakon naj bi bil sporen zaradi financiranja s strani države in kršitev enakopravnosti vseh verskih skupnosti, društev in posameznikov. Državni svet meni, da bodo omenjeni razlogi povzročili težko popravljive posledice za državni proračun in sicer se bodo med letoma 2005 in 2007 znatno povečale dajatve za plačilo socialnih prispevkov v višini 985.500 evrov, neznan pa je višina podpore, ki jo omogočata Zakon o pravnem položaju verskih skupnosti in Zakon o verski svobodi.

Državni svet je na pobudo državnega svetnika Janeza Sušnika v okviru svoje zakonske iniciative določil besedilo **Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o prevzemih** in ga posredoval državnemu zboru v obravnavo in sprejem. Zakon o prevzemih je bil sprejet leta 2006. Z njegovo uveljavitvijo je bila v slovenski pravni red v celoti prenesena ureditev iz Direktive 2004/25/ES Evropskega parlamenta in Sveta iz leta 2004 o ponudbah za prevzem. Izkušnje pri izvedbi prevzemov po uveljavitvi pa so pokazale, da nekatere rešitve niso v celoti ustrezne.

Državni svet je s pripombami podprl **novelo Zakona o javnih uslužbencih**, ki govori o možnosti nadzora nad uveljavljanjem pravice zadržanosti z dela do 30 delovnih dni in glede povračil stroškov prevoza na delo, če obstajajo razlogi za sum zlorabe. Glede nadzora je državni svet ocenil, da bi predlog moral vsebovati določen čas izvajanja kontrole, po preteku katerega bi moral detektiv primer zaključiti s svojim poročilom. Še zlasti, ker je Ustavno sodišče RS na podlagi enakega razloga za sum ugotovilo neskladje z načelom sorazmernosti v zvezi z določbo Zakona o policiji, po kateri se smejo ukrepi tajnega opazovanja in sledenja odrediti za tri mesece z možnostjo večkratnega podaljšanja vsakokrat za tri mesece, saj bi bilo mogoče učinkovitost policijskih pooblastil za odkrivanje in pregon kaznivih dejanj doseči z blažim posegom v ustavno pravico. Glede na razlog omogoča-

nja kakovostnega in primerljivega nadzora nad porabo javnih sredstev je za komisijo nesprejemljivo, da nadzor ne zajema tudi funkcionarjev s predlogom za razrešitev pristojnemu organu v primeru ugotovljene zlorabe. Obenem sam zakon ne velja za vse javne uslužbenke, ampak le za uslužbenke v državnih organih in organih lokalne skupnosti, ne glede na to, da so tudi npr. javne agencije, skladi in zavodi proračunski uporabniki. Predlog se ne opredeli, na podlagi katere informacije so lahko podani razlogi za sum. Sporna je upravičenost podajanja informacij o zdravstvenem stanju v okviru varstva osebnih podatkov. Državni svet pa ocenjuje, da se je predlagatelj pri dopolnjenem predlogu na Odboru Državnega zbora za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje, upoštevajoč mnenje Komisije za gospodarstvo, opredelil do drugačnih možnih, enostavnejših in cenejših oblik pridobivanja informacij o kršitvah. Predlagatelj je tudi upošteval mnenje komisije glede upravičenosti predlaganega načina ugotavljanja zlorab in postavitve jasnejših kriterijev, na podlagi katerih naj bi se predstojnik lahko odločil za sklenitev pogodbe z zunanjim izvajalcem. Tako nov predlog vsebuje možnost, da lahko predstojnik na osnovi informacije o kršitvi pooblasti tudi enega ali več javnih uslužbencev za ugotovitev dejanskega stanja, če oceni, da je to ustreznejša rešitev.

Predsednik Državnega sveta sprejel predsednika Odbora za EU Lordske zbornice Lorda Grenfella

Ljubljana, 16. marec 2007: Predsednik Državnega sveta RS Janez Sušnik in predsednik Komisije Državnega sveta za mednarodne odnose in evropske zadeve Vincenc Otoničar sta sprejela predsednika Odbora za EU Lordske zbornice Lorda Grenfella, ki zaključuje obisk v Republiki Sloveniji.

Lord Grenfell, predsednik DS Sušnik in predsednik Komisije DS za mednarodne odnose in evropske zadeve Vincenc Otoničar

Sogovornika sta kot uspešno ocenila sodelovanje med obema zgornjima domovoma v Združenju evropskih senatov in v okviru Cosaca. Predsednik Sušnik je poudaril, da je sodelovanje med obema državama na splošno dobro, sodelovanje na gospodarskem področju pa bi lahko še nadgradili. Kot je še dejal, se Evropska unija srečuje z različnimi izzivi, kot sta to Lizbon-

ska strategija in proces sprejemanja evropske ustave; zlasti pa je s perspektive Slovenije pomembna širitev EU na Zahodni Balkan.

Lord Grenfell je pojasnil razloge za svoj obisk v Sloveniji. To sta izmenjava mnenj o aktualnih evropskih vprašanjih in sodelovanje z Cosacom v času predsedovanja Slovenije Evropski uniji.

Položaj Slovencev na avstrijskem Koroškem po zadnjih parlamentarnih volitvah v Republiki Avstriji

Državni svet Republike Slovenije je organiziral posvet o položaju Slovencev na avstrijskem Koroškem. Narodne manjšine so sestavni del politične in kulturne podobe Evrope, na katerih sloni njena identiteta. Sedaj, ko je Avstrija vstopila v novo parlamentarno obdobje, je utemeljeno pričakovanje, da bo aktualna politična klima bolj naklonjena uresničevanju pravic slovenske narodne manjšine. Državni svet je zato izpostavil vprašanje, ali to obdobje prinaša za manjšino pomembne premike in izzive.

Predsednik Državnega sveta Janez Sušnik je poudaril, da so gospodarske in politične povezave med Slovenijo in Avstrijo odlične. Vendar sta obe državi zaradi skupne preteklosti več

kot le sosedi. Medsebojno kulturno bogatenje bi zato lahko bilo tudi izhodišče za politiko, ki bi končno zagotovila izpolnitev manjšinskih pravic: *Zavedati se moramo, da so narodne manjšine sestavni del nacionalno-politične in kulturne podobe Evrope in ji dajejo svojevrstno identiteto, lastno samo njej. In vedno bolj dozoreva spoznanje, da je stabilnost Evrope in vsake njene posamezne države odvisna od narodnostnega in kulturnega udejanjanja ter varstva pravic njenih narodnih, etničnih in jezikovnih manjšin.*

Pogovor z Janezom Podobnikom, predsednikom SLS in ministrom za okolje in prostor

»Širina in demokratično

Če bi na slovenski strani imela odločilno besedo SLS, se Slovencem za celovitost piranskega

Politično dogajanje v zadnjih tednih je zelo živahno. Opozicija je preko medijev v samo središče »potegnila« tudi predsednika SLS Janeza Podobnika v vlogi ministra za okolje in prostor in ga zaradi ureditve zadeve Puh, ki se je vlekla od 2001, povsem neupravičeno obtožila nepravilnosti. Zaradi vsega tega smo z Janezom Podobnikom opravili pogovor o aktualnem političnem dogajanju.

Potrebujemo verodostojen programski dokument

Na Izvršilnem odboru ste predstavili odločitev za oblikovanje novega programskega dokumenta Slovenske ljudske stranke za naslednje obdobje. Katere poudarke, novosti pričakujete?

Program je vedno v središču vsake stranke. Je temelj in izhodišče za politično delovanje in sinteza vrednot, pogledov na delovanje različnih sistemov v družbi, državi, narodu. Slovenska ljudska stranka potrebuje moderen, jasen, izviren in predvsem verodostojen programski dokument. Kot stranka imamo zdrave temelje, tako identitetne kot programsko-politične ter zgodovinske, zato se kot predsednik veselim nove dinamike, ki jo v našo stranko prinaša

priprava tako pomembnega programskega dokumenta.

Konec leta bo tudi redni kongres SLS, ki bo kadrovski in programski. Kaj lahko člani pričakujejo od tega dogodka?

Pomembno je, kaj članice in člani pričakujejo od kongresa stranke, še pomembneje pa je, kaj politični prostor v Sloveniji pričakuje oz. kaj mu prinaša. Vsekakor pričakujem, da bo kongres potrdil notranjo trdnost SLS-a, programsko živost in demokratičnost pri izbiri vseh funkcij, ki jih izvoli kongres. Prav širina in demokratičnost sta vedno odlikovali SLS.

V zadnjem času je SLS že dvakrat uspešno izvedla delovno srečanje strankinih zvez. Kakšni so prvi zaključki, izkušnje?

Zelo dobri. V stranki in zunaj nje premoremo veliko strokovnjakov, predanih in zavzetih ljudi, ki so pripravljeni delovati v okviru naših zvez. Zelo sem vesel nove, energične Nove generacije SLS, ki je po zadnjem kongresu v Markovcih strnila svoje vrste in v svoj krog pritegnila več kot 500 novih članov. Takšnega potenciala aktivnih zvez in gibanj je še

več, od narodne do upokojenske in seveda najštevilčnejše – Slovenske kmečke zveze pri SLS, ki je nedavno skupaj z Zeleno zvezo pri SLS pripravila odlično strokovno srečanje o klimatskih spremembah in vplivih na kmetijstvo. Prav tako je bilo zelo dobro sprejeto srečanje o sožitju generacij, ki sta ga pripravili Upokojenska zveza pri SLS in Nova gener-

st sta vedno krasili SLS«

zaliva in ohranitev prostega dostopa na odprto morje ne bi bilo treba bati

acija SLS. Pripravlja se že novo strokovno srečanje.

Dolgoletnega poslanca Franca Kanglerja je po uspešni izvolitvi za župana Maribora zamenjal nekdanji dolgoletni župan občine Podčetrtek Marjan Drofenik. Kje vidite priložnosti za njegovo uspešno delovanje v tem preostanku mandata?

Izvolitev Franca Kanglerja za župana Maribora je zelo velik uspeh tako za SLS kot za Franca Kanglerja. Zelo uspešno in odločno voljo je pokazal po prvih 100-ih dneh županovanja. V poslanskih klopeh ga je nadomestil Marjan Drofenik. Vrsto let ga poznam, še iz časov, ko je bil aktiven v raznih organih občine Šmarje pri Jelšah in nato kot dolgoletnega župana v Podčetrtku. Prepričan sem, da se bo hitro in delovno vključil v delo poslanske skupine SLS, kjer so ga tudi zelo lepo sprejeli.

Resolucija bi bila prvi strateški dokument o meji s Hrvaško

Kako si razlagate dejstvo, da je čedalje bolj jasno, kako potrebujemo poenotenje, naša resolucija, ki bi bila pravi odgovor na to, pa še vedno nima zadostne podpore?

V SLS smo večkrat izrazili prepričanje, da bi resolucija s sprejetjem v DZ RS postala prvi strateški parlamentarni dokument o meji s Hrvaško. Tako kot v brionski izjavi o izogibanju inci dentom tudi v predlogu resolucije piše, da je predpogoj za rešitev mejnih vprašanj s Hrvaško vzpostavitev stanja na dan 25. junija 1991. Sloveniji v vsakem primeru pripada najmanj to, kar je imela ob osamosvojitvi, to pa je med drugim prost dostop na odprto morje, celoten Piranski zaliv in zaselki južno od Dragonje, v Prekmurju pa meja med državama poteka po sredi-

ni Mure. Slovensko vlado pa predlog resolucije pooblašča za začetek novih pogajanj o poteku meje med državama.

Kaj pa arbitraža?

Slovenska ljudska stranka ne nasprotuje možnosti arbitraže o nerešenih mejnih vprašanjih s Hrvaško, toda to možnost sprejemamo izključno ob pogoju, da arbitraža zajema tako celotno kopensko kot celotno morsko mejo in da prost dostop Slovenije na odprto morje in celovitost Piranskega zaliva ne moreta biti predmet morebitne arbitraže. Slovenija bi morala tako hrvaškim kot evropskim predstavnikom jasno povedati, da je arbitraža možna rešitev samo pod temi pogoji.

Kakšno usodo napovedujete resoluciji?

Ta resolucija je potrebna. Glede pripomb koalicijske strokovne skupine na predlog

resolucije je najbolje, da se nadaljuje postopek obravnave resolucije, ki je že vložena v DZ RS, popravki pa se sprejmejo v obliki dopolnil. Strokovna skupina je predlagala le manjše popravke, vsebinski smoter pa ostaja popolnoma enak. Po mnenju SLS bi ta resolucija morala biti del celovite slovenske strategije za urejanje odprtih vprašanj s Hrvaško, ki bi jo Slovenija morala pospešeno oblikovati in s čim širšim soglasjem čimprej sprejeti.

Kakšen zaključek pogajanj o mejnih vprašanjih s Hrvaško pričakujete?

Zelo težko je napovedati. Če bi na slovenski strani imela odločilno besedo SLS, se Slovencem za celovitost piranskega zaliva in ohranitev prostega dostopa na odprto morje ne bi bilo treba bati.

Delovni obisk v občini Bovec, 8. 3. 2007

Delovni obisk v občini Bovec, 8. 3. 2007

Trdna stranka zmore delovati tako v koaliciji kot v opoziciji

Hitre ocene političnih razmer v Sloveniji bi dale misliti, da so se manjše stranke »utopile« v veliki stranki. Kakšen je vaš pogled?

SLS je velika stranka in se zato ne more utopiti v drugih strankah. Stranka, ki je tako prepričljivo prisotna na lokalnih občinskih ravneh, še posebej na županskih pozicijah, ima dobro izhodišče, da zaupanje volivcev z lokalnih volitev prenese na državno raven, na parlamentarne volitve torej. Ravno v tem vidim največji politični izziv, pred katerim je danes SLS.

Je partnerstvo za del koalicije oziroma za manjše stranke od SDS delovalo zaviralno, je pripomoglo, da so stranke tonile v senco SDS in izgubljale prepoznavnost? Je vzpon Pahorja v interesu predsednika vlade?

Partnerstvo bi bolj uresničevalo svoj namen, če bi bile vključene vse stranke. SLS ni in ne bo tonila v senco SDS oz. izgubljala prepoznavnosti, kar so potrdili tudi rezultati zadnjih lokalnih volitev. Izkušnja je pač taka, da so nekatere

opozicijske stranke partnerstvo dobro izkoriščale tako, da so nekatere vladne predloge diskrecijsko vnaprej napadle.

Vzpon SD, ki jo vodi Borut Pahor, po mojem prepričanju ni v interesu predsednika vlade niti ne v interesu koalicije kot celote. Kot predsednik SLS in kot minister v Vladi RS ostajam trdno prepričan, da je sedanja vladna koalicija na pravi poti, da modernizira in zdinamizira Slovenijo tako na gospodarskem kot na področju regionalnega razvoja, zato se mi zdi nespametno, da bi instrument partnerstva dobesedno promoviral eno od opozicijskih strank, ki sodelovanje v njem zelo zvito uporablja kot latentno kritiko vlade. Je pa res, da je vzpon SD tudi posledica razhodov v nekdanji močni LDS, ki se bo očitno razdelila na več političnih grupacij. Žal pa lahko ugotavljamo, da tako imenovani sredinski volivci, tudi t.i. neopredeljeni, ki jih je v preteklosti nagovarjala LDS, niso prešli pod »okrilje« vladnih strank in da se krepi zgolj SD.

Kako gledate na občasna razhajanja v koaliciji?

Kot predsednik stranke ocenjujem, da v koaliciji ključnih razhajanj ni. Občasno pa pride v okvirih normalnega političnega delovanja do razlik v pogledih, ki jih imamo tudi v SLS. Prepričan

pa sem, da gre bolj za obogatitev koalicije kot pa njeno šibko stran. Kljub različnim stališčem, ki smo jih izpostavili v primerih načina privatizacije državnega premoženja, odnosih z Republiko Hrvaško, pri davčni politiki in v kmetijstvu, se je še posebej od lokalnih volitev dalje potrdilo, da je SLS stabilen in trden člen koalicije.

Kako komentirate napovedi največje vladne in najbolj priljubljene opozicijske stranke o možnosti, da po volitvah oblikujeta veliko koalicijo (SDS-SD) in kako bi ravnala SLS, če bi po naslednjih parlamentarnih volitvah prišlo do tega?

Najprej, kakšna bo koalicija po naslednjih volitvah, bodo odločali volivci. Močna, trdna in programsko jasna stranka zmore tako pozicijsko kot opozicijsko držo. Taki smo v SLS. Razmišljanje največjih dveh strank o možnosti oblikovanja velike koalicije po volitvah je seveda legitimno. Prav tako pa drži, da bi oblikovanje take koalicije postavilo v čudno luč grobe kritike, ki so v preteklosti tudi s strani predstavnikov teh strank letele na SLS, ko smo mi kot druga najmočnejša stranka oblikovali veliko koalicijo s takratno najmočnejšo stranko LDS.

Predsedniške volitve so širše od strankarskih opredelitev

Jeseni pričakujemo predsedniške volitve. Nekaj kandidatov se je že pojavilo. Kako bo v predsedniških volitvah sodelovala SLS?

Kljub nekaterim napačnim sporočilom, ki jih s svojim ravnanjem daje predsedniški funkciji aktualni predsednik, v SLS zelo odgovorno gledamo na to funkcijo. Želeli bi, da bi se v kandidature podale kredibilne in kompetentne osebnosti, vsekakor jih imamo tudi v SLS.

Volivci se na volitvah za predsednika države odločajo širše, ne zgolj na podlagi strankarskih opredelitev. Zato smo v SLS odprti za vse možnosti.

Kaj menite o ponovni kandidaturi dr. Janeza Drnovška?

Ponovna kandidatura dr. Janeza Drnovška ni izključena, je pa zelo malo verjetna.

Kaj pa o kandidaturi Lojzeta Peterleta?

Lojze Peterle je zelo znana politična osebnost tako v Sloveniji kot v Evropi. Tudi v krogu SLS je bila njegova kandidatura sprejeta z naklonjenostjo. Sicer pa bomo v stranki javnost seznanili z našo odločitvijo v bližnji prihodnosti.

Tudi Poslanska skupina SLS se lahko poveča

Zelo dinamično dogajanje v zadnjih mesecih spremljamo v LDS. Kako to dogajanje vpliva na vsakodnevno politično delo, pa tudi na samo SLS?

Težave do sedaj največje opozicijske stranke niso v ničemer negativno vplivale na vsakodnevno politično delo SLS. Vsekakor pa to predstavlja priložnost in izziv za širitev političnega delovanja, ki ga lahko pokrije tudi SLS.

Kako gledate na ustanovitev društva s strani nekdanjih poslancev LDS?

To združenje bo najverjetneje preraslo v novo stranko, ki bo poskušala volivce prepričati, da so nalili »novega vina v nove mehove«. Gre za novi LDS s številnimi »starimi« nosilci LDS-ove politike. Vsekakor je razkroj LDS-a tudi opozorilo vsem drugim etabliranim, močnim in trdnim strankam, da je potrebno negovati znotraj stranke jasno demokracijo in medčloveške odnose, predvsem pa, da je častno delovati tako v poziciji kot v opoziciji.

Pričakujete zaradi takšnega dogajanja tudi kakšen vpliv, posledice na SLS?

Morda se bo v prihodnosti število poslancev v poslanski skupini povečalo za kakšnega člana, kajti moram povedati, da smo bili z nekaterimi poslanci v LDS v zelo kolegialnih odnosih – tudi še iz časov skupnega sodelovanja v različnih vladah.

Kako komentirate tako skokovito rast t.i. Združene liste oz. Socialnih demokratov?

Skokovita rast SD je posledica več dejavnikov: izkoristili so težave v LDS, dobro so unovčili sodelovanje v Partnerstvu za razvoj in predvsem politična javnost vidi Pahorja kot dejansko alternativo Janezu Janši. Vsekakor pa bo ta javnost zelo pozorna do konkretnih odgovorov, ki jih bo dajal Borut Pahor na zelo konkretna vprašanja o višini davkov, o sedežih bodočih pokrajin, o nadaljnjih spremembah pokojninskega sistema. Pri teh odgovorih ne bo mogoč umik v splošne in lepe fraze.

Rast opozicijske SD je tudi trenutek, da se koalicijske stranke temeljito pogovorijo o nadaljnjem delovanju. V SLS želimo in pričakujemo več poglobljenih in iskrenih pogovorov o sodelovanju sedanje vladne naveze tudi po volitvah. Trdno sem prepričan, da bi bilo to v dobro Slovenije.

Državi smo prihranili 170 mio SIT

Zakaj se je Ministrstvo za okolje in prostor RS v primeru Puh odločilo za sodno poravnavo?

Generalni državni pravobranilec gospod Lucijan Bembič je v zadevi Puh 26. avgusta 2005 ministrstvo opozoril, da v kolikor Republika Slovenija v tej zadevi ne bo pokazala dovolj aktivnosti, se lahko zgodi, da bo mediatorica mediacijske postopke zaključila in zadeve vrnila razpravljajočim sodnikom, kar bo imelo, v primeru morebitne obsodbe RS na plačilo, za posledico tudi višje zamudne obresti in pravdne stroške. Na podlagi določb Zakona o pravnem postopku lahko pravdne stranke med sodnim postopkom kadarkoli sklenejo sodno poravnavo o spornem predmetu.

Vsem je popolnoma jasno, da je vsak sodni postopek tvegan, da je potrebno pri oceni možnosti uspeha v pravdi sprejemati tudi vsebinske odločitve in da nobena situacija ne more biti v celoti predvidljiva, vendar so bili za sklenitev sodne poravnave med Ministrstvom za okolje in prostor ter Puhom, d. d., izpolnjeni vsi formalni pogoji. Služba za alternativno reševanje sporov pri Okrožnem sodišču v Ljubljani pa aprila 2006 ugotavlja, da je predlagan dogovor za obe stranki zelo ugoden, saj se obe stranki rešita številnih sporov in z njimi povezanih stroškov, hkrati pa jima to omogoča, da zaključita vse odprte sporne zadeve v obojestransko korist.

So bila dela opravljena ali ne?

Ves čas je bilo nesporno, da je bilo delo opravljeno. Dokazljivo je namreč, da je interventna dela, ki jih je izvajal PUH, naročil štab Civilne zaščite URSZR Ministrstva za obrambo, iz zapisnika o prenosu pristojnosti na MOP pa je razvidno, da se je ministrstvo zavezalo, da bo tudi nadaljevalo z interventnimi deli in

Delovni obisk v občini Bovec, 8. 3. 2007

aktivnostmi za preprečitev nadaljnje škode. Ta obveznost je zavezovala ministrstvo in izvajalca do javnega razpisa za izvajanje interventnih del (27.2.2001) oz. do izbire drugega izvajalca (9.3.2001).

Večkrat pa ste tudi poudarili, da je šlo za zaščito tamkajšnjih prebivalcev?

Potrebno je poudariti, da je pri omenjenih delih šlo za varnost ljudi in da so bila opravljena v zelo težkih pogojih dela. Z izvedenimi deli se je, če že ne povečalo, pa vsaj ohranilo državno premoženje. Da ne omenjam strokovne dileme, kako se sploh lotiti sanacije. Bila je zima in deževno obdobje, krajani Loga so bili že tako prizadeti, izvajalec obvezne republiške javne službe je tam delal od zore do mraka, nato pa njegovo delo ni bilo plačano. Postavlja se vprašanje, kaj je bilo dejansko v ozadju, da so pristojni na Ministrstvu za okolje in prostor ugotovili, da dela niso več interventna in potrebna, nato pa so drugemu izvajalcu

dali izvajati nujna interventna dela.

Sedaj so napovedane revizije, parlamentarne preiskave...?

Dejstvo, da je bila novembra 2006 poravnava sklenjena za 270 milijonov SIT (1,1 mio EUR), dokazuje, da je pri medsebojnih pogajanjih prišlo do znatnega popuščanja na obeh straneh. S stališča MOP to pomeni, da je bilo potrebno namesto preko 440 milijonov SIT (1,8 mio EUR) plačati le 270 milijonov SIT. Poteka interna revizija vseh postopkov, vezanih na dela na plazu, ki sem jo v skladu z zakonom zahteval sam kot minister. Prav tako pa bo tudi na priporočilo Odbora za okolje in prostor DZ RS izvršena zunanja revizija za to pooblaščen institucije. Ključno pa je, da dela na sanaciji plazu pospešeno potekajo in da se je med ljudi v Logu pod Mangartom naselila nova energija.

Hvala za pogovor.

rr

Delovni obisk v občini Bovec, 8. 3. 2007

ZGODOVINSKI PREGLED DELOVANJA SLOVENSKE LJUDSKE STRANKE

14. del

Piše: Aleš Primc

Zares velike reforme državnozbornske volilne zakonodaje po letu 1861 v Avstro - Ogrski so bile tri in vse so šle v smeri zviševanja demokratičnih standardov. Leta 1873 so bile uvedene neposredne volitve v spodnji dom državnega zbora (v nadaljevanju državni zbor); leta 1896, je bila za volitve v državni zbor uvedena splošna kurija, leta 1907 pa še splošna volilna pravica. Deželne volilne ureditve so po demokratičnih standardih zaostajale za državnozbornskimi volilnimi reformami. Splošna kurija za deželne volitve se je pri nas začela uvajati šele leta 1902, splošna volilna pravica pa za časa Avstro - Ogrske monarhije za deželne volitve sploh ni bila uveljavljena.

Volilna reforma leta 1896 je uvedla novo splošno kurijo. V njej so volilno pravico dobili vsi polnoletni (dopolnjenih 24 let) moški, ob tem, da so pol leta bivali v deželi. Zanimivo je, da so v tej kuriji lahko volili tudi tisti, ki so imeli volilno pravico še v drugi ku-

Volilna zakonodaja (tretji del) - splošna vo

riji. Ti so dobili dvojno volilno pravico. Ženske na deželnih in državnozbornskih volitvah v Avstro - Ogrski niso mogle voliti. Volilne pravice že prej, pa tudi z uveljavitvijo splošne kurije, niso imeli aktivni vojaki (niti navadni vojaki niti oficirji), ampak le upokojeni oficirji in vojaški uradniki. Prav tako volilne pravice niso imeli tisti, ki jih »vzdržujejo kot ubožce iz javnih ali občinskih sredstev«. Volilne pravice (začasno) tudi niso imeli obsojenci za določena kazniva dejanja.

Splošna kurija je bila po številu volilcev največja, volila pa je najmanj poslancev. Vse slovenske dežele razen Štajerske so bile za državne volitve ena sama volilna enota splošne kurije, ki je volila enega poslanca. Slovenski del štajerske je bil razdeljen na dva okraja, od katerih je vsak okraj volil enega poslanca. Vse slovenske dežele so torej skupaj volile 7 poslancev splošne kurije.

Državnozbornske volitve v splošni kuriji so bile posredne tako kot volitve v kmečki kuriji. Volilci so najprej izvolili volilne može, ti pa nato kandidate za poslance.

Državnozbornske volitve leta 1897 po deželah in kurijah

Dežela	skupaj št. posl. mest	velepos.	TOZ	mest.	kmeč.	spl.	št. izvoljenih slov. poslancev
Kranjska	11	2	-	3	5	1	9*
Štajerska	27	4	2	8	9	4	4
Koroška	10	1	1	3	4	1	1
Goriška	5	1	-	1	2	1	2
Istra	5	1	-	1	2	1	-
Trst	5	-	1	3	-	1	-
							skupaj = 16**

* Od teh 6 KNS (v drugih deželah še ni bilo politične delitve med Slovenci)

**Državni zbor je štel 425 poslancev

Splošne kurije za deželnozbornske volitve so bile v naših deželah ustanovljene: leta 1902 na Koroškem, 1904 na Štajerskem, 1907 na Goriškem, 1908 na Kranjskem in v Istri. Tudi na

deželnih volitvah so v splošni kuriji lahko volili vsi, tudi tisti, ki so že imeli volilno pravico v eni od drugih kurij. Izjema je bila Štajerska, kjer so po letu 1909 v splošni kuriji volili le tisti, ki v nobeni drugi niso imeli volilne pravice. Največja razlika med državnozbornskimi in deželnozbornskimi volitvami je bila ta, da so na deželnih volitvah v splošni kuriji volilci volili neposredno kandidate, se pravi, da so bile volitve neposredne.

Na deželnih volitvah so sicer v splošnih kurijah lahko volili opravilno sposobni polnoletni moški tako kot na državnozbornskih volitvah, vendar ob dodatnem pogoju, da so v občini prebivali najmanj eno leto (oz. šest mesecev štajerske deželne volitve 1904 - 1909).

Z uvedbo splošne kurije je veliko ljudi pridobilo volilno pravico, pa vendar je leta 1897 na prvih državnih volitvah vseeno zajela le: na Štajerskem 21%, na Koroškem 19,5%, na Kranjskem 20,4%, na Goriškem 17,8%, v Trstu 20% in v Istri 24% prebivalstva. Šlo je za nekajkratno razširitev volilne pravice (do uveljavitve splošne kurije je za-

jela od 4,1% do 8,3% prebivalstva), vendar z vidika današnjih standardov, kjer ima volilno pravico v Sloveniji okrog 80% prebivalstva, še vedno za sorazmerno zelo omejeno volilno

pravico. Največji delež nesorazmerja gotovo pade na to, da ženske niso imele volilne pravice. Poleg tega sta k temu precej prispevala tudi višje postavljena doba polnoletnosti (24 let) in veliko večja rodnost, saj je bil delež prebivalstva pod 24 let mnogo višji, kot je danes. Povprečna življenjska doba leta 1900 je bila okrog 54 let, kar je pomenilo, da je imel človek volilno pravico 55% življenjske dobe. Danes, ob povprečni življenjski dobi 76, let pa jo imamo več kot 75% svojega življenja. Razlog sorazmerno zelo visokemu deležu prebivalstva, ki ima danes volilno pravico, je tudi to, da je v Sloveniji zaradi nizke rodnosti zelo malo mladega prebivalstva, ki nima volilne pravice. (Ob solidni starostni strukturi prebivalstva bi bil delež prebivalstva z volilno pravico okrog 70% ali pa še nekoliko nižji. Za tak delež nam manjka vsaj 200.000 mladih do 18. leta. Za primerjavo, kako se stanje slabša: Še pred 15 leti bilo število prebivalcev do 18. leta 539.000, danes le še 403.000. Stanje se še poslabšuje in če ne bo bistvenih sprememb, bo v naslednjih desetih letih padlo na okrog 300.000. Ob teh podatkih se pokaže, da bi načrt za povečanje rodnosti moral biti prva in daleč pred drugimi prednostna razvojna naloga naše države. Zakaj sicer vlagati v razvoj, če bomo izumrli??? Za tiste, ki bodo za nami živeli na tem ozemlju, pa ne vemo, kaj bodo sploh hoteli. Večkrat se je namreč že zgodilo, da nardi, ki so poselili izpraznjeno območje, niso kdo ve kako cenili predhodne civilizacije in so več ali manj vse, kar so njihovi predhodniki zgradili, uničili ali pa prepustili uničenju.)

Kljub temu, da je uvedba splošne kurije prinesla precejšnjo

lilna pravica

Glasovnica za kranjske deželne volitve leta 1913 (Jože Pintar je bil socialni demokrat)

razširitev volilne pravice in bi morda pričakovali, da bodo ljudje zelo množično uporabili novo pridobljeno pravico, pa je bila npr. volilna udeležba leta 1897 na prvih državnih volitvah za današnje razmere sorazmerno nizka. Razlogi za nizko udeležbo so bili poleg teh, ki še danes veljajo npr. nezanimanje ljudi za politiko, tudi:

- volitve so bile med tednom, ko so imeli kmetje svoje delo, delavci pa službe v tovarnah;
- večina ljudi je imela sorazmerno daleč do volišča, saj je bilo praviloma eno volišče za celo občino, manjše občine pa celo niso imele svojega volišča; to je bila manjši dostopnosti prevoznih

nih sredstev resna ovira za marsikoga.

Tretja in zadnja velika reforma volilne zakonodaje v Avstro-Ogrski je bila uvedba splošne volilne pravice za volitve v državni zbor leta 1907. S to reformo so se ukinile vse kurije, ostala je na nek način samo splošna. Volilna pravica je bila določena, tako kot prej, za splošno kurijo. Sistem volitev je bil dvokrožni večinski na ravni okrajev, volitve pa so bile neposredne. Se pravi, volilci so volili neposredno kandidate.

Splošna volilna pravica je prinesla Slovenski ljudski stranki in seveda vsem ostalim prvič

možnost enakopravnega nastopa na volitvah. To možnost je stranka odlično izkoristila! Že na prvih volitvah je na podlagi splošne volilne pravice dosegla odličen rezultat: 18 od 24 slovenskih mandatov oz. 75%. To je bil začetek novega obdobja za Slovenijo in Slovensko ljudsko stranko. Z uveljavitvijo splošne volilne pravice za državne volitve in splošne kurije na deželnih volitvah je stranka iz dolgoletne opozicijske stranke oz. strank postala prva politična sila na Slovenskem. Državna in deželna ureditev sicer nikjer razen na Kranjskem ni omogočila, da bi stranka prevzela tudi

oblast, pa vendar je bilo prvenstvo strank, ki so se leta 1909 povezale v Vseslovensko ljudsko stranko nesporno – med slovenskimi strankami je bila daleč najmočnejša.

Že prej so bile SLS in njene predhodnice zelo pomembna povezovalna sila celotnega slovenskega narodnega in političnega prostora, po letu 1907 pa se je ta vloga še močno okrepila

- SLS je nase prevzela ključno politično odgovornost za usodo našega naroda. Z večanjem moči SLS se je v veliki meri zaustavilo propadanje slovenskega kmeta, pa tudi sicer se je razvoj v naših krajih močno pospešil. Slovenstvo se je čedalje bolj uveljavljalo ne le kot kulturni, ampak tudi kot politični pojem na sodobnem evropskem zemljevidu.

Življenje in delo Ivana Omana

Ob osemdesetletnici Ivana Omana leta 2009 bomo izdali knjigo o njegovi življenjski in politični poti. Prav je, da borcu za pravice kmetov, borcu za demokracijo, prvemu predsedniku Slovenske kmečke zveze in Slovenske ljudske stranke, članu predsedstva Republike Slovenije, državnozbornemu poslancu in častnemu članu Slovenske ljudske stranke na ta način izkažemo spoštovanje.

Gre za veliko in obsežno delo, ki se ga moramo lotiti v najkrajšem času, da ga bomo lahko uspešno zaključili v letu 2009. Vse, ki bi želeli sodelovati pri tem projektu, prosim, da mi to čimprej sporočite na tel. št. 051 692 996

Aleš Primc

Državnozbornske volitve leta 1897 – splošna kurija

dežela	upravičenci	udeležba	udeležba v %	izvoljen poslanci
Kranjska	102.830	19.275	18,7%	dr. Janez Evangelist Krek
Štajerska (slov. del)	146.159	37.855	25,9%	Josip Žičkar in en Nem.*
Koroška	70.616	22.422	31,7%	Nem.
Goriška	41.072	6.253	15,2%	dr. Anton Gregorič
Istra	81.979	30.251	36,9%	It.**
Trst	36.318	?	?	It.

*izvoljen nemški kandidat

**izvoljen italijanski kandidat

Delo vlade

110. seja, 22. februar 2007

Model organiziranosti odnosov z javnostmi na ravni vlade

Model organiziranosti vladnih odnosov z javnostmi opredeljuje podlage za organiziranje služb za odnose z javnostmi znotraj vlade, v ministrstvih ter vladnih službah in hkrati postavlja enotne strokovne standarde, ki bodo omogočili učinkovitejše in ažurnejše delovanje služb za odnose z javnostmi. Tako naj bi bile službe za odnose z javnostmi organizirane v vseh ministrstvih, opravljale pa naj bi naloge, povezane tako z odnosi z mediji kot tudi s komuniciranjem z drugimi javnostmi. Model bo prispeval tudi k izboljšanju koordinacije znotraj ministrstev in na nivoju vlade, s čimer bo postavljena ustrezna podlaga za celovitejše predstavljanje vladne politike različnim javnostim.

Vlada je sprejela tudi sklep o ustanovitvi Koordinacije vlade za odnose z javnostmi, kot delovne skupine vlade, ki opravlja koordinativne in posvetovalne naloge na področju vladnih odnosov z javnostmi. Med pomembnejše naloge koordinacije sodi tudi sprejem kodeksa ravnanja svetovalcev za odnose z javnostmi v vladnih institucijah, po katerem se bo dolžan ravnati vsak svetovalec za odnose z javnostmi.

Koordinacijo bo vodil vladni predstavnik za odnose z javnostmi, njegov namestnik je direktor Urada Vlade RS za komuniciranje, člani pa so predstavniki za odnose z javnostmi vseh ministrstev ter predstavniki za odnose z javnostmi Kabineta predsednika vlade, Službe Vlade RS za evropske zadeve, Službe Vlade RS za razvoj in Službe Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko. Strokovne naloge za koordinacijo bo opravljal Urad Vlade RS za komuniciranje.

Podaljšanje roka za izvedbo popisa nepremičnin

Predlog popisa nepremičnin predvideva podaljšanje popisa nepremičnin za dva meseca, saj popisovalci ne bodo mogli popisati vseh nepremičnin v zastavljenem roku.

Predlog podaljšanja popisa nepremičnin vsebuje tudi rešitve in ukrepe za pospešitev popisa nepremičnin. Popis nepremičnin bo med drugim pospešilo tudi dodatno število popisovalcev, inštruktorjev, pomočnikov inštruktorjev, v popis pa bodo vključeni tudi uslužbenci javne uprave.

Glavni razlog za izvedbo popisa nepremičnin je vzpostavitev večnamenske nepremičninske evidence, ki bo prikazovala dejansko stanje nepremičnin v Sloveniji. Zbrani in kakovostni podatki o nepremični-

nah v Republiki Sloveniji bodo vzpostavili tudi boljše pogoje za prostorsko planiranje, boljše gospodarjenje z nepremičninami, optimalno načrtovanje stanovanjske gradnje, zavarovanje lastnine, prostorsko planiranje in podobno.

111. seja, 1. marec 2007

Vlada potrdila prodajo državnega deleža v Slovenski industriji jekla

Vlada RS je na svoji redni seji na predlog Ministrstva za gospodarstvo potrdila prodajo 55,35-odstotnega državnega deleža v SIJ-Slovenska industrija jekla, d.d., ki sodi v okvir Programa prodaje deležev Republike Slovenije v kapitalski naložbi SIJ in prodaje posameznih poslovnih deležev odvisnih družb SIJ. Komisija za vodenje in nadzor postopka prodaje (komisija) je na podlagi Poziva za javno zbiranje ponudb za nakup delnic družbe SIJ, ki je bil 29. septembra lani objavljen v Uradnem listu RS, dnevniku Delo in Financial Times, prejela tri ponudbe. Kot najboljšega ponudnika je komisija v skladu s pooblastili izbrala rusko poslovno skupino Koks, ki je tako postala 55,35-odstotna lastnica SIJ-Slovenske industrije jekla. Republika Slovenija je za prodajo 550.511 navadnih imenskih kosovnih delnic družbe SIJ-Slovenska industrija jekla, d.d., iztržila prodajno ceno v vrednosti v višini 105.000.000,00 €.

113. seja, 15. marec 2007

Priložnostni kovanci še naprej

Priložnostni kovanci se bodo tudi v prihodnje izdajali ob dogodkih splošnega pomena za Republiko Slovenijo ali dogodkih širšega mednarodnega pomena, ki jih bo določila vlada. Sprememba, ki je potrebna zaradi uskladitve z evropskim pravnim redom, je ločitev priložnostnih kovancev na spominske in zbirateljske kovance. Spominski kovanci so po dimenziji ter kemijskih in tehničnih lastnostih enaki obtočnim/tečajnim kovancem za 2 evra, medtem ko so zbirateljski kovanci predvsem iz zlata, srebra in drugih kovin, ki jih bo določila vlada. Spominski kovanci so zakonito plačilno sredstvo v vseh državah članicah evro območja, zbirateljski kovanci pa le v Sloveniji, v drugih državah pa predstavljajo numizmatično vrednost.

Minister za okolje in prostor Janez Podobnik je sprejel spremembe pravilnika o odvzemu osebkov vrste rjavega medveda iz narave, s katerim je določen načrtovani odstrel medvedov v obdobju od 1. januarja do 30. aprila in od 1. oktobra do 31. decembra letos. *Letošnji odstrel rjavega medveda je glede na stanje v populaciji ostal na isti ravni kot v lanskem letu, določa pa odstrel 100 medvedov. Z enakim poseganjem v populacijo za določeno časovno obdobje želi MOP doseči še boljše spremljanje razvoja trenda v populaciji rjavega medveda, predvsem pa vpliv odstrela na zagotavljanje ugodnega stanja. Pravilnik bo v Uradnem listu objavljen prihodnji teden, veljati pa začne naslednji dan po objavi v Uradnem listu.*

Minister Podobnik sprejel spremembe pravilnika o odvzemu medvedov iz narave

Tudi zadnja tragična nesreča, ko je medvedka napadla domačina na Notranjskem v neposredni bližini naselja dokazuje upravičenost ukrepov MOP-a, vključno s povečanim odstrelom

Rjavi medved, volk in ris so v skladu z Uredbo o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah zavarovane vrste, za katere je potrebno zagotoviti ohranjanje ugodnega stanja. Za odločitve o potrebnosti poseganja v populacije velikih zveri je potrebno v skladu z uredbo pridobiti strokovno mnenje, ki ga pripravi Zavod za gozdove Slovenije, katerega sestavni del je tudi pisno mnenje Zavoda RS za varstvo narave.

Tako je tudi za leto 2007 Zavod za gozdove Slovenije pripravil strokovno mnenje za odstrel velikih zveri in ga s priloženim stališčem Zavoda RS za varstvo narave posredoval na Ministrstvo za okolje in prostor. Konec januarja se je sestala tudi delovna skupina ministrstva za načrtovanje z velikimi zvermi, kjer so se člani seznanili s strokovnim mnenjem Zavoda za gozdove Slovenije in podali pripombe. Ministrstvo je v skladu z načeli participatornega pristopa vseh deležnikov in zainteresirane javnosti pri načrtovanju upravljanja z velikimi zvermi v postopku sprejemanja pravilnika preučilo vse pripombe in se odločilo, da bo letošnji odstrel rjavega medveda glede na stanje v populaciji ostal na isti ravni kot v letu 2006.

Ob tem se MOP zaveda, da odstrel ni edini ukrep za zagotavljanje ciljev strategije, je pa med pomembnejšimi, še posebej v bližini naselij. Ministrstvo za okolje in prostor bo storilo vse, da bo zagotovilo varnost prebivalcev ob hkratnem zasledovanju ustrezne ravnovesne ravni populacije. Ocene številnih strokovnjakov, pa tudi prebivalcev v osrednjem območju, so, da je število od 500 do 700 osebkov za relativno majhno območje bistveno previsoko, zato naj bi se po mnenju mnogih število moralo stabilizirati nekje okoli 300 osebkov. Hkrati pa je potrebno proučiti tudi upravičenost sedanje določitve osrednjega območja, ki meji celo na Mestno občino Ljubljana.

V osrednjem območju življenjskega prostora vrste rjavega medveda se izvede načrtovani odstrel 83 osebkov v naslednjih lovsko upravljaljskih območjih in težnostnih kategorijah:

- v delu **kočevsko belokranjskega LUO** z lovišči Loka pri Črnomlju, Sinji vrh, Črnomelj, Banja Loka-Kostel, Kočevje, Mala gora, Struge na Dolenjskem, Drača, Osilnica, Velike Lašče, Lazina, Velike Poljane, Loški potok, Ribnica, Dolenja vas, Sodražica, Turjak, Predgrad, Dragatuš, Dobropolje, Suha krajina in Tabor-ska jama ter lovišča s posebnim namenom Medved, Snežnik Kočevska Reka in Žitna gora:

Težnostna kategorija	Do 100 kg	Od 100 do 150 kg	Nad 150 kg	Skupaj
Število osebkov	34	7	3	41

- v delu **notranjskega LUO** z lovišči Begunje, Cerknica, Cajnarje, Grahovo, Rakek, Žilce, Lož-Stari trg, Iga vas, Babno polje, Gornje jezero, Kozlek, Trnovo, Mokrc, Rakitna, Tabor Zagorje, Prestranek, Javornik-Postojna, Pivka, Borovnica, Nova vas, Ig, Rakovnik-Škofljica in Tomišelj ter lovišča s posebnim namenom Jelen in Ljubljanski vrh:

Težnostna kategorija	Do 100 kg	Od 100 do 150 kg	Nad 150 kg	Skupaj
Število osebkov	31	7	3	37

- v delu **zahodno visoko kraškega LUO**, severozahodno od avtoceste Ljubljana - Razdrto, ki obsega lovišča Planina, Hrenovice, Bukovje, Črna jama, Idrinja, Javornik, Krekovše, Col, Kozje stena, Nanos, Trebuša, Logatec - del lovišča severno od avtoceste Ljubljana-Razdrto, Hotedršica, Trnovski gozd in Vrhnika - del lovišča južno od železniške proge Ljubljana-Postojna:

Težnostna kategorija	Do 100 kg	Od 100 do 150 kg	Nad 150 kg	Skupaj
Število osebkov	2	1	1	4

- v delu **novomeškega LUO** z loviščem Plešivica - Žužemberk - desni breg reke Krke:

Težnostna kategorija	Do 100 kg	Od 100 do 150 kg	Nad 150 kg	Skupaj
Število osebkov	1	0	0	1

V robnem območju življenjskega prostora vrste rjavega medveda se izvede načrtovani odstrel 17 osebkov v naslednjih lovsko upravljaljskih območjih in težnostnih kategorijah:

- v delu **kočevsko belokranjskega LUO**, ki obsega lovišča Suhor, Metlika, Gradac, Adlešiči, Vinica, Smuk-Semič, Krka in Grosuplje:

Težnostna kategorija	Do 100 kg	Od 100 do 150 kg	Nad 150 kg	Skupaj
Število osebkov	2	2	0	4

- v delu **novomeškega LUO**, ki obsega lovišča Plešivica - Žužemberk - levi breg reke Krke, Toplice, Padež, Novo mesto, Dobrnič, Gorjanci, Brusnice, Orehovica, Šentjernej, Trebnje, Veliki Gaber in Mirna peč

in
v delu **posavskega LUO**, ki obsega lovišča Kostanjevica na Krki, Podbočje, Cerklje ob Krki, Čatež ob Savi in Mokrice:

Težnostna kategorija	Do 100 kg	Od 100 do 150 kg	Nad 150 kg	Skupaj
Število osebkov	3	2	0	5

- v delu **zasavskega LUO**, ki obsega lovišča Višnja gora, Ivančna gorica in Šentvid pri Stični, in sicer južno od avtoceste Ljubljana - Korenita:

Težnostna kategorija	Do 100 kg	Od 100 do 150 kg	Nad 150 kg	Skupaj
Število osebkov	1	0	0	1

- v delu **primorskega LUO**, ki obsega lovišča Senožeče, Timav - Vreme, Slavnik - Materija, Žabnik - Obrov, Podgorje, Videž - Kozina, Gaberk - Divača, Vrhe - Vrabče, Raša - Štorje, Bukovca, Brkini, Prem in Gradišče - Košana

in
v delu **notranjskega LUO**, ki obsega lovišče Zemon:

Težnostna kategorija	Do 100 kg	Od 100 do 150 kg	Nad 150 kg	Skupaj
Število osebkov	4	2	0	6

- v delu **zhodno visoko kraškega LUO**, severozahodno od avtoceste Ljubljana - Razdrto, ki obsega lovišča Dole nad Idrinjo, Jelenk, Čaven, Čepovan, Goriga, Grgar, Hubelj, Lijak, Most na Soči, Anhovo (levi breg Soče), Vipava, Vojkovo in Rovte

in
v delu **Triglavskega LUO**, ki obsega lovišča Otavnik, Planota in Porezen:

Težnostna kategorija	Do 100 kg	Od 100 do 150 kg	Nad 150 kg	Skupaj
Število osebkov	1	0	0	1

Minister za okolje in prostor Janez Podobnik in minister za promet mag. Janez Božič sta se 14. marca s sodelavci v Slovenj Gradcu udeležila delovnega srečanja županov koroške in savinjsko – šaleške regije.

Župani koroške in savinjsko-šaleške regije z ministroma Podobnikom in mag. Božičem o prometni povezavi III. razvojne osi

Pogovarjali so se o načrtovanju in vodenju postopkov v okviru projekta tretje razvojne osi na trasi cestnega koridorja od avstrijske meje do priključka na avtocesto A1. Pozornost so predvsem namenili postopkom in terminskemu

planu priprave državnega lokacijskega načrta ter sodelovanju in nalogam občin pri izvedbi postopkov.

Minister Podobnik je na srečanju posebej izpostavil skorajšnji sprejem novega Zakona o prostorskem na-

črtovanju, ki bo omogočil bistveno hitrejše umeščanje prometnic v prostor. Sprejem se v Državnem zboru pričakuje še ta mesec. Sprejem DLN bo tako po novem zakonu mogoč že v poletju 2008.

Tonsko izjavo obeh ministrov lahko poslušate na spletnem naslovu: <http://www.mop.gov.si/si/splosno/novice/novica/article/2022/5604/?cHash=f7e2d1d489>;

djg

Minister Podobnik v pismu Hrvaški opozarja na kršitve določb Uredbe o Krajinskem parku Sečoveljske soline

Ljubljana, 26. februar 2007 – Minister za okolje in prostor Janez Podobnik je 26. februarja na hrvaška ministra za kulturo Boža Biškupiča ter kmetijstvo, gozdarstvo in vodno gospodarstvo Petra Čobankoviča naslovil pismo, v katerem opozarja na kršitve določb Uredbe o Krajinskem parku Sečoveljske soline.

Hrvaška je namreč brez predhodnega obvestila upravljalcu parka na levem bregu Dragonje postavila tabli z napisom, ki označuje, da je območje uvrščeno med t.i. odprta lovišča. Poleg tega so na omenjenem območju postavljene tudi pokrite lovske mreže za streljanje na vodne ptice, kar predstavlja tudi kršitev slovenskih predpisov o lovstvu. Zato minister od pristojnih organov Republike Hrvaške pričakuje, da bodo takoj ukrepali v okviru svojih pristojnosti in preprečili vsakršno nadaljnjo tovrstno ravnanje, ki bi ogrozilo značaj mednarodno pomembnega mokrišča, ter vzpostavili prvotno stanje tega območja.

Minister Podobnik je v dopisu pojasnil, da pomeni lov na tem območju kršitev režima parka in hkrati resno ogroža ekološki značaj mokrišča mednarodnega pomena. Leta 1993 so bile namreč Sečoveljske soline vpisane na

Mednarodna konferenca »Trajnostno upravljanje porečja reke Drave«

Sprejeta tudi mariborska deklaracija o trajnostnem upravljanju porečja reke Drave

Ministrstvo za okolje in prostor, Mestna občina Maribor, Univerza v Mariboru, Dravske elektrarne Maribor, Zveza geografskih društev Slovenije, Slovensko društvo za vode in mednarodne komisije za vodno gospodarstvo so 26. februarja organizirali mednarodno konferenco z naslovom "Trajnostno upravljanje porečja reke Drave".

Reka Drava s svojim porečjem povezuje pet držav (Italijo, Avstrijo, Madžarsko, Hrvaško in Slovenijo). Za namen vzpostavitve celostnega upravljanja v celotnem porečju reke Drave, za kar

bre prakse mednarodnih komisij: Slovensko - avstrijske komisije za Dravo, Slovensko - hrvaške vodno-gospodarske komisije za Dravo, Slovensko - avstrijske komisije za Muro in Slovensko - madžarske

seznam mednarodnih mokrišč po Konvenciji o močvirjih (Ramsarska konvencija), to območje pa je hkrati tudi obvezna lokaliteta Slovenije pri izvajanju določil Barcelonske konvencije, predvsem Protokola o posebej zavarovanih območjih in biološki raznovrstnosti v Sredozemlju. Že v 80. letih prejšnjega stoletja so bile soline vključene v evropski seznam pomembnih ptičjih lokalitet v Sloveniji, po habitatni in ptičji direktivi pa so soline določene tudi kot območje Natura 2000 in so s tem del pravnega reda Evropske unije.

Minister Podobnik v pismu izraža presenečenje, da so table za hrvaško lovišče postavljene na območju, ki je zavarovano po slovenski zakonodaji. Poleg tega je postavljanje tabel in objektov za lov kot tudi izvajanje lova v neposrednem nasprotju z mednarodnimi obveznostmi, ki sta jih sprejeli obe državi. **Meje zavarovanega območja so bile namreč dolo-**

čene z odlokom leta 1989, Slovenija pa jih je povzela tako pri vpisu solin na seznam Ramsarske konvencije kot tudi pri novelaciji odloka leta 2001 in pri določitvi območij Natura 2000 leta 2004. Minister je v pismu poudaril, da je s tem Slovenija upoštevala dejansko in pravno stanje na dan 25.6.1991. Dejanja, ki jih je Hrvaška izvedla na levem bregu Dragonje, pa predstavljajo tudi neposredne in grobe kršitve Skupne izjave o izogibanju incidentov, podpisane s strani obeh vlad 10. junija 2005 na Brionih.

Minister Podobnik je v pismu tudi zapisal, da bo Slovenija o tem dogodku obvestila Sekretariat Ramsarske konvencije, kar je kot njena pogodbenica dolžna storiti. Ker pa gre pri tem posegu tudi za kršitev pravnega reda Evropske unije, bo Slovenija o tem obvestila tudi pristojne organe Evropske komisije.

djg

se Slovenija aktivno zavzema, je potrebna okoljska, politična in ekonomska povezava partnerjev tega širokega mednarodnega prostora. Konferenca, ki se je poleg predstavnikov omenjenih držav udeležil tudi generalni sekretar Mednarodne komisije za varstvo reke Donave Phillip Weller, je bila tako namenjena krepitvi interdisciplinarnega regijskega oz. čezmejnege sodelovanja za celotno porečje Drave tudi na podlagi primerov do-

komisija za vodno gospodarstvo (za Muro). Na konferenci je bila sprejeta tudi t.i. Mariborska deklaracija o trajnostnem upravljanju porečja reke Drave, s katero si Slovenija prizadeva vzpostaviti celostno čezmejno upravljanje omenjenega porečja v prihodnosti ter izboljšati meddržavno, regionalno in lokalno sodelovanje za upravljanje z vodnimi viri v mednarodnem porečju.

djg

Bralci našega časopisa se najbrž ne bodo spomnili, da smo 10. marca lani v avli mariborskega letališča sklicali samostojno tiskovno konferenco, na kateri smo spregovorili o težavah pri urejanju razmerij med državo in družbo Aerodrom Maribor d.o.o. Gotovo pa se bodo spomnili nekaterih mojih kritičnih ugotovitev, ki so tedaj odjeknile tudi v širši javnosti: da namreč od upravičenih pričakovanj, da bo uprava letališča generator aktivnosti za širšo predstavitev mariborske regije kot letalske destinacije in povezovalac ponudnikov turističnih storitev, ni bilo nič otipljivega. Kritike so očitno zalegle...

Na mariborskem letališču čedalje bolj živahno

Na tiskovni konferenci, ki smo jo družno z Aerodromom Maribor d.o.o. pripravili 8. marca letos (tako rekoč na obletnico prve), sem lahko namreč z zadovoljstvom ugotovil, da smo v tem času storili velik korak naprej. Celo tako težko pričakovani nizkocenovni letalski prevoznik Ryanair se je odločil, da bo od 7. junija (torej natanko leto dni po tem, ko sva s predsednikom uprave Preventa Global Jožetom Kozmusom podpisala pogodbo o ureditvi razmerij) začel trikrat tedensko leteti z mariborskega letališča v London.

Zadeve so se premaknile...

Zaključno z letošnjim letom je ministrstvo v okviru projekta posodobitve infrastrukture na letališču Maribor, ki je, sofinanciran iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, med drugim kupilo skupaj sedem vozil za potrebe letaliških služb na letališču Maribor. Od tega so štiri vozila v skupni vrednosti 300.000 evrov v celoti financirana iz državnega proračuna.

V zaključni fazi je tudi priprava celovitega projekta posodobitve letališke infrastrukture. Trenutno poteka zadnja faza, to je izdelava projekta za prenovo in dograditev potniškega terminala na letališču Maribor. Projektna dokumentacija za terminal bo izdelana na predvideno zmogljivost 500.000 potnikov na leto ter konično urno obremenitev 4 odhoda in 4 prihoda letal s približno 150 potniki - ob upoštevanju schengenskih standardov nadzora zunanje meje EU na

letališčih in C ravni storitev zemeljske oskrbe po klasifikaciji Mednarodnega združenja letalskih prevoznikov IATA. Skupna bruto površina potniškega terminala bo 8170 površinskih metrov. Pogodbena cena za izdelavo projektne dokumentacije znaša 425.000 evrov.

Ministrstvo je v sklopu projekta, ki je sofinanciran iz Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR), kupilo gasilsko vozilo za potrebe reševalne in gasilske službe, vozilo plug in vozilo posipalnik za zimsko službo.

Nadalje je ministrstvo v preteklih mesecih iz proračunskih sredstev kupilo štiri vozila za potrebe službe za sprejem in odpremo letal na letališču - oziroma za storitve zemeljske oskrbe, kot to dejavnost opredeljujejo predpisi EU. Gre za vozilo za pitno vodo, vozilo za nakladanje tovora v letala, vozilo za odvoz fekalij ter manjše vozilo za vleko letal. Skupna vrednost dobavljenih vozil je znašala približno 780.000 evrov. Z njimi se funkcionalno dopolnjuje osnovni nabor vozil in opreme za potrebe letaliških služb na letališču Maribor.

Ta vozila sem tudi uradno predal v uporabo družbi Aerodromu Maribor.

Kaj delamo in kaj še načrtujemo?

V pripravi je državni lokacijski načrt za širše območje letališča Maribor. Z njim bi radi mariborskemu letališču in celotni regiji zagotoviti boljše izhodišče za letalske povezave z destinacijami, ki so zanimive zlasti s turistične

ga in gospodarskega stališča.

V načrtu je tudi več drugih izvedbenih razvojnih projektov, in sicer:

- rekonstrukcija in dograditev potniškega terminala v skladu z že navedenimi izvedbenimi projekti
- podaljšanje vzletno pristajalne steze za 800 metrov, torej do skupne dolžine 3300 metrov
- razširitev letališke ploščadi in izgradnja vozne steze (t.i. taxi-way)
- posodobitev letališkega informacijskega sistema
- dograditev vizualnih sistemov za navigacijo za letalske operacije v pogojih zmanjšane vidljivosti kategorije CAT II in s tem zagotovitev celovite uporabe že inštaliranega sistema za instrumentalno pristajanje ILS kategorije II
- posodobitev in razširitev parkirnih površin, tako da bo lahko posodobljeno letališče sledilo potrebam novo načrtovanega prometno-logističnega centra, ki ga na površini približno 250 hektarjev ob samem letališču skupaj načrtujejo občina in država. Skupno višino navedenih investicij ocenjujemo na 17 milijonov evrov, financirati pa jih nameravamo tudi iz evropskih skladov.

Kaj hočemo?

Z investiranjem v letališko infrastrukturo želimo predvsem povečati varnost zračnega prometa na mariborskem letališču, upravljavcu letališča pa s tem omogočiti varno in kakovostno izvajanje nalog. Seveda pa je primarni cilj vseh vlaganj v letališko infrastrukturo vzpostavitev prepotrebni letalskih povezav.

Tu pa je spet na potezi vodstvo družbe Aerodrom Maribor...

mag. Janez Božič,
minister za promet

Vlada je na svoji seji 15. marca sprejela Letni plan razvoja in obnavljanja avtocest za leto 2007 in ga poslala Državnemu zboru Republike Slovenije v soglasje. Ker gre za dokument, ki zagotavlja največji obseg gradnje v zgodovini izvajanja avtocestnega programa, se mi zdi prav, da ga podrobneje predstavim tudi bralcem našega časopisa. Naj se ve, kaj načrtujemo in kar nameravamo tudi uresničiti!

V letošnjem letu bomo prometu predali naslednje odseke:

- na **pomurskem kraku**: AC odsek Maribor-Lenart v dolžini 7,8 km in 2. etapa odseka Lenart-Spodnja Senarska v dolžini 2,2 km
- na **štajerskem kraku**: na odseku AC Pesnica-Slivnica del pododseka Pesnica-Zrkovska cesta v dolžini 1 km
- na **gorenjskem kraku**: AC odsek Poračica-Podtabor v dolžini 2,4 km ter prvo fazo odseka Šentvid-Koseze v dolžini 3,7 km
- na **podravskega kraku**: na odseku HC Hajdina-Ormož pododsek HC Hajdina-Ptuj, na odseku Draženci-Gruškovje pa pododsek MMP Gruškovje-državna meja.

V letošnjem letu bo tako prometu predanih 17,7 km štiripasovnih avtocest, in 2,3 km hitre ceste Hajdina-Ptuj.

Gradbišč za 160 km!

V letošnjem letu se bo gradnja nadaljevala na naslednjih odsekih:

- na **pomurskem kraku**: na odseku AC Lenart-Beltinci: 1. etapa pododseka AC Lenart-Spodnja Senarska v dolžini 5 km, pododsek Spodnja Senarska-Cogetinci v dolžini 9,5 km in pododsek Cogotinci-Vučja vas v dolžini 11,6 km; na odseku AC Beltinci-Pince: pododsek AC Beltinci-Lendava v dolžini 17,4 km in pododsek AC Lendava-Pince v dolžini 16,7 km
- na **štajerskem kraku**: na odseku AC Pesnica-Slivnica: pododsek AC Pesnica-Zrkovska cesta, pododsek Zrkovska cesta-Ptujska cesta in pododsek Nova Zrkovska cesta od km 0,87 do km 3,80: etapa od km 1,91 do km 3,80 v dolžini 1,9 km
- na **primorskem kraku**: na odseku AC Klanec-Ankaran: pododsek navezava na Luko Koper, I. faza v dolžini 3,1 ter na odseku HC Koper-Izola v dolžini 5,2 km
- na **gorenjskem kraku**: na odseku AC Vrba-Poračica v dolžini 10,0 km
- na **dolenjskem kraku**: na odseku AC Hrastje-Kronovo: pododsek AC Lešnica-Kronovo v dolžini 5,5 km

Letos največji obseg gradnje v zgodovini izvajanja nacionalnega avtocestnega programa

• na **vipavskem kraku**: na odseku HC Razdrto–Vipava: pododsek čez Rebernice v dolžini 10,7 km

• na **podravskem kraku**: na odseku Slivnica–Gruškovje, pododsek Slivnica–Draženci v dolžini 19,5 km.

Skupno se bo v letu 2007 gradnja nadaljevala na 101,9 km štiripasovnih avtocestah, na 18,7 km hitrih cestah in 5,0 km navezovalnih cestah.

V letu 2007 se bo začela gradnja dveh avtocestnih odsekov na **dolenjskem kraku** skupne dolžine 14,8 km štiripasovnih avtocest, in sicer na odsekih mimo Trebnjega: Pluska–Ponikve ter Ponikve–Hrastje. Začela in tudi zaključila pa se bo tudi gradnja 600 metrov avtoceste med mejnim prehodom Gruškovje in državno mejo z Republiko Hrvaško (to je na odseku Draženci–Gruškovje).

Program, vreden 734,542 milijonov evrov

Skupna vrednost Letnega programa razvoja in obnavljanja avtocest za leto 2007 znaša **734,542 milijonov evrov**, kar je v primerjavi z lanskim planom **3,4-odstotno povečanje**, v primerjavi

z Resolucijo o NPIA pa gre za kar **26,5-odstotno povečanje**.

Gre torej za največji obseg gradnje v zgodovini izvajanja avtocestnega programa.

Finančni viri za realizacijo letošnje gradnje plana bodo:

- **investicijski transferji** (proračunska sredstva za izgradnjo avtocest in evropska sredstva) v višini dobrih 29 milijonov evrov, od tega je predvideno 16 milijonov evrov evropskih sredstev
- **povračilo DDV** je predvideno v višini dobrih 77 milijonov evrov
- v sklopu sredstev, pridobljenih s **kreditmi mednarodnih finančnih institucij** (predvsem EIB), je v letu 2007 predvideno črpanje posojil v skupni višini skoraj 305 milijonov evrov
- v letošnjem letu je predvidena **izdaja obveznic ali najetje komercialnih kreditov** (odvisno od razmer na finančnih trgih) v skupni višini skoraj 210 milijonov evrov
- sredstva **koncesijske dajatve** pa bodo v letošnjem letu znašala

okrog 112 milijonov evrov

Naj ob koncu še dodam, da je za pokrivanje obveznosti iz naslova kreditov in izdanih vrednostnih papirjev (obveznic) predvideno **137,25 milijona evrov**; to je za **3,0 odstotke manj**, kot je predvideno v Resoluciji o NPIA, kar kaže na še vedno uspešno finančno vzdržnost programa.

mag. Janez Božič,
minister za promet

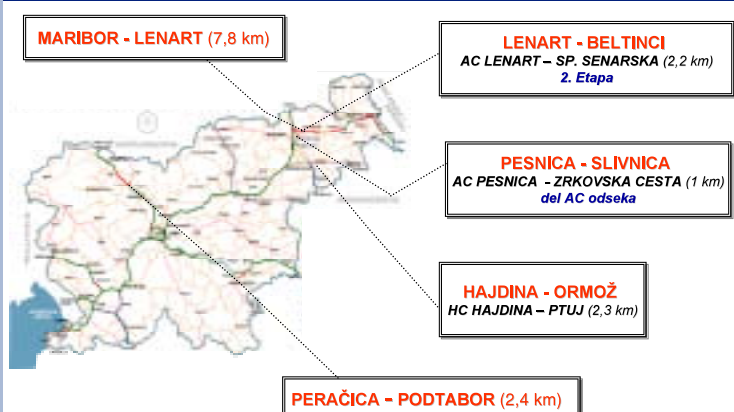

Viri in Poraba - LPROAC 2007

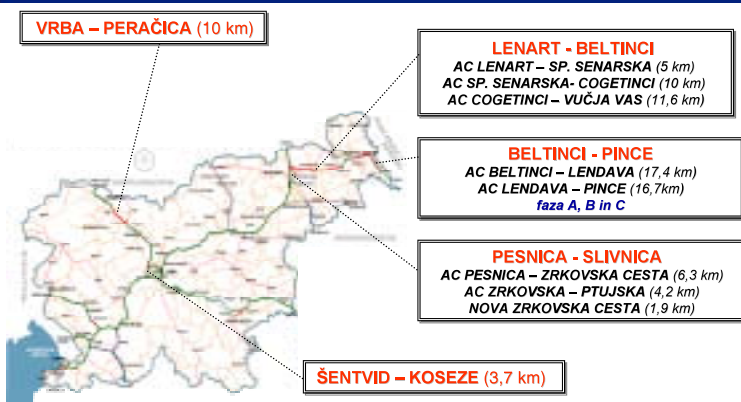
Viri - Plan	v mio SIT	mio EUR
• Investicijski transferji	6.995	29,19
• Povračilo davka na dodano vrednost	18.520	77,28
• Kreditni (mednarodnih finančnih institucij in tuji)	73.026	304,73
• Obveznice (kreditni)	50.205	209,50
• Drugi viri	450	1,88
• Sestava koncesijske dajatve	26.800	111,83
SKUPAJ:	175.997	734,42

Ljubljana, 15.marca 2007

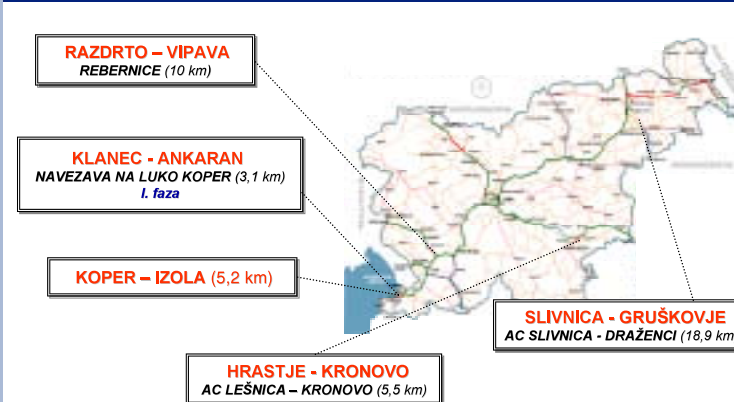
Predvidene predaje v promet - 2007

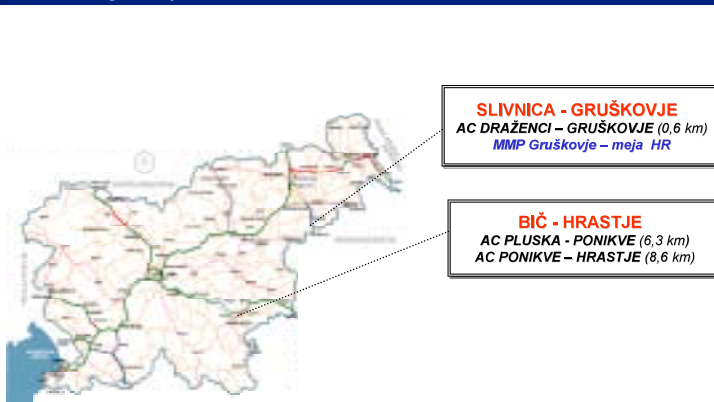
Nadaljevanje gradnje - 2007

Nadaljevanje gradnje - 2007

Začetek gradnje - 2007

Minister dr. Ivan Žagar na posvetu zadružnikov

Letošnji, že 34. posvet, je potekal pod naslovom »Med tradicijo in inovativnostjo«, na povabilo predsednika Zadružne zveze Slovenije Petra Vriska pa se ga je udeležil tudi minister za lokalno samoupravo in regionalno politiko dr. Ivan Žagar. Spregovoril je o nalogah SVLR, ki se bodo na področju regionalne politike v Sloveniji izvajale v prihodnjem finančnem obdobju 2007 – 2013 in poudaril, da je potrebno nadaljevati aktivnosti na področju priprave projektov za črpanje evropskih sredstev. Pri tem je izpostavil vlogo zadrug kot pomembnega člana pri sooblikovanju podeželskega prostora.

Regije bi razvoj pospešile

Smo v obdobju, ki ima na področju kmetijstva izjemen pomen, saj je še zlasti na področju kohezijskih skladov mogoče najti veliko rešitev. Slovenija je s približno 70% realizacijo med najuspešnejšimi državami pri pripravi dokumentov, ki so potrebni za črpanje evropskih sredstev. Med glavnimi razvojnimi projekti na področju kohezijske politike je

foto: Velislav Žvipej

foto: Velislav Žvipej

minister dr. Ivan Žagar poudaril razvoj človeških virov, znotraj katerih lahko tudi zadruga poiščejo ustrezne vsebine na področju izobraževanja.

Izpostavil je tudi za kmetijstvo zanimiv program trajnostne energije ter novost, povezano z ustanovitvijo pokrajin, **program razvoja regij**, v okviru katerega je namenjenih okoli 600 milijonov evrov za pripravo projektov od spodaj navzgor.

Za razliko od prejšnjih usmeritev,

kjer vsebino pripravijo posamezna ministrstva, so pri slednjih nosilci občine in posamezne regije. Minister je tudi opozoril na možnost izkoriščanja sredstev za čezmejne programe.

Minister dr. Ivan Žagar je spregovoril o nalogah Službe Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko, ki se bodo na področju regionalne politike v Sloveniji izvajale v prihodnjem finančnem obdobju 2007 - 2013. **mr**

Obisk vlade v Pomurju

Minister dr. Ivan Žagar z župani in predstavniki občin v Črenšovcih

Minister za lokalno samoupravo in regionalno politiko dr. Ivan Žagar se je 21. februarja, v okviru obiska Vlade RS v Pomurju, v Črenšovcih srečal z župani in predstavniki občin. Na posvetu, ki so se ga slednji udeležili v izjemnem številu, je minister dr. Ivan Žagar spregovoril o regionalnih spodbudah in kohezijski politiki, beseda pa je tekla tudi o pokrajinski zakonodaji. Poleg navedenega so se udeleženci zanimali še o izvajanju Zakona o financiranju občin ter ministru izrazili zadovoljstvo ob njegovem obisku.

Pogovora z ministrom se je udeležilo okrog 15 pomurskih županov z obeh strani Mure, predstavnikov občin ter predstavnikov pomurskih razvojnih podjetij. Minister dr. Ivan Žagar je poudaril, da je za skladnejši regionalni razvoj nujno potrebno ustanoviti pokrajine. Kar se tiče skladnejšega regionalnega razvoja brez ustanovitve pokrajin ni več mogoče narediti koraka naprej, mogoča pa bo tudi bistveno učinkovitejša izdaja denarja.

Paket pokrajinske zakonodaje je v delovnem osnutku že pripravljen in je na spletnih straneh SVLR, posredovan pa je bil tudi poslanskim skupinam ter

Združenju in Skupnosti občin Slovenije. »Tako pričakujemo, da bodo volitve v organe pokrajin ob naslednjih državnozbornih volitvah«, je povedal minister dr. Ivan Žagar ter dodal, da je potrebno v vodenju pokrajin oblikovati tak sistem, da ne bo prišlo do pokrajinskih centralizmov.

V nadaljevanju pogovora je minister navzočim tudi pojasnil, da Zakon o financiranju občin ostaja za zdaj takšen, kot je, kmalu pa bo objavljen tudi pravilnik novega Zakona o regionalnih spodbudah, s katerim se obseg sredstev nekoliko poveča. Kriteriji financiranja ostajajo nespremenjeni, naslednje leto pa bodo spremembe tudi na tem področju.

Marina Rojko

foto: Velislav Žvipej

Terenska seja vlade, Pomurje 2007

Pokrajinska zakonodaja v usklajevanju

Ljubljana, 14.3.2007 - Služba Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko (SVLR), ki jo vodi minister dr. Ivan Žagar, je 12. marca tako koalicijskim kot opozicijskim poslanskim skupinam ter Združenju in Skupnosti občin Slovenije poslala predloge štirih pokrajinskih zakonov, ki naj bi določili vsebino, strukturo in način financiranja pokrajin in delovni osnutek petega zakona, s katerim bi določili imena, območja in sedeže pokrajin. Pripombe poslancev in predstavnikov občin v vladni službi pričakujejo do 23. marca. Pokrajine naj bi začele v letu 2009, že na parlamentarnih volitvah 2008 pa bi volili tudi pokrajinska vodstva.

Skupaj s štirimi vsebinskimi zakoni je bil tako v usklajevanje poslan še peti zakon (za sprejetje tega zakona je potrebna dvotretjinska večina navzočih poslancev), ki bo določil število pokrajin ter njihove sedeže in območja.

Delovno gradivo SVLR predvideva 14 pokrajin

Meje in sedeži pokrajin

Dolenjska pokrajina s sedežem v Novem mestu bi obsegala naselja občin: Črnomelj, Dolenjske Toplice, Kočevje, Kostel, Loški Potok, Metlika, Mirna Peč, Mokronog-Trebelno, Novo mesto, Osilnica, Ribnica, Semič, Sodražica, Straža, Šentjernej, Šentrupert, Škocjan, Šmarješke Toplice, Trebnje, Žužemberk.

Gorenjska pokrajina s sedežem v Kranju bi obsegala naselja občin: Bled, Bohinj, Cerklje na Gorenjskem, Gorenja vas-Poljane, Gorje, Jesenice, Jezersko, Kranj, Kranjska Gora, Naklo, Preddvor, Radovljica, Senčur, Škofja Loka, Trzič, Železniki, Žiri, Žirovnica.

Goriška pokrajina s sedežem v Novi Gorici bi obsegala naselja občin: Ajdovščina, Bovec, Brda, Cerklje, Idrija,

Kanal, Kobarid, Miren-Kostanjevica, Nova Gorica, Renče-Vogrsko, Šempeter-Vrtojba, Tolmin, Vipava.

Koroška pokrajina s sedežem v Slovenj Gradcu bi obsegala naselja občin: Črna na Koroškem, Dravograd, Mežica, Mislinja, Muta, Podvelka, Prevalje, Radlje ob Dravi, Ravne na Koroškem, Ribnica na Pohorju, Slovenj Gradec, Vuzenica.

Notranjska pokrajina s sedežem v Postojni bi obsegala naselja občin: Bloke, Cerknica, Ilirska Bistrica, Loška dolina, Pivka, Postojna.

Osrednjeslovenska pokrajina s sedežem v Ljubljani bi obsegala naselja občin: Borovnica, Brezovica, Dobropolje, Dobrova-Polhov Gradec, Dol pri Ljubljani, Domžale, Grosuplje, Horjul, Ig, Ivančna Gorica, Kamnik, Komenda, Litija, Ljubljana, Log-Dragomer, Logatec, Lukovica, Medvode, Mengeš, Moravče, Škofljica, Šmartno pri Litiji, Trzin, Velike Lašče, Vođice, Vrhnika.

Podravska pokrajina s sedežem v Mariboru bi obsegala naselja občin: Benedikt, Cerkljenjak, Duplek, Hoče-Slivnica, Kungota, Lenart, Makole, Maribor, Miklavž na Dravskem polju, Oplotnica, Rače-Fram, Pesnica, Polj-

ilustracija: Delo

čane, Starše, Sveta Ana, Sveta Trojica v Slovenskih goricah, Sveti Jurij v Slovenskih goricah, Ruše, Lovrenc na Pohorju, Selnica ob Dravi, Slovenska Bistrica, Šentilj.

Pomurska pokrajina s sedežem v Murski Soboti bi obsegala naselja občin: Apače, Beltinci, Cankova, Črenšovci, Dobrovnik, Gornja Radgona, Gornji Petrovci, Grad, Hodoš, Kobilje, Križevci, Kuzma, Lendava, Ljutomer, Moravske Toplice, Murska Sobota, Odranci, Puconci, Radenci, Razkrižje, Rogašovci, Sveti Jurij, Šalovci, Tišina, Turnišče, Velika Polana, Veržej.

Primorska pokrajina s sedežem v Kopru bi obsegala naselja občin: Divača, Hrpelje-Kozina, Izola, Komen, Koper, Piran, Sežana.

Savinjska pokrajina s sedežem v Celju bi obsegala naselja občin: Bistrica ob Sotli, Braslovče, Celje, Dobje, Dobrna, Kozje, Laško, Podčetrtek, Polze-

la, Prebold, Radeče, Rogaška Slatina, Rogatec, Slovenske Konjice, Šentjur, Šmarje pri Jelšah, Štore, Tabor, Vitanje, Vojnik, Vransko, Zreče, Žalec.

Savinjsko-šaleška pokrajina s sedežem v Velenju bi obsegala naselja občin: Gornji Grad, Ljubno, Luče, Mozirje, Nazarje, Rečica ob Savinji, Solčava, Šmartno ob Paki, Šoštanj, Velenje.

Spodnje podravska pokrajina s sedežem na Ptuj bi obsegala naselja občin: Cirkulane, Destrnik, Dornava, Gorišnica, Hajdina, Jursinci, Kidričevo, Majšperk, Markovci, Ormož, Podlehnik, Ptuj, Središče ob Dravi, Sveti Andraž v Slovenskih goricah, Sveti Tomaž, Trnovska vas, Videm, Zavrč, Žetale.

Posavska pokrajina s sedežem v Krškem bi obsegala naselja občin: Brežice, Kostanjevica na Krki, Krško, Sevnica.

Zasavska pokrajina s sedežem v Trbovljah bi obsegala naselja občin: Hrastnik, Trbovlje, Zagorje ob Savi.

Pokrajine in njihove naloge

Glede na prvotne napovedi se je sprejemanje pokrajinske zakonodaje zaradi širokega usklajevanja nekoliko zavleklo. Sicer pa je bilo največ odprtih vprašanj v delih, ki govorijo o prenosu nalog iz upravnih enot na pokrajinsko raven, odprta vprašanja pa so zadevala tudi financiranje.

Bistvo ustanovitve pokrajin je prenos nalog pokrajinskega pomena skupaj s finančnimi viri z državne ravni navzdol. V gradivu je predvideno, da bi pokrajina opravljala naloge upravnega okraja splošne pristojnosti in odločala na prvi stopnji o upravnih stvareh ter opravljala druge upravne naloge iz državne pristojnosti, ki jih je, zaradi njihove narave, treba organizirati teritorialno.

Novost med viri dohodkov pokra-

Neformalno srečanje organov upravljanja iz novih držav članic o izvajanju kohezijske politike

Ljubljana, 14.3.2007 - Nove države članice so bile tako pri začetku izvajanja kohezijske politike v obdobju 2004-2006 kakor tudi v okviru pogajanj o kohezijskih uredbah in proračunu EU nasploh soočene s podobnimi izzivi, kar se je odrazilo v tesnejšem medsebojnem sodelovanju. Z namenom izmenjave izkušenj, iskanjem boljših in bolj inovativnih rešitev se redno organizirajo neformalna srečanja organov upravljanja iz omenjenih držav, na katerih se ne razpravlja le o strateških vidikih kohezijske politike, ampak predvsem iščejo operativne rešitve za konkretne probleme.

Organizator tokratnega srečanja je bila Služba Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko. V Hotelu Lovec na Bledu je tako gostila preko 35 predstavnikov iz novih držav članic. Na neformalnem srečanju je beseda tekla predvsem o programih za novo finančno perspektivo ter o uspešnosti pogajanj z Evropsko komisijo. Poseben poudarek pa je bil dan iskanju čim bolj učinkovitih in poenostavljenih izvedbenih sistemov za obdobje 2007-2013.

Uredbe kohezijske politike na ravni EU namreč omogočajo precejšnjo fleksibilnost, na državah članicah pa je, da poiščejo rešitve, ki najbolje ustrezajo institucionalnemu ustroju posamezne države oz. regije. Pri tem je zanimivo, da so dosedanje izkušnje, ne glede na različno organiziranost, precej podobne, tako da je možno opaziti določeno stopnjo konvergence pri organizaciji izvedbenih struktur med državami.

mr

jin so prihodki od davka od dohodkov pravnih oseb. Pokrajine se bodo lahko financirale še z odstopljenimi davčnimi viri (dohodnina, davek na dodano vrednost) ter drugih virov, kot so plačila za storitve javnih služb, prihodki od premoženja, dodatna sredstva države in skladov EU z deleži koncesijskih dajatev in plačilom za uporabo javnih cest. Med možnostmi je tudi zadolževanje.

Zakon o ustanovitvi pokrajin bo določil natančno število let. Glavna značilnost zakona o postopku za ustanovitev pokrajin bo dvodelni predhodni postopek. V prvem delu bo vlada pridobila mnenje posamičnih občin o razdelitvi na pokrajine, v drugem pa bo državni zbor, po prejetju vladnega predloga, imel možnost razpisati referendum, s katerim se bo ugotavljala želja prebivalcev posamezne občine, katere občinski svet se ne bo strinjal z vključitvijo v regijo, ki bi jo predlagala vlada.

Marina Rojko

Še o aktivnostih ministra dr. Ivana Žagarja, 26.2.2007

Srečanje ministra dr. Ivana Žagarja z županom občine Brda Francem Mužičem

Ministra dr. Ivana Žagarja so gostitelji seznanili s projektom »Terme Brda«, predstavitvi pa je sledil ogled lokacije.

foto: Velislav Žvipej

Goriška Brda

Srečanje ministra dr. Ivana Žagarja z dr. Josefom Martinzom, deželnim svetnikom za EU zadeve in kmetijstvo na avstrijskem Koroškem

Rdeča nit pogovora so bile regionalne spodbude, beseda pa je tekla tudi o aktualnih temah s področja delovanja SVLR.

mr

Srečanje »KLIMATSKE SPREMEMBE IN NJIHOVI VPLIVI NA KMETIJSTVO – KAKO NAPREJ?«

PREPREČEVANJE VZROKOV
IN PRILAGAJANJE
POSLEDICAM

=

KLJUČ DO USPEHA

Slovenska kmečka zveza in Zelena zveza pri SLS sta v četrtek, 1. marca, v Zrečah organizirali srečanje z naslovom »Klimatske spremembe in njihovi vplivi na kmetijstvo – kako naprej?«. Srečanja so se udeležili tako strokovnjaki kot kmetovalci, v drugem delu srečanja pa so se udeleženci razdelili v dve skupini in z delom v delavnicah poskusili priti do relevantnih zaključkov.

Način življenja se vedno bolj spreminja, posledica tega pa so klimatske spremembe. S tem fenomenom se je vsekakor potrebno soočiti in ga sprejeti. **Klimatske spremembe so fenomen svetovnega konsenza, ob tem pa je nujno upoštevati politično dimenzijo**, ki mora biti naravnana v smeri odnosa kmet kot naravovarstvenik in obratno. Klimatske spremembe so dejstvo, so posledica globalnih in regionalnih vplivov. Slovenija kot majhna država lahko sicer vpliva na zmanjševanje onesnaževanja in drugih negativnih vplivov na okolje, vendar sprememb ne more preprečiti. Zato je **pomembno predvsem, da se na klimatske spremembe ustrezno odzivamo** in preprečimo dolgotrajno škodo v našem okolju, zlasti na področju kmetijstva. **Naši kmetje bodo zeleni del naše stranke in njene politike**. Ekologija in zlasti z njo povezana zdravo pridelana hrana je zanimiva za vse potrošnike, zato mora SLS temu nameniti nekaj več pozornosti.

Stroka že dalj časa opozarja na resnost razmer

Predsednik SLS *Janez Podobnik* je začel srečanje z uvodnim nagovorom, v katerem je še posebej poudaril pomen Slovenske ljudske stranke kot ključnega akterja pri pomoči kmetijstvu in blaženju vplivov podnebnih sprememb na kmetijstvo. Prav pose-

Prisotne je z uvodnim nagovorom pozdravil predsednik SLS in minister za okolje in prostor Janez Podobnik.

bej je pozdravil tudi prisotnost tujih dijakov na izmenjavi, ki so se udeležili mednarodnega seminarja z naslovom »Turizem in narava z roko v roki.«

Na srečanju so sodelovali štirje uvodničarji, in sicer *dr. Lučka Kajfež Bogataj*, predstojnica Katedre za agrometeorologijo na Biotehniški fakulteti v Ljubljani, *dr. Martina Bavec*, izredna profesorica na Fakulteti za kmetijstvo v Mariboru, *dr. Marjan Vezjak* z Ministrstva za okolje in prostor, predsednik Zelene zveze pri SLS, in *Igor Hrovatič*, predstojnik oddelka za kmetijstvo in turizem Občine Novo mesto in predsednik Slovenske kmečke zveze pri SLS.

Delež območij s pomanjkanjem vode v Sloveniji se povečuje

Dr. Kajfež Bogatajeva je v svojem predavanju med drugim opozorila na nekatera dejstva, pred katerimi si ne bomo mogli več dolgo zatiskati oči. Posebej je poudarila:

- da imamo v Sloveniji že sedaj 15% območij, kjer ne moremo razmetavati z vodo, in da se bo ta delež le še povečeval;
- da bo neizogibna posledica klimatskih sprememb tudi počasno umiranje gozda, ki bo sčasoma postal vir CO₂, zato poudarja, da je treba saditi nove vrste, ne pa iglavcev;
- da če ne ukrepamo sedaj, bomo izgubili lepoto Slovenije - slovensko kmečko krajino;
- da dajo v bolj vročem podnebnju krave manj mleka, imajo manj energije, manj apetita, kar posledično pomeni krizo v živinoreji;
- da bodo zaradi vseh naštetih dejavnikov stroški hrane vedno večji.

dr. Lučka Kajfež Bogataj:
»Ravnamo tako, kot da problema sploh ne bi bilo!«

Predavateljica je spregovorila tudi o rešitvah, kot najboljšo in najučinko-

V prvem delu srečanja pred delavnicama so predavali (z leve proti desni): Igor Hrovatič, dr. Martina Bavce, dr. Lučka Kajfež Bogataj in dr. Marjan Vežjak.

vitejšo pa je izpostavila prilagajanje klimatskim spremembam, vendar le, če takoj izoblikujemo strategijo prilagajanja. Kaj je pri tem funkcija kmetijstva? **Kmetijstvo mora zmanjšati svoje emisije, zamenjati fosilna goriva z biogorivi, uporabljati manj plastike, skratka, primerno odreagirati na podnebne spremembe.**

In kaj lahko storita stroka in zakonodajalec? Potrebno je pripraviti primerno zakonodajo, ponuditi tudi odškodnine in kmetom rešitve, kot so npr. sejanje in sajenje drugačnih rastlin. Predvsem pa je pomembno in potrebno izobraževati ter vlagati v znanost. To so začetki, ki

nas bodo varno pripeljali čez čeri podnebnih sprememb in njihovih učinkov na naše okolje.

Ali je eko-kmetijstvo alternativa?

Dr. Bavčeva je pripravila predavanje z naslovom »Eko-kmetijstvo kot alternativa?«, na začetku katerega je poudarila, da je eko-kmetijstvo potrebno začeti podpirati tudi z zakonodajne veje oblasti. Predstavila je tudi raziskavo z naslovom »Emisije toplogrednih plinov v odvisnosti od dolžine in vrste transporta«, ki nadvse podpira nasvete strokovnjakov in okoljevarstvenikov, ki pravijo, da je okolju in

nam najbolj prijazno, če jemo v regiji pridelane pridelke.

Spregovorila je še o nasvetih, **kako izboljšati stanje v okolju:**

- **spremeniti je potrebno prehrabne navade** (uživati manj mesa, več ekološko pridelane hrane, več v regiji pridelane hrane);
- **potrebne so spremembe v kmetijstvu:** v načinu kmetijske pridelave (eko-kmetijstvo, več rastlinske pridelave in uvajanje drugih oblik okolju prijaznejšega kmetijstva), prilagoditev novim razmeram (uvajanje ukrepov za racionalnejše izkoriščanje vode, umestitev zadrževalnikov vode v prostor, varovanje pred erozijo, prilagoditev sort in vrst daljši rastni dobi, višjim temperaturam in manjši količini padavin).

Svoje predavanje je dr. Bavčeva zaključila s slovenskim akcijskim načrtom za razvoj eko-kmetijstva, po katerem naj bi bil v Sloveniji leta 2015 20-odstotni delež površin, namenjen eko-kmetijstvu (danes je ta delež 5%), in z odprtjem pomembnega vprašanja: kako je z eko-živili v javnih ustanovah – v bolnicah, vrtcih, šolah, domovih za upokojece? Uporaba eko-živil v naštetih institucijah bo začetek upoštevanja eko-kmetijstva kot ne samo zdrave, pač pa tudi edine alternative konvencionalni pridelavi hrane in prehrani na splošno.

Naši kmetje niso med glavnimi onesnaževalci okolja

Po predavateljicah sta spregovorila še predsednika obeh zvez, ki sta bili pobudnici srečanja in ga tudi organizirali – dr. Vežjak, predsednik Zelene zveze pri SLS, in Igor Hrovatič, predsednik Slovenske kmečke zveze pri SLS. Prvi je poudaril predvsem, kako se bo treba začeti spopadati s klimatskimi spremembami, ne samo v slovenskih okvirih, pač pa tudi v okviru Evropske unije. Tu pa nastanejo težave, saj so podnebne spremembe v Evropski uniji, pa tudi širše, nedotakljiva tema. Države Evropske unije so si v tem namreč tako različne, da bodo le stežka prišle do tako nujnega in težko pričakovanega sporazuma.

Igor Hrovatič pa je poudaril predvsem, da je trenutno stanje tako, da se slovenski kmetje namesto s kmetijstvom ukvarjajo predvsem s svojo eksistenco (problematika izplačil...). Sicer pa slovenski kmet ne onesnažuje močno okolja in se naravi prilagaja ter z njo nastopa z roko v roki. Problematično pa je, da so funkcije, ki jih kmetijstvo opravlja v okolju, javnosti premalo znane. Poudaril je tudi pomen stroke, ki pa se mora na operativnem nivoju ukvarjati predvsem z reševanjem trenutnih in aktualnih ekonomskih in administrativnih razmer v kmetijstvu, namesto da bi lahko hitro osveščala kmete in javnost; poudaril je tudi pomen izobraževanja in stanovskih organizacij, predvsem pa pomen mirnega okolja za ustvarjanje in delo. **Šele ko se kmetu ne bo treba vsakodnevno bati za lastno osnovno eksistenco, se bo lahko plodno in učinkovito posvetil prilagajanju novim naravnim razmeram in s tem novim načinom kmetovanja.**

KLIMATSKE SPREMEMBE V SLOVENIJI: DANAŠNJE DEJSTVO, JUTRIŠNJI IZZIV

Kaj lahko storimo za boljši in kakovostnejši jutri, ob tem pa upoštevamo, da posledice podnebnih sprememb stanejo, izguba življenj pa je neprecenljiva?

dr. Martina Bavce

- področja raziskovanja: poljedelstvo, zelenjadarstvo, gnojenje, ekološko kmetijstvo, varstvo okolja – tla in vode
- diplomirala leta 1986, magistrirala leta 1992, doktorirala leta 1999
- izredna profesorica na Katedri za ekološko kmetovanje, pridelovanje poljščin in vrtnarstvo na Fakulteti za kmetijstvo Univerze v Mariboru
- spodbuja ekološko kmetijstvo in sodeluje pri mednarodnih in domačih projektih v zvezi s tem, bila je pobudnica in nosilka več projektov v preteklih letih, sedaj pa sodeluje tudi v projektu »Channel« in je koordinatorka projekta Leonardo da Vinci »Ecologica«
- aktivno je vključena tudi v prenovi študijskih programov in je bila koordinatorka priprave novega študijskega programa »Ekološko kmetijstvo«

Globalni in regionalni vplivi na klimatske spremembe v Sloveniji

Globalno ogrevanje planeta vodi v podnebne spremembe, ki so bile opredeljene kot resen problem že na Prvi konferenci o svetovnem podnebnju leta 1979. Globalno segrevanje torej vpliva na zgodnejši začetek rastne dobe in hitrejši razvoj rastlin, kar najbolj občuti kmetijska panoga. In kaj se bo zgodilo? Večjo možnost preživetja bodo imele vsekakor tiste rastline, ki se bodo hitreje prilagodile na spremenjene razmere.

Ob tem ne smemo zanemariti dejstva, da so scenariji podnebnih sprememb odvisni tako od emisij toplogrednih plinov kot aerosolov, temeljijo pa na predpostavkah o družbenem in gospodarskem razvoju.

Podnebne spremembe na gojenje rastlin vplivajo različno, in sicer:

- vplivajo na pridelano količino in kakovost;
- na gojitveno prakso, zaradi sprememb v rabi vode, gnojil in sredstev za varstvo rastlin;
- na okoljske vidike, ki vključujejo velikost spiranja in povečanje erozije;
- na kmetijski prostor, saj se pojavljata izguba obdelovalnih površin, krajinske estetike in opuščanje kmetovanja.

Dr. Andrej Umek je v razpravi izpostavil, da klimatske spremembe v Evropi in Sloveniji niso le posledica globalnih vzrokov in vplivov, ki so seveda prisotni, ampak predvsem posledica človekovih dejanj v Sredozemlju, torej posledica regionalnih vplivov. **Gre za posledice deforestacije (krčenja gozdov) na področju Sredozemlja, ki sega daleč v zgodovino.** Posledice krčenja gozdov so predvsem širitev Sahare in vpliv na padavine. Te spremembe povzročajo, da v osrednjo Evropo prodira vedno bolj toplel zrak iz Sredozemlja, posledica pa so manj padavin in bolj sušna obdobja. Spreminjanje klimatskih značilnosti je torej v Sloveniji predvsem posledica omejenih regionalnih vplivov. Regionalni vpliv je izred-

no pomemben, zato si je potrebno tako v severnem kot južnem Sredozemlju še bolj prizadevati za ponovno pogozdovanje.

VODA JE VIR ŽIVLJENJA

“Vodo se naučimo ceniti šele, ko se vodnjak posuši.”

(slovenski pregovor)

Voda je vir življenja. Tega se v času, ko je v našem okolju vode za vsakodnevno življenje obilo, vsi premalo zavedamo. Če pogledamo svet globalno, kmalu vidimo, da je v marsikateri državi voda težko dosegljiva dobrina. Voda je nujna za preživetje vsake rastline in živali, torej vsakega živega bitja. Obe-

nem je le domača voda, torej voda iz našega okolja tista, na katero smo se popolnoma prilagodili in ki jo lahko pijemo in uporabljamo brez posledic za naš organizem. Zato si moramo tako posamezniki kot pristojne institucije prizadevati za ohranjanje čiste vode in zagotavljati učinkovito urejanje in uporabo naših voda.

“Reko se zajezi, ko je še potok.”

(slovenski pregovor)

Z vidika urejanja voda v Sloveniji je potrebno zagotoviti izgradnjo ustreznega sistema zadrževalnikov vode. V Sloveniji je bila namreč marsikje izvedena melioracija, ki pa je le prva faza urejanja voda. V kolikor ne bo izvedena tudi gradnja zadrževalnikov, smo naredili več škode kot koristi, saj so melioracije povzročile hitrejši tok vode. Hitrejši tok vode pa zlasti v obdobjih z več padavinami povzroča bistveno večjo poplavno nevarnost. Zato je treba začeti z ustreznimi načrti in izgradnjo zadrževalnikov vode. Ti so seveda obenem tudi garancija za zagotavljanje vode tudi v sušnih obdobjih.

VSI BI JEDLI ZDRAVO HRANO

O zdravi hrani je veliko govora. Mnogi proizvajalci prepričujejo potrošnike o tem, kako pomembno je jesti zdravo hrano in da je seveda njihova hrana najbolj zdrava. Ob pritisku reklam se gotovo vsakomur postavlja vprašanje, katera hrana je res zdrava. Kljub nekemu prirojenemu prepričanju Slovencev, da je tuje boljše in bolj kvalitetno, vsaj pri hrani to najverjetneje ne bo držalo. Slovensko okolje je namreč v primerjavi z drugimi evropskimi državami zelo malo

Slovar Slovenskega knjižnega jezika

[Voda je] naravna prozorna tekočina brez barve, vonja in okusa. (SSKJ)

[Hrana je] kar sprejema organizem zaradi snovi, potrebnih za rast in obstoj. (SSKJ)

[Onesnaževanje je] delati kaj nečisto, umazano, navadno zdravju škodljivo. (SSKJ)

Pregovori

Bolje vino v želodcu kot voda v kolenu.

Prepozno je kopati vodnjak, ko si že žejen. (Nemški pregovor)

Bog je ustvaril samo vodo, človek je napravil vino! (V.Hugo)

Udeležba na srečanju je bila odlična, čemur je gotovo botrovala aktualna tematika srečanja.

onesnaženo in posledično je seveda tudi hrana, pridelana v našem okolju, zelo zdrava.

Tudi kmetje opozarjajo, da je premalokrat pozitivno ovrednoten pomen pridelane zdrave slovenske hrane, še večji problem pa je prodaja samega izdelka, ki se ga v lokalnem okolju niti ne trži. Ekološko kmetijstvo postaja paradigma, ki predstavlja hkrati rešitev slovenskega kmeta, z drugega zornega kota pa velik problem, saj v tem primeru naša operativna kmetijska stroka nastopa preveč pasivno in nima konkretnih projektov, kako na najbolj ekonomičen način spremeniti dejavnost in ob tem še prilagoditi cene, zaslužiti in prepričati kmeta v uspešnost ekološkega kmetovanja. Kmetje v Sloveniji morajo izkoristiti

aktualnost zelene politike. Nenazadnje je velik del toplogrednih plinov ustvarjen prav zaradi prevozov hrane. Zato moramo spodbujati pridelovanje domače zdrave hrane in ozavestiti potrošnike o kvaliteti doma pridelane hrane.

dr. Lučka Kajfež Bogataj:
»Ekološko kmetijstvo ne pomeni samo, da se pridelek ne škropi, temveč da se ga v lokalnem okolju tudi poje!«

dr. Marjan Vezjak:

- ključna področja dela: teorija sistemov, teorija obdelave signalov, teorije informacij, modeliranja in odločanja
- diplomiral leta 1976, magistriral leta 1985, doktoriral 1990
- 1976-2000: zaposlen na Fakulteti za elektrotehniko (in računalništvo) v Ljubljani
- 2000-2002: zaposlen na Ministrstvu za okolje in prostor
- 2002-2005: zaposlen na Ministrstvu za promet
- od 2005 dalje: zaposlen na Ministrstvu za okolje in prostor, generalni direktor Direktorata za evropske zadeve in investicije
- član sveta Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov RS
- član približno 30 delovnih skupin in nadzornih odborov
- član številnih mednarodnih strokovnih organizacij

Predvsem je naša skupna naloga, da osvetlimo in poskušamo rešiti tri probleme:

- Ozavestiti je potrebno javnost, da **kmetje niso glavni onesnaževalci okolja** in da imajo slovenski kmetje še posebej dobre pogoje za pridelavo zdrave in neoporečne hrane. Celo več, kmetje so tisti, ki so v Sloveniji zaslužni, da smo ohranili zdravo okolje.
- Nujno potrebno bo **spremeniti strukturo slovenskega kmetijstva** in se bolj intenzivno usmeriti v pridelavo zdrave hrane. Ob tem se je seveda treba zavedati, da ekološko neoporečno kmetijstvo zahteva bistveno več truda in zlasti bistveno več delovne sile za ročno obdelovanje zemlje brez pesticidov.
- **Slovenski potrošnik misli eno, dela drugo.** Vsakdo se bo strinjal, da si želi zdrave domače hrane. Vendar pa pri nabavi hrane pogosto prevladajo popolnoma drugi kriteriji, pri čemer ni nujno, da je zdrava hrana tudi najdražja. Potrošnika je treba naučiti, katera hrana je zdrava hrana.

Kmetijsko-svetovalna služba in zadruga

Udeleženci ugotavljajo, da kmetijsko-svetovalna služba **ni več servis kmetov, ampak postaja servis države.** To je v veliki meri posledica birokratizacije in zato imajo kmetje premalo konkretne strokovne podpore. Zadruga morajo prav tako okrepiti svojo vlogo na področju **distribucije domače hrane.** S tem bi lahko bistveno pripomogli k pospeševanju pridelave domače zdrave

ve hrane in k zagotavljanju trga za nje pridelovalce. Te usmeritve za kmetijsko-svetovalne službe in zadruga bi bilo smiselno ustrezno spodbujati tudi s strani odgovornih institucij.

Promocija zdrave hrane

Najprej moramo torej naučiti sebe in svoje najbližje, kaj pomeni eko-izdelek. Pričakuje pa se, da bo kmetijstvo tisto, ki bo hkrati ozaveščalo in pripomoglo k ohranjanju biotske raznovrstnosti, zaradi tega se je potrebno vprašati, kaj vemo, kako smo ranljivi in kaj lahko storimo?

Promocija je ključna tako za domačega potrošnika kot tudi za domače proizvajalce. S promocijo je tesno povezana tudi vzgoja otrok in mladine. Ti se namreč z organizirano prehrano srečajo že zelo zgodaj - večina v vrtcih, vsi v osnovni šoli. **Treba je zagotoviti zdravo hrano v vrtcih in šolah.** Čisto realno vprašanje: "Koliko je vzgojnovarstvenih ustanov (šol, vrtcev), ki promovirajo zdrav slovenski pridelek, bodisi jabolko, mleko, kruh oz. zdrav hranilen obrok in navsezadnje, ali smo sami dovolj dober zgled svojim otrokom, prijateljem?" Prevečkrat se zgodi, da celo večina kmetij polni svoje zaloge hrane tudi iz trgovine in s tem zanemarija pomen domače, ekološke pridelave.

Po mnenju posameznikov tržna logika in javna naročila marsikje onemogočajo nabavo zdrave hrane. Problem je, ker je merilo pri izbiri ponudnikov hrane za naše otroke predvsem cena; pri javnih naročilih je potrebno dati več poudarka na kakovost hrane. Ob

Delavnica s kmetijsko tematiko: Ali se lahko preživimo samo z ekološkim kmetovanjem?

stoječa zakonodaja namreč naročniku omogoča, da ob javnem naročilu od ponudnikov zahteva ustrezno kvaliteto izdelkov in hrane. Zagotavljanje zdrave hrane za otroke in mladino je obenem najboljša reklama za to hrano.

Zagotoviti je treba tudi večjo prepoznavnost živil, ki so zdrava. Preveliko število raznih certifikatov o zdravi hrani oziroma na različne načine pridelani hrani povzroča zmedo in nerazpoznavnost. Potrošnik se v preobilici različnih nalepk in znakov kakovosti enostavno ne znajde in se zaradi tega pogosto napačno odloča. Zato bi bilo smiselno **zagotoviti enotno oznako, ki bo ob jasnih kriterijih potrošniku omogočila jasno prepoznavo zdrave in kvalitetne hrane.** Tukaj je odgovornost

pristojnega ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

K promociji zdrave hrane lahko veliko pripomorejo tudi **primeri dobre prakse.** Naj tu omenimo le primer Kmetijske šole Grm Novo mesto. Njihova izkušnja kaže, da imajo mladi na začetku nek odpor do zdrave hrane. Značilno za to hrano je namreč, da ima tipičen okus, ki ga zaradi načina pridelave ohrani tudi končni pridelek; za razliko od hrane, pri pridelavi in shranjevanju katere se uporablja veliko kemičnih in drugih umetnih snovi. Manj kvalitetna hrana je na pogled sicer lepša (na primer paradižnik je lepo rdeč) in predvsem obstojnejša, ampak obenem nezdrava in brez okusa.

Nujna je torej splošna akcija promocije zdrave hrane, v katero se morajo vključiti posamezniki, kmetje, vrtci, osnovne in druge šole ter seveda tudi pristojne institucije.

ONESNAŽEVANJE V LOKALNIH OKOLJIH

V nekaterih delih Slovenije veliko problemov povzroča onesnaževanje, ki je posledica lokalne industrije. Ta območja - zlasti pa kmetje in pridelovalci - so **v primerjavi z drugimi slovenskimi okolji v neenakem položaju.** Tipičen primer je šoštanjska elektrarna. Zaradi takšnih vplivov kvalitetna pridelava hrane v nekem lokalnem okolju sploh ni mogoča.

Ti industrijski obrati z veliko onesnaževanja postavljajo več dilem. Zastavlja se vprašanje, **kje so naše prioritete? Ali potrebujemo svojo energijo na račun zdravja v posameznem lokalnem okolju?** Ali pa je bolj smiselno energijo pridobivati bodisi drugje bodisi na drugačen način in ohraniti zdravo življenjsko okolje, ki je med drugim tudi predpogoj za pridelavo zdrave hrane? Seveda gre za zahtevna vprašanja brez enoznačnih odgovorov. Vendar pa se bo morala Slovenija kot država odločiti, kje so njene prioritete in predvsem, kje naj bodo naše dolgoročne prednosti v primerjavi z evropskimi (in drugimi) državami.

Glede očitno prekomernega onesnaževanja s strani nekaterih tovarn v Sloveniji se postavlja tudi vprašanje o kvaliteti in učinkovitosti dela okoljske inšpekcije. Po mnenju prisotnih **okoljska inšpekcija ne dela v primerih, ko**

Nekaj misli z delavnic:

“Kmetijska stroka je preveč pasivna!

Ne ponavljajmo napak!

Čedalje manj slovenskih kmetij je samooskrbnih!

Mehanizmi in zgledi so, dobre primere vedno prezremo!

Evropa sicer vedno bolj resno pristopa k ekološkemu kmetovanju, vendar je zelo osamljena!”

so kršitve predpisov očitne (velike tovarne) niti nima primernih vzvodov v zakonodaji. Naloga ministrstva za okolje in nenazadnje tudi naših poslancev je, da pripravijo ustrezne spremembe zakonodaje, ki bodo omogočile učinkovito in uspešno delo okoljske inšpekcije.

Tudi na tem posvetu je bil izpostavljen problem dolgih sodnih postopkov. Predolgi postopki na sodiščih, tudi ko gre za ukrepanje zoper onesnaževalce ali okoljsko inšpekcijo, ne zagotavljajo uspeha. Tožbe za odškodnine so prav tako nesmiselne zaradi večletnih postopkov. Vse to onesnaževalcem omogoča, da se uspešno rešijo odgovornosti zaradi prekomernih škodljivih vplivov na okolje.

TURIZEM SKOZI PROMOCIJO SLOVENSKE HRANE

O turizmu v Sloveniji je bilo že veliko povedanega. Slovenija kot raznolika dežela z ohranjeno naravo naj bi bila zanimiva za goste z vsega sveta. Turizem naj bi postal tudi ena od ključnih dejavnosti Slovenije za zagotavljanje

dr. Lučka Kajfež Bogataj:

- področja raziskovanja: agrometeorologija, biometeorologija, mikrometeorologija, klimatologija, klimatske spremembe, vplivi klimatskih sprememb, fenologija
- diplomirala leta 1980, magistrirala leta 1987, doktorirala leta 1989
- redna profesorica na Biotehnični fakulteti, predstojnica Katedre za agrometeorologijo
- članica Medvladnega foruma za spremembe podnebja (IPCC) v Ženevi
- članica Slovenskega komiteja za vprašanja spremembe podnebja
- opozarja na podnebne spremembe in njihove vplive ne samo na okolje, temveč tudi na človekov življenjski slog

Na okoljski delavnici je v razpravi spregovoril tudi dr. Andrej Umek.

nje uspešnega gospodarskega razvoja. Pri tem je nujno treba zagotoviti, da bo razvoj turizma temeljil na doseganju sinergijskih učinkov med pridelavo zdrave hrane in promocijo slovenske narave, kmetij, kulinarike. Zakaj ne bi prodajali tega, kar imamo? Zavedati se je potrebno, da so lahko ajdovi žganci, ob katerih marsikdo (zlasti mladi) pomisli na slabo hrano iz preteklosti, vrhunska specialiteta, za katero je tuji turist pripravljen plačati bistveno več, kot bi si kdo mislil. Potrebno je promovirati, ohranjati etnokulturo. Naša krajina je nosilec kulture in obenem omogoča ohranjanje zdravega načina življenja na podeželju.

URBANIZEM IN NJEGOVE TEŽAVE

Črni gradenj je v Sloveniji zelo veliko. Črne gradnje niso problematične le z vidika urbanizma (neustrezne umeščenosti v prostor), ampak predvsem z vidika onesnaževanja okolja. Potrebno je odpraviti problematiko črnih gradenj, ki predvsem v obliki vikendov z neurejenimi čistilnimi

napravami povzročajo z izpusti iz kanalizacij veliko onesnaževanja. In ta vikend naselja se pogosto nahajajo na območjih najbolj neokrnjene narave. Z neurejeno kanalizacijo pa povzročajo okolju izjemno škodo. V najkrajšem možnem času je zato potrebno zagotoviti ustrezne standarde na področju urejanja kanalizacij in s čistilnimi napravami preprečiti onesnaževanje podtalnice in vodnih zajetij.

PRILožNOSTI GOZDOV

“Gozd je kmetova hranilnica.”

(slovenski pregovor)

Slovenija ima veliko gozdov, ki so marsikje neurejeni, predvsem pa neizkoriščeni. Urejanju in izkoriščanju teh naravnih danosti bomo morali nameniti več pozornosti. Obenem imajo gozdovi veliko potencialov, ki so neizkoriščeni.

Za Slovenijo je značilno razmišljanje, da se morajo naselja širiti sredi dolin, največkrat s spremembo namembnosti najboljših kmetijskih zemljišč, ki jih spreminjamo v zazidljiva območja. Zakaj ne bi promovirali gozda kot bivalnega prostora? Zemljišča na robovih gozdov so pogosto za kmetovanje neustrezna, obenem pa predstavljajo možnosti posebej kvalitetnega bivalnega okolja, vendar bo za to potrebna predvsem sprememba v miselnosti naših urbanistov.

Obenem pa moramo poskrbeti za ohranjanje gozdov povsod tam, kjer je to potrebno z vidika varstva pred erozijo in za ohranjanje biotopov. Nenačrtno krčenje gozdov zlasti ob tekočih in stoječih vodah povzroča dolgoročno škodo okolju, živim bitjem in tudi človeku (zaradi erozije, povečane poplavne nevarnosti in podobno).

Igor Hrovatič:
»Po leta 2006 izvedeni raziskavi je slovensko javno mnenje, da kmetijstvo preveč negospodarno ravna z viri!«

KAJ LAHKO NAREDIJO KMETJE

“Vse se zmore, če se hoče.”

(slovenski pregovor)

Kmetijstvo ne more služiti samo pridobivanju hrane, temveč mora predstavljati tudi nov politični izziv vsej stroki. Človek v tem primeru sprejme nov način življenja, ki bo tudi z ekovidika pripomogel k lažjemu preživetju kmetijstva. Proračunski izdatki so vedno višji, zaradi česar bo potrebno pripraviti kvalitetno strategijo, ki bo s konkretnimi programi pripomogla k izboljšanju pogojev v tej občutljivi panogi.

Podnebne spremembe vplivajo tudi na živinorejo, saj spreminjajo način prehranjevanja živine (količina in kakovost krme, pomanjkanje vode), zdravje živali (pritisk škodljivcev, gliv, bakterij), pašo živali (daljše pašno obdobje, težave s količino in kakovostjo pitne vode za živali, onesnaženost vodnih virov) in spreminjajo prehranske izdelke.

Igor Hrovatič:

- univerzitetni diplomirani inženir kmetijstva
- 1987-1995: predavatelj na Srednji kmetijski šoli Grm Novo mesto
- 1995-1997: sekretar za kmetijstvo in turizem na Mestni občini Novo mesto
- 1997-2000: državni podsekretar in vodja sektorja za strukturno politiko in razvoj podeželja na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
- 2000: državni podsekretar, namestnik direktorja in vodja sektorja za razvoj podeželja na Agenciji Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja; 1/3 zaposlen kot predavatelj na kmetijski šoli Grm Novo mesto, višja strokovna šola
- 2003: vodja oddelka za kmetijstvo in turizem na Mestni občini Novo mesto; 1/5 zaposlen kot predavatelj na Kmetijski šoli Grm Novo mesto, višja strokovna šola,
- 2006: predsednik Slovenske kmečke zveze pri Slovenski ljudski stranki

Potencial kmetijstva za blaženje podnebnih sprememb je velik, poznamo mnogo kvalitetnih praks, ena izmed takšnih, ki zmanjšuje emisije TGP – kmetijski menedžment (t.i. **trikotnik zmanjšaj** – emisije TGP, **odstrani** – atmosferski C in **zamenjaj** – inovacije, zamenjave fosilnih goriv z bioenergijo, biokemikalijami in materiali), je usmerjena v izboljšano gnojenje, v izboljšave upravljanja s krmo in v boljše upravljanje z gnojevko.

Klimatskim spremembam se moramo začeti prilagajati zato, ker bodo podnebne spremembe še hitrejše in izrazitejše, kot kažejo trenutne ocene, prav tako pa bodo pravočasne prilagoditve učinkovitejše in cenejše kot prilagajanje v zadnjem hipu.

Udeleženci posveta pravijo:

- Zakaj izgubljam kmetijska zemljišča zaradi urbanističnih posegov?
- Kmetijstvo ne sme služiti samo pridelovanju hrane.
- Narava se ne sme uničevati, saj prihaja do vse večje degradacije ekosistemov.
- Brez vlaganja v znanost ne bo rezultatov in rešitev!
- Čedalje manj slovenskih kmetij je samooskrbnih.
- Premalo je časa za ozaveščanje kmetov o pomembnosti varstva okolja.
- Kako bomo spremenili miselnost starejših generacij o kmetijski obdelavi?
- Ali se lahko preživimo samo z ekološkim kmetovanjem?

“PREPREČEVANJE VZROKOV IN PRILAGAJANJE POSLEDICAM = KLJUČ DO USPEHA?”

Ugotovili smo, da ekstremnih vremenskih dogodkov ne moremo preprečiti, lahko pa se z novimi rešitvami pripravimo nanje na različne načine tako, da izbiramo območja, ki so manj izpostavljena, da poskušamo z drugimi sredstvi preprečiti povzročanje škode, da dolgoročno planiramo kmetijske pridelave, ki bodo vključevale analize podnebnih sprememb in variabilnosti, prav tako bo nujno ekonomično ter prostorsko upravljanje z vodami, nujen pa bo tudi segment razširitve kolobarjenja ter predvsem hitro in enostavno prilagajanje.

Tako smo ob koncu ugotovili, da:

- *kmetijstvo lahko zelo učinkovito blaži podnebne spremembe;*
- *je klimatske spremembe potrebno vpeti v vse sfere našega življenja;*
- *globalnih sprememb ne moremo spremeniti, lahko pa jih omejimo;*
- *mora kmetijska panoga najti denar,*

energijo in znanje, da bo ozaveščala ljudi o ekovrednotah;

- *upoštevajmo pretekle izkušnje z vremenom;*

... in tudi v Slovenski ljudski stranki s konkretnimi strategijami in projekti pričnimo uresničevati idejo o **zelenem kmetijstvu**, saj je to naša tradicija in zavest, da ohranimo našo naravo v vsej svoji lepoti in da iz nje črpamo tisto, kar nam je zmožna dati.

Vizijo so udeleženci predstavili na način, ki poudarja **vlogo kmeta kot naravovarstvenika**, ki je prav tako nosilec razvoja v prostoru, hkrati pa je pomemben element ohranjanja krajine v povezavi z obdelovanjem zemlje, gozdov, pridelovanjem hrane, ukvarjanjem z živino in navsezadnje z ekoturizmom, ki pridobiva na pomembnosti kvalitete življenja. Pot bo še dolga, vendar je pomembno, da se zgledujemo po dobrih primerih, v Sloveniji je mnogo kvalitetnih in uspešnih ekoloških kmetij, tudi nekaj kmetijskih srednjih šol, ki se s tvornim delom trudijo, da širijo kvaliteto ekološkega kmetijstva tako v Sloveniji kot po svetu.

Po predavanjih so se udeleženci srečanja glede na svoje zanimanje in stroko razdelili v dve skupini, ki sta se nato vsaka v svoji delavnici ukvarjali s svojo tematiko. V delavnici, ki se je ukvarjala s kmetijsko problematiko, sta sodelovala dr. Lučka Kajfež Bogataj in Igor Hrovatič, poročilo o njihovem delu pa je pripravila Tjaša Podergajs. V drugi delavnici, kjer so razglabljali o okoljski problema-

tiki, pa sta svoja videnja predstavila dr. Martina Bavec in Marjan Vezjak, njihovo delo pa je spremljal in o njem poročal Janez Tomšič.

Po vsebinsko bogatem in pomembnem srečanju z aktualno tematiko vpliva podnebnih sprememb na kmetijstvo so se udeleženci srečanja strinjali, da je potrebno taka srečanja organizirati pogosteje, da so koristna in pomagajo pri osveščanju javnosti, kar lahko posledično pomeni izboljšanje stanja na vseh področjih, ki jih pojav klimatskih sprememb zadeva. In to je – ali pa bi vsaj moral biti – konec koncev glavni cilj nas vseh.

»Nobena bilka v skrbi za okolje ne sme biti pristrižena, temveč ji moramo pustiti, da zraste v svoji naravni obliki, vse od korenin, cveta do ploda!« je zaključil eden od udeležencev.

Pripravili:
Jerneja Faletič,
Tjaša Podergajs,
Janez Tomšič

Tone Hrovat

- univerzitetni diplomirani inženir kmetijstva
- predsednik Sveta Slovenske ljudske stranke
- direktor Kmetijske šole Grm in ravnatelj Višje strokovne šole Novo mesto

Po delu v delavnicah in večerji v prijetnem okolju Term Zreč so se udeleženci ponovno zbrali ter najprej poslušali poročilo o delu z obeh delavnic, nato pa prisluhnili še predavanju Toneta Hrovata, predsednika Sveta Slovenske ljudske stranke, sicer pa direktorja Kmetijske šole Grm in ravnatelja Višje strokovne šole iz Novega mesta ter kmetovalca, ki je po izobrazbi univerzitetni diplomirani inženir kmetijstva. V svojem predavanju je predvsem poudaril pomen proaktivnega in pozitivnega delovanja, predvsem pa svetoval, naj se Slovenija ne primerja z drugimi, da naj preprosto delujemo po svoje in uporabimo tisto, kar (še) imamo: zaenkrat čisto in lepo okolje, rodovitno in bogato zemljo, zdrave gozdove. Če bomo znali izkoristiti in ohraniti vse to, potem se bomo lahko vsaj po kvaliteti kosali z večjimi državami ali pa jih bomo celo prehiteli.

ŽUPAN OBČINE SEVNICA

Delo med ljudmi mi je v veliko zadovoljstvo

Občina Sevnica je za Slovensko ljudsko stranko zagotovo uspešen primer. V vrsti politikov in aktivistov, ki izhajajo iz tamkajšnjega občinskega odbora, je prvi med enakimi zagotovo župan in poslanec v državnem zboru Kristijan Janc. Poleg znanega dejstva, da se bori za interese regije, je znan tudi po tem, da je parlamentarno stavbo osebno razkazal do sedaj nedvomno največ obiskovalcem iz svojega volilnega okraja.

Ob otvoritvi HE Boštanj
maja 2006

Osebna izkaznica

Rojen 08.07.1960

Dosedanje delo

Je učitelj športne vzgoje, je župan občine Sevnica. Leta 1984 je diplomiral na Fakulteti za šport v Ljubljani, do leta 1990 je bil zaposlen v Šolskem rekreacijskem centru Sevnica. V obdobju 1990 - 2002 je bil direktor Gostinskega podjetja Sevnica. Leta 1998 je bil izvoljen za sevnškega župana, to funkcijo poklicno opravlja od leta 2002.

Delovna telesa

- Komisija po Zakonu o nezdružljivosti opravljanja javne funkcije s pridobitno dejavnostjo (član)
- Odbor za gospodarstvo (član)
- Odbor za okolje in prostor (član)
- Odbor za promet (član)

Preiskovalna komisija za ugotovitev politične odgovornosti nosilcev javnih funkcij v zvezi z domnevnim oškodovanjem državnega premoženja pri prodaji deležev Kapitalske družbe d. d. in Slovenske odškodninske družbe d. d. v gospodarskih družbah in sicer tako da zajema preiskava vse prodaje ki so sporne z vidika skladnosti z zakoni in drugimi predpisi ter z vidikov preglednosti in gospodarnosti (član)

Skupine prijateljstva

- Skupina prijateljstva z Azerbajdžanom (član)
- Skupina prijateljstva s Francijo (član)
- Skupina prijateljstva s Hrvaško (predsednik)
- Skupina prijateljstva s Srbijo in Črno goro (član)

sko funkcijo? Pričakujete, da boste uspešni pri obeh funkcijah?

Trdim, da je kombinacija biti poslanec in župan občine za občino Sevnica dobitna kombinacija. V bistvu se ti dve funkciji dopolnjujeta, kajti predloge, ki jih imajo občani in druge službe v našem prostoru, lahko uporabimo pri oblikovanju predlogov zakonodaje v državnem zboru. To je dobro tako za državo kot za njene državljane. Kot poslanec in član delovnih teles v državnem zboru prihajam do koristnih informacij, ki jih lahko uporabim kot župan občine. Tako v lokalnem okolju lažje načrtujemo razvojne projekte, podprte s sredstvi države in EU. Opravljanje obeh funkcij je zelo obremenjujoče, saj moj delavnik traja od 12 do 14 ur dnevno, tudi v soboto, saj ne zanemarjam nobene funkcije. Ob tem zelo trpi moje zasebno življenje, ki ga praktično ni. Le nedelja je ponavadi dan, ki je namenjen družini in mojim zasebnim aktivnostim.

Se boste mogoče odrekli eni funkciji? Ali ste nepoklicni župan?

Izraz nepoklicni župan mi ni bil nikoli všeč. V bistvu gre res za nepoklicno opravljanje, kajti moj delodajalec je državni zbor in moja nepoklicna funkcija župana je skladna z veljavno zakonodajo. Obe funkciji opravljam kar se da odgovorno in nikakor si ne smem in ne morem dovoliti, da bi se kateri funkciji v danem trenutku odpovedal. Za poslanca DZ sem kandidiral kot župan in dosegel daleč najboljši rezultat na listi SLS in tudi najboljši rezultat v DZ glede na rezultat stranke in posameznika. V mojem primeru je razmerje 1:4. Takega razmerja ni dosegel nobeden od poslancev v DZ. To pomeni, da so ljudje poleg stranki zaupali tudi meni osebno. Zato bi odstop od katerega koli mesta pomenil nekorekten odnos do volivcev in do občanov, ki me podpirajo. Stisniti moram pesti in zobe in opraviti zaupano delo kar najbolje tako za občino kot za DZ.

Kako in koliko vam je ob izvolitvi stala ob strani vaša SLS?

Kaj mislite, da je najbolj vplivalo na odločitev volivcev, da vas že tretjič izvolijo za svojega župana in kaj za vas pomeni večinsko zaupanje občanov občine Sevnica?

Tretja zaporedna izvolitev za župana občine Sevnica je zame veliko priznanje in pomeni zaupanje mnogih občanov, da delamo dobro, v interesu občine in

njenih prebivalcev. Pomeni tudi obveznost, da to delo z zavzetostjo opravljamo še naprej.

Izvoljen sem bil med petimi kandidati in dosegel najboljši rezultat doslej, kar zagotovo pomeni priznanje mojemu dosedanjemu delu, budi pa tudi pričakovanja za naprej.

Kako boste znali uskladiti funkcijo poslanca in župan-

OBČINA SEVNICA – kratka zgodovina

Občina Sevnica je v sedanjem obsegu nastala leta 1955 in 1994. Leži ob rekah Savi in Mirni. Območje občine meri 272 km², tu živi v 114 naseljih povezanih v 10 krajevnih skupnostih okrog 18.000 prebivalcev. Sprehod skozi zgodovino nam pokaže, da je bilo območje občine poseljeno že v pradavnini (najdbe v okolici Kaplje vasi). Tu so živeli Iliri in Kelti (halštatske najdbe v Boštanju).

V poznem srednjem veku, ko se je leta 1275 prvič pojavilo nemško ime Sevnice Liechtenwald, je območje pripadalo solnograškim nadškofom, po kratkotrajni vladavini madžarskih kraljev pa je prešlo pod habsburško oblast, ki se je ohranila do konca prve svetovne vojne. Turški vpadi in kmečki upori so prizadeli tudi območje Sevnice. V kmečkem uporu leta 1573 so

uporni kmetje Sevnico tudi zasedli. V 16. st. je bil zato utrjen sevniški gornji grad. Sevnici niso prizanesli niti

požari niti kuga.

Sevnici so bile trške pravice podeljene leta 1322, pravico do sejmov ji je podelil salzburški nadškof šele leta 1513, cesar Jožef II. pa ji je leta 1783 dovolil prirejanje letnih živinskih sejmov. V bližini sevniškega gradu se nahaja Lutrovska klet – eden izmed najlepših renesančnih umetnostnih spomenikov pri nas, ki se poleg čudovite, skoraj fantazijske poslikave, ponaša tudi z izredno akustiko. Tudi Sevnice se je v preteklem stoletju dotaknilo slovensko narodno gibanje. Leta 1866 je bila tu ustanovljena prva čitalnica v Posavju, ki se ji je leta 1869 pridružil še tabor, na katerem so številni narodno zavedni Slovenci zahtevali Zedinjeno Slovenijo.

Na zaobljenih gričih se kot samotni stražarji belijo cerkve in cerkvice. Mnoge med njimi so spomeniško zaščitene in še danes poudarjajo prvobitno lepoto in nedotakljivost naravnega okolja. Tudi srednjeveška

cerkev sv. Jurija na Šentjurskem hribu (376 m) pri Tržišču iz začetka 13. st. sodi v sam vrh naših umetnostnih spomenikov.

Skozi mesto je leta 1862 stekla železnica in železniška postaja, ki so jo zaradi pomanjkanja prostora zgradili izven trškega jedra, je postala zametek novega dela mesta že pred prvo svetovno vojno.

Sevnica je bila v začetku 20. stoletja industrijsko nepomembna, čeprav je imela že pred prvo svetovno vojno dva obrata, tovarno kopit in parno žago. Med obema vojnoma je bila Sevnica že najbolj razvit kraj v Posavju, drugo večje delavsko središče pa je bil Krmelj z rudnikom rjavega premoga. Med drugo svetovno vojno je bilo območje vključeno v Hitlerjev razselitveni program, zato je to obdobje med ljudmi pustilo globoke in boleče sledi.

Sevnica je postalo mesto leta 1959. Mesto s približno 5.000 prebivalci je industrijsko, obrtno, trgovsko, kulturno in upravno središče občine z obširnimi zaledjem.

Ob obisku predsednika DS Janeza Sušnika na Občini Sevnica junija 2006

V stranko SLS sem vstopil leta 1998 in bil nekaj časa tudi predsednik občinskega odbora, tako da moram reči, da zelo uspešno sodelujem z občinskim odborom občine Sevnica tako s sedanjim predsednikom, ki je občinski svetnik in podžupan, kot s članstvom. Enako velja tudi za sodelovanje s stranko na državni ravni tako z organi stranke kot tudi s predsednikom. Stranka me je vedno podpirala in v veliko zadovoljstvo mi

je, da sem lahko član stranke, ki ima bogate korenine, zgodovino in je doživela in preživela že mnoge vzpone in padce. Verjamem, da je usmeritev stranke pravilna, kar med drugim potrjujejo tudi javnomnenjske raziskave. SLS je zelo trden člen vladajoče koalicije, ki se zavzema za uveljavitev svojih stališč in programov, ki jih imamo. Zagovarjamo interese, za katere smo prepričani, da za Slovenijo pomenijo najboljšo izbiro. Mislim, da tako stranka kot poslanska skupina delata zelo uspešno, nikoli pa ni vse tako dobro, da ne bi bilo mogoče še izboljšati. Imamo še veliko neizkoriščenih potencialov, ki bi jih morali v bodoče izkoristiti.

Kaj bi izpostavili kot prednostno nalogo, ki ste si jo zadali na začetku svojega tretjega mandata?

Mene osebno in moj način dela občani po dveh preteklih mandatih že dobro poznajo. Občina Sevnica je velika občina z 18.000 prebivalci in 272 km², z mestom Sevnico in podeželjem. V občini je 10 krajevnih skupnosti, ki jih z usmerjanjem proračunskih sredstev poskušamo enakomerno

Gostovanje KD Zabukovje v Berlinu (februar 2007) pri zamejskih Slovencih ter obisku pri župniku Doriju. Obiska se je udeležila tudi Miss Universe 2006, Nataša Pinoza

– policentrično razvijati. Potrebe mesta so drugačne kot potrebe podeželja in to je potrebno uravnatežiti s finančnimi viri. Takemu načinu dela je v vseh mojih mandatih prisluhnil tudi občinski svet občine Sevnica in številne druge organizacije in posamezniki. Skupaj se trudimo, da bi v tem mandatu naredili še več, predvsem na področju infrastrukture. Želim si, da bi vsa gospodinjstva v naši občini dobila sodobno cestno povezavo in zdravo pitno vodo. To se mi zdijo temeljni pogoji za kvalitetnejše in prijaznejše življe-

nje na podeželju, zato je to moja prva naloga. Ob tem pa moramo razvijati tudi občinsko središče, področja šolstva, kulture, športa ter ustvarjati pogoje za gospodarski razvoj. To so zelo splošne, obenem pa s številnimi projekti podprte konkretne stvari, ki jih imam v svojem programu za ta mandat in verjamem, da jih bomo skupaj s člani SLS v občinskem svetu in z vsemi svetniki, ki so v bistvu ena velika dobra ekipa, tudi udeležili. Pogoj za to je tudi dobro delo občinske uprave. Verjamem, da bomo ves moj volilni program,

kot sem ga pred volitvami predstavil občankam in občanom, tako kot v prejšnjem mandatu, izpolnili v celoti in ga celo presegli.

Ali mislite, da ste bili z veliko večino izvoljeni za župana zaradi projektov, ki jih predlagate za razvoj občine Sevnica?

Po mojem prepričanju ljudje ocenjujejo župana po več kriterijih: ali je vreden zaupanja, ali drži besedo in za njimi stojijo tudi dejanja in ali je človek v pravem pomenu besede. Vse te in druge kriterije skušam izpolnjevati, delam s polno odgovornostjo, predvsem pa sem veliko med ljudmi, v okviru različnih interesnih skupin in predvsem tam črпам vizijo, strategijo in nadaljnje korake pri mojem delu. Ljudje so tisti pravi pokazatelj, kaj si v določenem okolju želijo in kaj jih mogoče moti. Delo med ljudmi mi je v veliko zadovoljstvo. Mislim, da znam kar dobro prisluhniti ljudem in njihove ideje in želje prenesti v občinski svet, v občinsko upravo in v krajevne skupnosti. Zavedam se, da so zadeve, ki so dobre za ljudi, dobre tudi za občino. Če imaš smisel za delo z ljudmi in mislim, da ga imam, potem sem prepričan, da te ljudje poleg predstavljenih projektov tudi po tem ocenijo kot kandidata za župana in ti zaupajo še en mandat, kar je prav gotovo prijeten občutek.

Kaj vse nameravate urediti v naslednjih štirih letih, kako je zastavljen ekonomsko - gospodarski razvoj občine?

Vsaka uspešna zgodba se začne z gospodarstvom. Če je gospodarstvo uspešno, če so zaposlitve, primerni dohodki, potem je tudi življenje lažje. Mi se lahko pohvalimo, da smo bili v teh letih na tem področju izjemno uspešni. Imamo večje število delovnih mest, stopnja brezposelnosti v občini je najnižja v Posavju in najnižja v zadnjih letih. V našem okolju narašča povpraševanje po zaposlovanju. Občina je krizo, ki je nastala konec 90-ih let, uspešno prebrodila, predvsem krizo v tekstilni industriji z viški v podjetju Lisca in stečaju Jutranjke. Te viške smo uspeli preusmeriti v druge programe tudi s pomočjo podjet-

Razglasitev Županovega vina 2007- modra frankinja, ki je bila 2.3.2007. Priznanja je podeljevala Miss Universe 2006, Nataša Pinoza.

nikov, ki so prišli v naš prostor. Občina bo še naprej veliko vlagala v gospodarske projekte, v poslovne cone, prostorsko načrtovanje in s tem omogočila nove programe, ki bodo prinesli nova delovna mesta. Z gospodarstveniki in podjetniki kot župan in poslanec uspešno sodelujem. Z njimi se večkrat na leto srečujemo in se pogovarjamo o problemih, ki jih težijo. To sodelovanje med gospodarstvom in občino je pristno in daje tudi konkretne rezultate.

Uspešnost občine je prav gotovo v veliki meri odvisna od gospodarske rasti znotraj občine. Tega se kot župan verjetno močno zavedate. Koliko občinskih, republiških ali morda celo evropskih sredstev nameravate investirati, kakšni so vaši načrti na tem področju?

Proračun občine za leto 2007 je že sprejet in je po mojem mnenju in mnenju občinskih svetnikov razvojno naravnani. Izvajali se bodo številni programi iz področja ekologije in varstva okolja ter razvoja prostora, kar bo našim gospodarskim subjektom omogočilo prostorske možnosti za nadaljnji razvoj. Tako bodo ustvarjena nova delovna mesta in nova dodana vrednost, kar tudi občani pričakujejo od lokalne skupnosti. Občina Sevnica že nekaj let uspešno izvaja sofinanciranje zaposlovanja brezposelnim osebam s financiranjem 50% bruto plače delodajalcu za čas enega leta, pod pogojem, da bo tako zaposleni v delovnem razmerju še najmanj dve leti. Iz Zavoda za zaposlovanje se tako

pri delodajalcih vsako leto preko tega programa zaposli med 30 in 40 iskalcev zaposlitve. S sredstvi proračuna in pričakovanimi državnimi in evropskimi viri bomo pričeli z izgradnjo čistilne naprave za mesti Sevnica in Boštanj v vrednosti skoraj 10 mio EUR. Z vidika ekologije in varstva okolja je to izredno pomemben objekt za 10.000 populacijskih enot. Občina Sevnica ima v svoji lasti žal malo kvalitetnih zemljišč, zato v zadnjem času poskušamo pridobiti v svojo last nova zemljišča za izvajanje poslovnih dejavnosti, saj je načrtov, ki so tesno povezani z gospodarskimi potrebami okolja še veliko, zato je poudarek gospodarstvu v proračunu znaten. Zame je gospodarstvo, ker tudi sam izhajam iz tega področja, kajti 12 let sem bil direktor Gostinskega podjetja Sevnica, zelo pomembno tudi sedaj.

Ena pomembnih gospodarskih panog vaše občine je tudi kmetijstvo, koliko proračunskih sredstev in za kaj boste namenili temu področju?

Občina Sevnica je še vedno tudi kmetijska občina. Večina kmetij je v hribovitem svetu. Kmetijstvo je tudi praktično edina dopolnilna dejavnost, s katero se še vedno ukvarja veliko naših občanov. Tudi statistični kazalci kažejo, da delež kmetijske proizvodnje in stalež živali ne pada, kar je gotovo tudi zasluga Kmečke zadruge, ki močno povezuje kmete v našem in širšem posavskem prostoru. Občina z intervencijami na področju kmetijstva sofinancira številne

programe, da se tako stanje ohrani tudi vnaprej. Močnejše in bolj tržno naravnane kmetije pridobivajo sredstva tudi na državnih razpisih. Sodelovanje občinske uprave, odbora za kmetijstvo in občinskega sveta tudi na tem področju prinaša pozitivne rezultate. Kljub delu v težkih razmerah naši občani vztrajajo na podeželju, vse to pa ima večplastne učinke tako v urejenosti krajine, pridelavi hrane, dopolnilni dejavnosti. Zato je preko 250 tisoč EUR proračunskega denarja za kmetijske programe dobra naložba. Občina pomaga razvoju podeželja tudi z velikimi vlaganji v krajevno infrastrukturo, ceste, vodovode in z zagotavljanjem znatnih sredstev za delovanje krajevnih skupnosti. V načrtu razvojnih programov načrtujemo povečanje teh sredstev za naslednje leto.

Za vsako napredno inštitucijo so zelo pomembni projekti za naprej. Verjetno isto velja tudi za vašo občino. Kateri so ti projekti?

Moj največji projekt, v katerega sem s sodelavci vložil že veliko energije, je projekt izgradnje hidroelektrarn na spodnji Savi. HE Boštanj, prva v tej verigi, je že uspešno zaključena. V teku je izgradnja HE Blanca, ki se bo zaključila leta 2009. Ob izgradnji energetskih objektov se bo uredila tudi krajevna komunalna in cestna infrastruktura v dolini reke Save. Mislim, da smo s tem projektom, ne samo v lokalnem prostoru, ampak tudi na nivoju države, povezali številne gospodarske in politične subjekte ter pridobili veliko pozitivne energije. Dolgoročno bo občina s pridobljeno koncesijsko dajatvijo pridobila dodaten vir za izvajanje projektov v naših krajih. Izpostavil bi tudi moje sodelovanje pri projektu tretje razvojne osi, ki bo povezala Koroško in Belo Krajino in je izjemnega pomena tudi za bodoči razvoj občine Sevnica. Zavzemam se za takšno umestitev trase v prostor, ki se bo kar najbolj približala mestu Sevnica. Sevnica je sedaj več kot 30 km oddaljena od avtocestnega križa, kar je velik hendikep za razvoj gospodarstva in druge dejavnosti v naši občini. Upam, da bomo našli rešitve, da se

Kristjan Janc je znan tudi po tem, da je parlamentarno stavbo osebno razkazal do sedaj nedvomno največ obiskovalcem iz svojega volilnega okraja.

bo cesta približala in povezala vsa gospodarska, kulturna in upravna središča po Sloveniji, ki danes še nimajo sodobne cestne povezave. Za uravnotežen razvoj Slovenije je to gotovo eden pomembnejših projektov.

Brez mladih in njihovega izobraževanja ter vzgoje ni napredka. Kako je v vaši občini poskrbljeno za mlade ljudi?

Tudi na pobudo mladih v naši občini smo ustanovili Javni zavod za kulturo, šport, turizem in mladinske dejavnosti, ki pokriva tudi interese mlade populacije. Občina je sicer že prej zelo dobro sodelovala z mladinskimi organizacijami z zagotavljanjem sredstev za njihovo delovanje in sofinanciranjem njihovih prireditev. Z izgradnjo novega športnega doma so dane možnosti za njihovo aktivno preživljanje prostega časa. Mladi preko mladinskega sveta aktivno sodelujejo v delovanju občine, odborov in komisij, imajo pa tudi svojega predstavnika v Občinskem svetu občine Sevnica. Čeprav občina ni močno srednješolsko ali visokošolsko središče, so mladi dobro vpeti v življenje občine in upam, da jih bomo tudi z ukrepi za vsestranski razvoj občine obdržali v domačem okolju. Pogovarjamo se tudi o zagotavljanju prostorov za mladinski center, ki sedaj deluje v najetih prostorih.

Tako bi mladim pokazali še večji posluš za njihove potrebe.

Kako boste na občinski ravni skrbeli za socialno in zdravstveno varstvo vaših občanov?

Posebna skrb države in seveda tudi lokalnih skupnosti velja varstvu starejših občanov. V občini imamo tri velike domove za ostarele, ki zagotavljajo solidno mrežo pokritosti za naše občane, ki potrebujejo tovrstno oskrbo. Občina sofinancira domsko oskrbo občanom, ki nimajo lastnih sredstev ali pa jih imajo premalo. Za tovrstne programe namenjamo okrog 400 tisoč EUR. Preko Centra za socialno delo izvajamo tudi pomoč na domu, s katero pomagamo starejšim osebam, ki potrebujejo nego, gospodinjstvo pomoč. S tem jim želimo omogočiti, da bi čim dlje ostali v okolju, kjer so živeli vse svoje življenje ob pomoči za to usposobljenih delavcev. Tudi v okviru zdravstva in sociale poskušamo vplivati na kvalitetno opravljanje njihovih storitev in verjamem, da smo pri tem uspešni. Za zagotavljanje še boljše zdravstvene oskrbe pa je občina skupaj z državo in Zdravstvenim domom Sevnica zagotovila sredstva za dograditev zdravstvenega doma, kjer so bili letos v uporabo predani novi, sodobno opremljeni prostori za opravljanje zdravstvenih storitev.

Kaj za vašo občino pomeni sprememba zakona o financiranju občin in kako ocenjujete, da bo novi zakon vplival na male občine?

Pri pripravi tega zakona sem kot poslanec in župan veliko sodeloval s Službo Vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko. V pripravi tega zakona se je videlo, kako pomembna je županska izkušnja in pri sprejemanju smo župani poslanci odigrali pomembno vlogo pri sprejemu zakona in podpiri ministru. Lahko smo zadovoljni, ker minister Žagar, ki je bil tudi župan, to področje dobro pozna in je skupaj s sodelavci pripravil zakon, s katerim so tudi manjše in manj razvite občine dobile tisto, za kar so bile prikrajšane mnoga leta. Ta zapostavljenost se danes popravlja. Občina Sevnica s sprejetjem tega zakona dobiva 1,3 mio EUR več sredstev za razvoj naše občine. Financiranje pod enakimi pogoji za vse ni povsem povšeči, predvsem Ljubljani in bogatim občinam, Ustavno sodišče pa je naredilo pravi korak v smer, da izvajanja zakona ni zadržalo. Če bi ga, bi bila to nepopravljiva škoda za veliko večino slovenskih občin, saj počasi vsi dobivamo podobne možnosti za razvoj, ker ne živimo vsi v ekonomsko močnih sredinah, ampak tudi v krajih, ki jih moramo razvijati v interesu vseh državljanov Slovenije. Če se

bodo razvijale občine, se bodo razvijale regije, če se bodo razvijale regije, se bo razvijala Slovenija. Župani poslanci smo predlagali tudi popravek plač županov, predvsem županov manjših občin, saj so bile njihove plače do sedaj sramotno nizke. Tako se popravlja še ena napaka iz preteklosti. Ta vlada je popravila kar nekaj zakonov, ki dajejo neko normalno podporo tudi tistim, ki živimo na obrobju Slovenije, v manj bogatih občinah, v bolj težkih pogojih življenja, kjer ni močnega gospodarstva, kjer je kmetijstvo, kjer še ni oskrbe z vodo, kjer so ceste slabe, kjer ni sodobnih telekomunikacijskih povezav, zato potrebujemo dodatne finančne vire, da tudi tem občanom in krajanom zagotovimo osnovne pogoje za življenje, primerno današnjemu času.

Želite še kaj dodati?

Pohvaliti moram uredništvo Odmevov, ki je časopis, kjer se najdemo podobno razmišljujoči v slovenskem prostoru tako poslanci, župani in tudi vsi drugi člani naše stranke, za idejo o intervjujih. Ideja, da se na tak način lahko predstavimo župani slovenskih občin in poslanci, da lahko tudi preko tega glasila pokažemo, kaj počnemo v slovenskem prostoru, je zelo dobra. Pri vašem delu vam želim še veliko uspehov. V okviru sodelovanja med župani SLS, v okviru Kluba županov, ki ga vodi županski kolega Bojan Šrot in preko glasila smo lahko še bolj povezani in močnejši. Podobne probleme lahko s povezovanjem rešujemo kvalitetno v dobrobit vseh naših občanov. Hkrati se zahvaljujem časopisu Odmevi in vsem članom SLS, ki me pri mojem delu podpirajo in mi stojijo ob strani. S skupnimi močmi bomo volilni program, za katerega smo bili na lokalnih volitvah v Sevnici nagrajeni s 33% glasov volivcev in z 9 od 25 občinskih svetnikov, tudi uresničili. Veliko zaupanje volivcev je zagotovo največja nagrada meni in SLS v občini Sevnica. Zato moramo odgovorno izpeljati vse zastavljene programe, ki smo si jih zadali pred volitvami. Upam, da bomo ob koncu mandata lahko ponovno pokazali, da smo bili pri našem delu tako uspešni kot doslej.

Trajče Nikolovski

ŽUPAN OBČINE IG

Ig ni tranzitna občina, smo kot neki »rečni rokav« – bore malo denarja priteka na to stran Ljubljanskega barja

Janez Cimperman je v prejšnjem mandatu zapustil SDS in se nato na zadnjih volitvah za ponovni županski mandat potegoval kot kandidat Slovenske ljudske stranke. SLS je kandidata očitno dobro ocenila, dobil je namreč kar 88,12%.

Volitve so bile zelo napete, vendar ste že v prvem krogu premagali svojega tekmeca. Kaj je bilo po vašem mnenju tisto, kar je glasove prevesilo na vašo stran?

Res je, da sem že v prvem krogu zmagal z velikim odstotkom. Očitno so mi ljudje zaupali vodenje občine zaradi opravljenih projektov v prejšnjem mandatu, kljub temu pa je bilo to tudi presenečenje za vse nas - zmagati v prvem krogu in to s tako visokim odstotkom.

Kaj za vas osebno pomeni večinsko – 88,12% zaupanje občanov občine Ig?

Zame osebno je to zelo velika čast, da so mi ljudje zaupali v taki večini, istočasno pa je to zelo velika obveznost za naprej, kajti ljudje pričakujejo v naslednjem mandatu, da se bo razvoj občine IG nadaljeval v takšnem obsegu kot v prejšnjem mandatu. Poskrbel bom, da bomo program, ki smo ga predstavili pred volitvami in je pri njem sodelovala tudi SLS, v celoti izpolnili.

Na kakšen način vam je pri izvolitvi stala ob strani SLS?

Vsaka podpora ne glede katere stranke je na lokalnem nivoju izrednega pomena, seveda mislim, da smo se tu dobili z SLS na neki isti frekvenci, kajti prepričan sem, da je bil moj program primeren tudi za to stranko v našem okolju, in seveda so me zato podprli.

Ali je pomoč SLS pri volitvah odločila, da se ji uradno pridružite tudi kot njen član?

To je del moje odločitve, vendar pretehtalo je to, da mi je SLS postala blizu zaradi njenega programa in dela ministrov in seveda dostopnosti do teh ljudi, ker sem imel v prejšnjem mandatu zelo dobre izkušnje z ministrom za promet kot z ministrom za okolje in prostor.

Ali v SLS vidite večjo podporo pri vodenju občine?

Prav gotovo, tudi to je vzrok, da sem stopil v Ljudsko stranko, da imam nekoga za hrbtno, stranko, ki gleda v prihodnost in je tudi pripravljena pomagati pri razvoju občine tako na gospodarskem kot na ostalih področjih. Povedati moram, da je občina Ig v neposredni bližini glavnega mesta, je ljubljanska primestna občina, ki pa je bila zelo nerazvita in šele z novo lokalno samoupravo, ki je nastopila leta 1990, se je začel razvijati tudi podkrimski prostor. Ves čas poskušamo ujeti sosednje primestne občine. Kdaj nam bo to uspelo, da jih bomo dohiteli v razvoju, ne vemo, je pa res, da občina Ig ni tranzitna občina, smo kot neki »rečni rokav« in v prejšnjih obdobjih je bore malo denarja priteklo na to stran Ljubljanskega barja.

Kaj za vašo občino pomeni Zakon o financiranju občin in kako ocenjujete da bo nov

Občina Ig

Število prebivalcev:
5.850 (December 2005)

Povprečna mesečna plača:
268.900 SIT
(bruto - December 2004)

Število gospodinjstev:
1.816 (2002)

Velikost občine:
98,8 km²

Župan:
Janez Cimperman

Število občinskih svetnikov:
14

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje

zakon vplival na take male občine, kot je vaša?

Menim, da je nov zakon o financiranju občin za našo občino dobrodošel, vsak euro, ki ga pridobimo, je dobrodošel. Treba pa bi bilo bolj temeljito preučiti, kako bi pridobili še dodatne finance za občine, ki nekako zaostajajo v razvoju, kajti 65 -70% proračuna gre za družbene dejavnosti, vse ostalo pa za vzdrževanje komunale, tako da za investicije ostane zelo malo denarja. Če pa se občina kako znajde in kaj malega proda, če ima svoje premoženje, potem pa nekako lahko financira tudi investicije. Glede novega zakona, ki je dvignil kar nekaj prahu zaradi štirih občin, mislim, da to ne bo ustvarilo nobenega problema in nesmiselno bi bilo, da bi ustavno sodišče ta zakon zavrnilo in dalo

moratorij, kajti prizadetih bi bilo veliko občin, mislim da nekje okoli 210 občin, je pa res, da bo s pametnim pogovorom z vlado tudi mestna občina dobila sredstva na nek drug način, saj gre v tem primeru za glavno mesto.

Ali mislite, da ste bili v prvem krogu z veliko večino glasov izvoljeni za župana zaradi projektov, ki jih predlagate za razvoj občine Ig?

Res je, mislim, da sem bil že v prvem krogu izvoljen za župana zaradi projektov, ki smo jih že v prejšnjem mandatu končali. To je bilo zaupanje. Pred štirimi leti sem vsem volivkam in volivcem obljubil, da bo prioriteta komunalna infrastruktura - kanalizacija, ceste, asfalti, vodovodi. Vse te obljube smo tudi uresničili. Mislim,

OBČINA IG

Komaj 10 km od Ljubljane, na robu Ljubljanskega barja, ob severnem vznožju Krima (1107 m) in Mokerca (1058 m) leži občina Ig. Vasi ležijo na skrajnem robu ravnega sveta Ljubljanskega barja kot značilna obcestna naselja na prodnem vršaju Iške.

Središče občine predstavlja Ig, z močnim izviro mliče sredi vasi, kjer je tudi sedež občine in Kovinska industrija Ig, najpomembnejše podjetje, v katerem je zaposlenih 170 občanov.

Na Igu je Republiški center za zaščito in reševanje, na Dobravici pa Center Dolfke Boštjančič (dom za otroke z motnjami v telesnem in duševnem razvoju).

Ig z okolico je najbolj znan po najstarejši kulturi – kulturi koliščarjev, ki so tu živeli pred 6000 leti. Najizvirnejša najdba koliščarske kulture je poleg drevakov glinena, črno žgana in fino zglajena posoda, okrašena z vrezji, imenovana ženski idol. Upodobljena je ženska, oblečena v laneno obleko. Najdba je iz leta 2.000 p. n. št. In je bila najdena leta 1876 na t.i. Dežmanovem kolišču blizu Iga.

Dokaj neraziskano je bivanje Rimljanov na tem območju, kljub temu, da je bilo tu najdenih preko 100 rimskih nagrobnih spomenikov. Vzidani so v stene ljubljanske stolnice, nekaj pa je shranjenih v cerkvi sv. Mihaela v Iški vasi. Posebej je tu potrebno omeniti v živo skalo vklesan spomenik iz 1. st. n. št., imenovan Stari dedec, ki leži med Stajami in Kotom, tu je tekla rimska vaška cesta in je eden redkih takih spomenikov v Evropi. Da je to v resnici grob, vemo po tem, da je takoj za lepo oblikovano čelno ploščvijo dobro vidna srednje velika izklesana vdol-

bina, kjer je bila položena posoda s pepelom umrlih.

Na griču Pungart leži izanski grad, ki je bil last grofov Speinheimov, Engelshausov, kasnejših grofov Auerspergov, ki so v letu pomladi narodov, 21. marca 1848, doživeli napad 300 upornih izanskih kmetov, ki so grad opleni in zažgali. Na ta dan občina praznuje svoj občinski praznik. Danes je v gradu Kazensko poboljševalni dom za ženske.

Nižinski del občine leži na vzhodnem delu Ljubljanskega barja, ki je zaradi bogatega ekosistema s plastjo šote potrebno zaščititi. V zadnjih letih potekajo priprave, da se območje razglasi za krajinski park.

Področje ob ribnikih v dolini Drage, ki so nastali z zaježitvijo Draščice in potoka pod vasjo Dobravica, je bilo leta 1986 razglašeno za naravno znamenitost in nudi dom preko 150 vrstam ptic, med katerimi je tudi kosec, najbolj ogrožena ptica v Evropi. Pogosto tu srečamo čopastega ponirka, ki je našel svoje

mesto v občinskem grbu. Čeprav področje barja zavzema le 1 % slovenske površine, gnezdi na njej polovica vseh slovenskih ptic, mnoge med njimi tudi v številu, ki nam ga zavidajo po vsej Evropi.

Prijetna turistična in romarska točka je pred leti obnovljena cerkva Marije Kraljice Miru na Kureščku, pri kateri se v velikem številu zbirajo verniki iz Slovenije in drugih evropskih držav. Na Visokem je vredna ogleda cerkva sv. Nikolaja z znamenitimi freskami Janeza Ljubljanskega.

Sončni popoldnevi pa v občini privabijo številne sprehajalce, ki se zatečejo v slikovito sotesko Iški Vintgar, po kateri teče reka Iška. Posebnost soteske so endemične rastline (kranjski jeglič, rdeči bor) in živali (potočni rak). Je izhodišče za številne planinske izlete v okolico.

da je bila odločitev volivcev prav na tem nivoju, da so se volivke in volivci odločali prav na tem opravljenem delu v preteklem mandatu. V tem mandatu bomo isto nadaljevali, več poudarka bomo dali predšolski vzgoji, tu moram priznati, da smo v hudih škripcih, kajti občina Ig je izredno zanimiva za priseljevanje, saj nismo več na periferiji, praktično smo že skoraj v sami Ljubljani. Naša narava je še zmeraj nedotaknjena, to je področje Golega, Škrilje, Iški Vintgar. Zaradi tega smo res zelo zanimivi, tako da je priseljevanje zelo veliko. Zato moramo začeti vlagati tudi na področji predšolske infrastrukture in zdravstva. Ravno zdaj bomo začeli graditi Center IG, to je objekt, v katerem bo zdravstvena postaja, lekarna, nova knjižnica in pa še nekaj drugih lokalov, tako da bomo ljudem približali tudi tovrstne usluge.

Kaj bi izpostavili kot prednostno nalogo, ki ste si jo zastavili na začetku vašega drugega mandata?

Prednostna naloga je prav gotovo zaključek projektov, ki sem jih prej omenil, dom starejših občanov in gradnja novega centralnega vrta, ki ga potrebujemo zaradi močnega priseljevanja in posledično velikega števila otrok in seveda odvajanje in čiščenje odpadnih voda, kjer pa mi zelo veliko pomaga minister Janez Podobnik, ki vodi ministrstvo za okolje in prostor. Moram povedati, da občina Ig leži na izredno bogatem viru zdrave pitne vode, tudi vodarna Brest, ki črpa velike količine vode na našem področju, oskrbuje 30% prebivalcev mestne občine. Če ne bomo poskrbeli za zaščito tega našega vodnega bazena, se lahko zgodi, da bomo mi in tudi mesto zgubili enega najbolj zdravih voda, kar jih je v okolici Ljubljane. Tu gre za izgradnjo fekalne kanalizacije in čistilnih naprav, lahko rečemo za varovanje podtalnice, to pa je prioriten oziroma eden največjih projektov v občini, saj gre za vrednost 5.300.000.000 SIT.

Uspešnost občine je prav gotovo v veliki meri odvisna od uspešnosti gospodarske rasti znotraj občine. Tega se kot župan verjetno močno zavedate. Ali v to področje nameravate investirati kaj občinskih in republiških proračunskih sredstev? Kakšni so vaši načrti na tem področju?

Uspešnost občine se meri tudi skozi gospodarsko prizmo, moram pa povedati, da smo gospodarsko bolj slabo razviti, imamo samo eno večje podjetje, vendar je zelo pohvalno, da imamo kar veliko število obrtnikov, s.p.-jev, samozaposlenih. Zdaj smo tudi v fazi razgrnitve občinskega lokacijskega načrta za poslovno obrtno cono, kjer bo dobilo kar nekaj naših ljudi zaposlitev in tudi možnost, da v tem prostoru izvajajo svojo poslovno dejavnost. Naš cilj pa je tudi, da privabimo kapital iz drugih občin, tako da bi v naši občini gradili svoje objekte in tudi izvajali poslovno dejavnost. Nekaj smo jih že pridobili in jeseni se bo že začela gradnja teh objektov v tem delu, ki smo ga predvideli za poslovno obrtno cono.

Ena pomembnih gospodarskih dejavnosti v vaši občini je tudi kmetijstvo. Koliko proračunskih sredstev boste namenili temu področju in za kaj?

Kmetijstvo je izredno pomembna panoga na našem območju. Žal moram povedati, da

ljudje na eni strani opuščajo kmetovanje, drugi pa se spet odločajo za kmetovanje, tudi nastajajo

večje kmetije. Vendar gre pri nas za velik problem, ki je verjetno poznan po celi Sloveniji, to je komasacija – velika razdrobljenost parcel, kar zelo zmanjšuje učinkovitost. Mislim, da bo tudi država na tem področju poizkušala napraviti red z zakonodajo. V naši občini namenimo kar izdatna sredstva kmetijstvu, tako da sofinanciramo sadovnjake, pregled somatskih celic, plačujemo osemenjevanje, za hribovske kmetije plačujemo stroje za ravnanje terena. Nekaj sredstev je tudi namenjenih društvom, ki se ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo, na primer za kmečke žene, ki sodelujejo na vseh naših prireditvah. Lahko rečem, da nismo pozabili nikogar v naši občini. Naše področje je kmetijsko, čeprav imamo nekaj terena do Ljubljanskega barja, ki je slabo rodovitno.

Ali v vaši občini kmetijstvo ima perspektivo in na katerih področjih?

Kmetijstvo ima razvojno perspektivo v naši občini, vendar lahko rečem, da je miselnost tista, ki malce preprečuje da bi kmetje doživljali nek večji uspeh. Pa tudi tista smer z dodatnimi deli na kmetiji, lahko rečem, da je Ljubljana preblizu. Vsi so zaposleni v Ljubljani, to se pravi, da velika večina naših kmetovalcev vzdržuje svoje kmetije s plačo, ki jo zasluži v Ljubljani ali pa tu pri nas v teh podjetjih, ki jih imamo. Tu bo treba narediti korak naprej, predvsem mislim na državo, da kmetijstvu pomaga. Rodovitna zemlja in obilica vode na našem področju kljub podnebnju, ki ni rav-

no najboljše, sta vendar primerni za določene kulture, pa tudi zaledje Ljubljane bi lahko dalo večji zagon za razvoj kmetijstva pri nas. Lahko primerjam pokrajino med Mursko Soboto in Mariborom, kjer imajo na tako kratki relaciji kar tam nekje 80 rastlinjakov, na našem področju pa ni nobenega. Zato menim, da bo treba na tem področju dati vzpodbudo ljudem. Tukaj ni samo zelenjava, gojena v rastlinjakih, ki bi jo gotovo vso lahko prodali v Ljubljani, še posebno, ker lahko vidimo, da Trnovčanke počasi izumirajo, ponuja se tudi kmečki turizem, za katerega imamo izredne naravne danosti, ki pa jih na žalost ne znamo izkoristiti. Sam sem predlagal nekaj kmetom, ki se še vedno ukvarjajo s kmetijstvom, da bi se začeli ukvarjati z dodatno dejavnostjo – kmetijami odprtih vrat. Vsi imajo živino, zakoljejo prašiča, naredijo domače salame, krvavice, pečenice, domač kruh, ki je danes zelo cenjen. Tudi občina bi jim dala finančno injekcijo, da bi lažje začeli.

Tu gre za kmetije v Iškem Vintgarju – Zapotok, Kurešček kjer gre za cerkveni turizem. Žal pa moram povedati, da v naši celi občini nimamo nobene gostilne, kamor bi človeka peljal na pošteno kosilo. Na ravninskem in hribovskem območju zaradi bližine glavnega mesta in vodnega vira je veliko možnosti za dodaten zaslužek na kmetijah. Moram pa še enkrat poudariti, da je problem mesto, ker imajo vsi službe, ker je število čistih kmetij zelo majhno. V samem občinskem središču Ig kmetje ne oddajo niti litra mleka. Čiste kmetije sta dve ali mogoče tri in to v manjših vaseh, vsi drugi pa imajo še dodaten vir dohodka.

Eden pomembnih vidikov gospodarstva je gotovo turistična dejavnost. Ste tudi na tem področju naredili kakšen korak naprej?

Možnost razvoje turizma je ogromna. Kot sem že prej omenil Kurešček s svojim cerkvenim turizmom, Iški Vintgar, Krim, Ljubljansko barje, ki je iz leta v leto bolj zanimivo in ima svojo zgodovino, tudi sam Ig je izredno

zgodovinsko zanimiv, saj imamo veliko izkopenin iz časa mostiščarjev. Lansko leto smo praznovali 130 let od prvih odkritij Dežmanovih kolišč. Imamo veliko stvari, ki jih lahko povežemo s turizmom. Lahko pa rečem, da so nas Ižance v »svinčenih časih« imeli za »ta bele«, kar ni bilo prav, tudi to je bil eden od vzrokov, da se na tem področju nismo tako hitro razvijali. Sem pa prepričan, da se morajo vse te dejavnosti prepletati med sabo – tako kultura kot turizem, šport, gospodarstvo, na to pa je vezana še infrastruktura in za vse to mora skrbeti občina. Mislim, da smo mi šli v pravo smer, imamo namreč izredno dejavno turistično društvo, ki povezuje tudi druga društva, kot so Društvo kmečkih žena na podeželju in vse ostale, tu pa se prepleta tako kmetijstvo kot vse ostale stvari. Dokler bomo šli v to smer, uspeh ne more izostati. Smo pa povezani tudi s Sožitjem med mestom in podeželjem, vključeno nas je pet občin: Ljubljana, Grosuplje, Škofljica, Ivančna gorica, Ig. Tudi tukaj se marsikaj dogaja in preko programov se veliko nudi na področju izobraževanja in tudi pomoči pri odpiranju S.P., predstavitve po občinah npr. Kmečke žene, stare obrti, čebelarji, sejmi (skušamo oživljati staro tradicijo ižanskih sejmov). Lani smo spet organizirali tak sejem na Igu in udeležili so se ga razstavljalci in izdelovalci iz sedmih občin. Ne znam si predstavljati, da bi postala naša občina spalno naselje za Ljubljano. To bom z vsemi močmi poizkušal preprečiti vsa do tedaj, dokler bom župan. Menim pa, da imamo za to vse dane možnosti tako naravne kot vse ostale, da občino razvijemo v smislu kvalitetnega bivanja v tem prostoru.

Za vsako napredno inštitucijo so zelo pomembni projekti za naprej. Verjetno isto velja tudi za vašo občino. Kateri so ti projekti?

Za sam razvoj občine Ig so pravzaprav pomembni vsi projekti. V naši občini smo v fazi spreminjanja prostorskega reda in mislim, da smo prva občina, ki je šla po novem zakonu v spreminjanje prostorskega reda in strategije

prostorskega razvoja. Pri vsem tem imamo nesrečo in tudi srečo, da skoraj 86% občino Ig pokriva evropski projekt Natura 2000. Mislim, da bomo na račun tega projekta tudi nekaj dobili iz Bruslja in tudi od države. Razvojni projekti, da pridobimo ljudi - turiste, da bodo začeli trošiti denar tudi v naši občini, je eden večjih projektov, ki smo ga vnesli v nov prostorski načrt. Tukaj imamo v načrtu gradnjo novega hipodroma, ki naj bi bil centralni hipodrom za Slovenijo.

Kot drug projekt v tej strategiji imamo tudi kolišče v naravni velikosti - kot nek muzej na prostem. Mislim, da bosta ta dva projekta dala neko pravo vsebino krajinskemu parku, ki ga zdaj ustanavljamo skupaj z ministrstvom za okolje in prostor. Menim, da so to projekti, ki bodo na področju turizma velika pridobitev za našo občino. Seveda so pa tudi drugi projekti izrednega pomena - mogoče ureditev Kureščka, projekt Iški Vintgar že teče, končujemo tudi projekt Crpov v Strahomerju, potem pa so tu tudi glavni projekti kot infrastruktura, predvsem ceste, občinske ceste smo kar se da uredili, imamo pa problem z državnimi cestami, vendar nam je minister Božič v lanskem letu dal besedo, da se bodo tudi te ceste uredile, kar se tudi že uresničuje. Potem pa so tukaj še mikro projekti - v vsako vas igrišče, financiranje društev tako kulturnih in športnih kakor tudi vseh ostalih. Poudariti moram posebno podporo gasilskemu društvu, ki jih z veseljem podpiramo, ker so ta društva ne le tradicija v krajih, ampak so slovenska tradicija po vsej državi.

Kaj pa govornice o izgradnji letališča na barju, je na tem kaj resnice?

Osebnost sem si zelo prizadeval, da bi se zgradilo letališče na tistem delu barja, ki je že odkupljeno s strani Letalskega kluba Ljubljana, žal pa se verjetno to ne bo uresničilo. Občutljivost narave, samo Ljubljansko barje, posamezne zelo redke ptice, vse to nekako preprečuje izgradnjo tega letališča pri Mateni. Kljub vsemu pa mislim, da bi bilo to letališče

zelo dobrodošlo za razvoj turizma, vendar pa bi se lahko preveč razširilo in bi potem nastal prevelik kaos in glede na vse dobre in slabe strani, ki smo jih pretehtali, nisem več tako zelo navdušen, kot sem bil na začetku.

Kaj boste naredili za enakopraven razvoj vasi v občini Ig?

Že vsa štiri leta, kar sem župan, si ves čas močno prizadevam, da se davkoplačevalska sredstva delijo tako, da ima vsaka vas nekaj od tega. Že pred štirimi leti, ko sem kandidiral in tudi prej, ko sem bil še svetnik v tej novi lokalni politiki, sem imel stališče, da je potrebno gledati na vsakega človeka in to celo tako, da se začne na obrobju. Naša občina je zelo velika po kvadraturi - 99 km², 25 vasi, ene večje, ene manjše, moram reči, da imajo vse vasi danes asfalt, v lanskem letu so ga dobile še zadnje vasice, tako da nimamo ene črne točke, da bi rekli, tukaj pa imamo še nekaj, kar smo pozabili. Za urediti so še nekatere drobnarije, ampak glavna problema, kar se tiče infrastrukture, je urejena. Vse vasi so povezane med sabo in z občinskim središčem z asfaltom, vse vasi imajo vodovod, glede na vse to lahko rečem, da se naše vasi razvijajo sorazmerno z občinskim centrom. Imamo še nekaj zaselkov, ki pa še nimajo asfaltne povezave, to so posamezne hiše na Škriljah in Golem. Tukaj pa gre za vprašanje lastnine cest, ki je danes hud problem. Gre za prenose lastništva, geodetske meritve, da prenašamo ceste v občinsko last in v zemljiško knjigo in razbremenjujemo ljudi s katastrskega prihodka. Tudi zdajšnja zakonodaja nam narekuje, da je potrebno anomalije, ki so se dogajale v prejšnjem sistemu, čim prej končati. Vse naše vasi se enakomerno razvijajo, gledamo na vse naše ljudi, na vse naše občane, tudi na tiste najbolj na obrobju, da dobijo iz proračuna vse tisto, kar najbolj potrebujejo za kvalitetno bivanje v svojem okolju.

Brez mladih in njihovega izobraževanja ter vzgoje ni napredka. Kako je v vaši občini poskrbljeno za mlade ljudi?

Tu dobivam kar veliko očitkov od raznih političnih strank, vendar moram poudariti, da predvsem pred volitvami, da pri nas ni poskrbljeno za mlade, predvsem za tiste, ki potrebujejo stanovanja, tukaj smo v zelo veliki stiski. Imamo šest socialnih stanovanj, ki so vsa zasedena, je pa kar nekaj mladih družin, ki prosijo za stanovanja, vendar jim ta trenutek pravzaprav ne moremo pomagati. Na drugih področjih smo bili tako nerazviti, da si nikakor nismo mogli privoščiti graditi stanovanja in začeli reševati ta stanovanjski problem. Drugi mladi pa, če se želijo udeleževati v društvih, pri gasilcih, jamarjih, planincih, imajo vse možnosti. Velikokrat slišim očitke, češ da je na tem področju premalo narejenega,... Seveda se s tem ne morem strinjati. Imamo veliko športno dvorano, imamo tudi druge prostore - v gasilskem društvu na primer, društva organizirajo turistične izlete,... Res je, da ni kaj veliko storjenega v tem času nove lokalne samouprave na tem področju, vendar je prostorska stiska na vseh področjih zelo velika. Ko bomo preselili knjižnico v nove prostore, bomo stare prostore namenili društvom, mladini in političnim strankam, tako da bomo tudi ta problem vsaj malo omilili.

Kako boste na občinski ravni skrbeli za socialno in zdravstveno varstvo vaših občanov?

Ta problem pa imamo pri nas zelo dobro rešen. Tudi zavod za socialno varstvo Vič pravi, da smo občina, ki res lepo skrbimo tako za starejše in tudi za vse ostale, kajti imamo zdravstveno postajo, ki je sicer za zdaj v neprimernih prostorih, vendar kot sem že omenil, začnemo v kratkem graditi objekt, v katerem bo imela prostore tudi zdravstvena postaja in tudi lekarna, tako da bomo imeli vse na enem mestu. Veliko poudarka pa dajemo starostnikom, ne samo to, da obdarimo vse, ki so stari 80 let ali več, ampak tudi pomoč na domu imamo izredno dobro organizirano. Na tem področju imamo dva zaposlena in tudi financiramo prehrano, da jo dostavljata na dom. To področje je res zelo vzorno urejeno. Vedno poudarjam, da ni škoda nobenega eura za pomoč starejšim.

Ali imate iz predvolilnega boja kakšno anekdoto, ki bi jo lahko povedali našim bralcem?

Ko sem kandidiral v prvem mandatu, je rekel moj sovaščan iz naše vasi Kot, ker sem bil že prej osem let občinski svetnik: »Kaj bo ta kandidiral za župana, saj je že osem let svetnik, pa si še sedaj ni naredil asfalta do svoje hiše.« Moj odgovor pa je bil: »Kaj bi šele bilo, če bi si ga naredil!«

Trajče Nikolovski

NOVICE IZ OBČINE SEVNICA

Kristijan JANČ,
župan Občine Sevnica in poslanec SLS DZ RS

Obisk Odbora za gospodarstvo ter ministra Vizjaka v Posavju

V Posavju in v Sevnici so se na povabilo sevniškega poslanca Bojana Ruglja in župana Kristijana Janca na delovnem obisku mudili minister za gospodarstvo mag. Andrej Vizjak in člani Odbora za gospodarstvo Državnega zbora, pod vodstvom predsedni-

ka odbora Ferija Horvata. Obiskali so Nuklearno elektrarno Krško, HE Blanco v gradnji in HE Boštanj. Na srečanju s posavskimi gospodarstveniki v hotelu Ajdovec v Sevnici je minister Vizjak predstavil nekatere najpomembnejše in najuspešnejše pa-

noge tega prostora, kot so energetika, logistika, turizem, izkoriščanje geotermalnih potencialov regije ter opozoril na potrebne raziskave možnosti izrabe odvečne toplote iz NEK.

Govorili smo tudi o sodelovanju gospodarstva in lokalnih skupnosti ter

države. Direktorji podjetij so izpostavili nekatere probleme, s katerimi se srečujejo pri poslovanju in se zavzeli za njihovo odpravo. Pred iztekom mandata bo, po besedah ministra, Posavje ponovno obiskala tudi celotna Vlada RS.

Najstarejša občanka občine Sevnica

V občini Sevnica se lahko pohvalimo z najstarejšo občanko, to je Amalija Vovk iz Gornjega Brezovega. Vedno nasmejana, zgovorna in dobrega zdravja, je 1. februarja 2007, praznovala svoj 100. rojstni dan. Veliko praznovanje smo ji pripravili Občina Sevnica ter domači v Gostilni Janc na Studencu, kjer je Amalijin pokojni mož pogosto igral na številnih ohceti. Nasmejana in vitalna je stopila iz avta, od veselja zavriskala, nato pa ob zvokih harmonike še zaplesala.

Amalija se še vedno spominja vsega, kar je v življenju preživela. Ima dva otroka-hčerko in sina ter štiri vnuke in tri pravnuke. Njen recept za visoko starost je dobra domača hrana, sveže sadje, domača kapljica in obilo dobre volje.

Srečanje so popestrili učenci iz Osnovne šole Studenec, Mešani pevski zbor Društva upokojencev Sevnica ter ansambel Sijaj. Razveselila se je tudi obiska direktorja Zdravstvenega

doma Sevnica dr. Božidarja Groboljška. Malči pa se je ob zvokih narodno zabavne glasbe veselo zavrtila z menoj, kakor mi je to obljubila ob obisku, ob njenem 99. rojstnem dnevu.

NOVICE IZ OBČINE KRŠKO

Petra Rep Bunetič

Začetek izgradnje priključka cestne povezave Drnovo – Cerklje ob Krki

1. marec 2007 – Občina Krško, ki je leta 2004 s spremembo in dopolnitvijo dolgoročnega prostorskega plana omogočila dodaten prostor za izgradnjo novih poslovnih con za proizvodne dejavnosti domačih in tujih podjetij, danes razpolaga s 170 hektarji poslovnih površin. Slednje se razprostirajo tudi na Drnovem, kjer bo cona lahko aktivno zaživela z gradnjo vpadne ceste, ki se je začela v tem tednu.

Državni lokacijski načrt za letališče Cerklje ob Krki predvideva tudi nadgradnjo cestnih povezav. Med njimi vzporednico med Drnovim in novo avtocesto. Gre za vpadnico v 19 ha poslovnih površin cone Drnovo, ki hkrati predstavlja priključek cestne povezave Drnovo-Cerklje ob Krki in bo cono v gramoznici povezala z glavno cesto Drnovo-Krško. Izvajalec del je družba Kostak d.d., Občina Krško pa omenjeno investicijo izvaja v sodelovanju z Direkcijo Republike Slovenije za ceste.

V prostorskih aktih Občine Krško načrtovana cesta začenja v obstoječem krožišču iz avtoceste, ob robu asfaltne baze, katero je možno v nadaljevanju priključiti na obstoječo lokalno cesto Drnovo-Cerklje ob Krki, ki vodi do letališča. Cesta bo letališče v prihodnosti tako prometno povezala s poslovnimi conami v Krškem in omogočila razbremenitev Drnovega, saj promet ne bi več izključno potekal le skozi naselje.

Pridobljeno gradbeno dovoljenje Občini Krško izgradnjo povezave omogoča do konca PC Drnovo medtem, ko bo DLN za letališče Cerklje ob Krki podal predlog še za načrtovanje preostale ceste, ki se bo v nadaljevanju navezala na obstoječo cesto za Cerklje. Prva faza, 600 metrov dolgega tripasovnega priključka, je vredna 947.000 evrov in bo po besedah Miljenka Muhe, člana uprave družbe Kostak d.d., zaključena v dveh do treh mesecih.

Kot poudarja župan občine Krško Franc Bogovič *je bila ob umestitvi vladnega razvojnega projekta Phoenix omenjena vpadnica začetna kot začetek priključne ceste na letališče Cerklje kot osnovnega središča tega velikega državnega projekta.* Projekt Phoenix bo z razvojem letališča Cerklje ob

Krki z zgraditvijo civilnega letališča in poslovno-industrijsko-logističnih območij v njegovi neposredni bližini, omogočil eno glavnih razvojnih središč tega dela Evrope, pri čemer bodo uporabljene prometne poti skozi regijo Posavje.

V teku prva in tretja faza izgradnje kanalizacije Krško

22. februar 2007 - Občina Krško je junija lani začela z izgradnjo prve faze kanalizacijskega omrežja na kanalizacijskem sistemu Krško. Hkrati je v teku tudi izgradnja tretje faze za območje severno od podjetja Vipap na levem bregu reke Save. Terminski plan zaključek vseh v pet faz razdeljenih del, predvideva v letu 2008.

V prvi fazi je že zaključena izgradnja primarnega kanalizacijskega sistema na vodovarstvenem območju Krškega polja; od naselja Brege do južnega dela industrijske cone Žadovinek. Nadaljevanje izgradnje bo potekalo v smeri vasi Drnovo proti severnemu delu industrijske cone Žadovinek. Omenjena faza obsega še izgradnjo kanalizacije skozi naselje Brege proti Mrtvicam in Vihram. Zgrajen bo tudi kanal, na katerega bodo priključene komunalno odpadne vode naselja Žadovinek.

V tretji fazi, ki naj bi jo izvajalec projekta-podjetje Primorje d.d. iz Ajdovščine, zaključil aprila 2007, je že zgrajen 416 m dolg kanal, ki bo namenjen odvajanju komunalne odpadne vode za naselja severnega dela mesta Krško (levi breg) ter tlačni vod v dolžini 761 m, ki bo odvajal komunalno vodo iz zadrževalnega bazena preko

črpališča do čistilne naprave. V izgradnji sta tudi razbremenilnik, ki služi razbremenjevanju viškov padavinske vode v reko Savo ter že omenjeni zadrževalni bazen s črpališčem, ki je potreben zaradi zadrževanja prvega najbolj onesnaženega vala mešane padavinske in komunalne odpadne vode.

Stična točka prve in druge faze bo zadrževalni bazen ob severnem delu industrijske cone Žadovinek. Od tu se nadaljuje četrta faza, ki reko Savo prečka iz smeri Spodnji Stari grad. Čez Vrbino poteka 5. faza, ki kanalizacijsko omrežje v mestu Krško z okolico naposled priključuje na čistilno napravo v Vipapu.

Kot je razvidno je projekt odvodnje in čiščenja odpadnih voda v povodju spodje Save razdeljen na pet faz, vsaka predstavlja zaključeno celoto. Druga in četrta faza sta v zaključnem postopku izdelave projektne dokumentacije, pri peti pa se je projektiranje šele začelo.

Kot pravi župan Franc Bogovič *omenjeni projekt predstavlja velik korak s katerim Občina Krško sledi zaščiti podtalnice krškega polja in programu, ki ga je Slovenija podpisala na področju ravnanja z odpadnimi vodami. Ta, do leta 2017 predvideva uresničitev zahtev,*

ki jih je naša država sprejela ob vstopu v EU. Ob gradnji kanalizacije se vzporedno načrtuje tudi celovita komunalna ureditev naselij v katerih bo omenjena investicija potekala. Tako je predvideno urejanje vasi na krškem polju (Vihre, Mrtvice, Brege, Drnovo), kjer bo ob položitvi primarnega voda Občina nadaljevala z nadaljnjim urejanjem vodovodnega omrežja, pločnikov, javne razsvetljave... Tako bodo kraji dobili končno podobo urejenih naselij. Z že planiranim projektom ureditve nadaljuje tudi 5. faza, ki se navezuje na Spodnji Stari grad v KS Dolenja vas. Ta krak omogoča priključitev na industrijsko cono v Vrbini in možnost priključitve na PC Drnovo - zahod.

Kot poudarja župan, *gre za celo vrsto vzporednih aktivnosti, ki bodo v naslednjih treh letih dodobra spremenile podobo urejenosti naših naselij in z rešitvijo odpadnih voda med drugim*

omogočile tudi dokončno izvedbo poslovnih con.

Naj spomnimo, da bo nekaj manj kot 5 milijonov vredna investicija v 42% sofinancirana s sredstvi pridobljenimi iz evropskega kohezijskega sklada ISPA, preostali del pa predstavlja sredstva državnega in občinskega proračuna.

Svet za visoko šolstvo RS potrdil Fakulteto za energetiko

2. marec 2007 - Svet za visoko šolstvo Republike Slovenije je danes obravnaval elaborat za ustanovitev Fakultete za energetiko v Krškem in dislocirano enoto v Velenju ter potrdil študijski program. S tem je sprejeta odločitev za nadaljevanje aktivnosti za ustanovitev Fakultete za energetiko s sedežem v Krškem in dislocirano enoto v Velenju.

Aktivne priprave na ustanovitev nove fakultete so se začele v lanskem letu, ko je rektor Univerze v Mariboru prof. dr. Ivan Rozman, ustanovil posebno delovno skupino za pripravo programa študija. Po več poskusih in prizadevanjih je Svet za visoko šolstvo danes potrdil program energetike in s tem izpolnil bistveni pogoj za nadaljevanje ustanovitvenih aktivnosti je poudaril direktor občinske uprave Občine Krško in član delovne skupine za ustanovitev Fakultete za energetiko Franc Glinšek.

Na predlog Sveta za visoko šolstvo bo projekt nastanka nove Fakultete za energetiko obravnavala

Vlada RS, ki bo zadevo v postopek sprejemanja predložila v Državni Zbor RS. Po sprejetju omenjenih sklepov sledi sprememba statuta Univerze v Mariboru, saj se bo njen spisek visokošolskih ustanov povečal za novo članico.

Prva generacija študentov Fakultete za energetiko se bo predvidoma vpisala v akademskem letu 2008/2009. Sredstva za začetek delovanja fakultete bosta zagotovili Občina Krško in Mestna občina Velenje, v zagotavljanje materialnih pogojev pa se bodo vključili tudi gospodarski subjekti. Obveznosti sodelujočih partnerjev opredeljuje pogodba med Univerzo v Mariboru, Občino Krško in Mestno Občino Velenje o donaciji in zagotavljanju pogojev za ustanovitev in zagon Fakultete za energetiko. Občina Krško bo prispevala 55% potrebnih finančnih sredstev, 45% pa mestna občina Velenje. Univerza v Mariboru je bila zavezana k pripravi študijskih programov, v nadaljevanju pa bo

zagotovila tudi kadrovsko zasedbo ter vodila preostale postopke akreditacije.

Bodoča fakulteta bo nadgradila trajnostni razvoj energetskega sistema v Posavju in omogočila dodatno tehnično in tehnološki razvoj ter aplikacijo znanstveno raziskovalne in pedagoške dejavnosti. Na ta način bo dosežen dvig izobrazbene strukture, naše območje bo postalo

lo zanimivo za dodatna strokovna in znanstveno raziskovalna dela, s čimer si bomo prizadevali zaustaviti odliv mladih izobraženih ljudi, ki bodo potrebni domačemu kraju. Skupaj z gospodarstvom bomo tako oblikovali študijski program po meri 21. stoletja, z notranjo podporo Univerze v Mariboru je povedal župan občine Krško Franc Bogovič.

Župan v Eurajoki na Finskem

Župan občine Krško Franc Bogovič, podpredsednik Združenja evropskih občin z jedrskim objektom (Group of European municipalities with nuclear facilities), se je konec minulega tedna vrnil s tridnevnega delovnega obiska na Finskem. Seznanil se je s programom evropskega observatorija za dolgoročno ravnanje z radioaktivnimi odpadki – OBRA.

OBRA je eden izmed treh programov, ki obravnavajo ravnanje z radioaktivnimi odpadki in so financirani s sredstvi Evropske unije. Dvoletni program predvideva pripravo izhodišč za ustanovitev evropskega observatorija, ki se bo ukvarjal z ravnanjem visoko radioaktivnega odpada. Partnerice programa prihajajo iz Agencij za radioaktivne odpadke, Uprav za jedrsko varnost, združenja GMF, različnih univerz, akademskih in raziskovalnih institucij ter evropske komisije. Poleg Slovenije sodelujejo še Finska, Švedska, Nemčija, Švica, Češka, Španija, Belgija,

Madžarska, Litva, Latvija, Nizozemska, Romunija in Ukrajina.

Sodelujoči so se na delovnem sestanku podrobneje seznanili s projektom, ki naj bi v naslednjih dveh letih zbral in uredil najrazličnejša vedenja o ravnanju z radioaktivnimi odpadki ter prikazal primere dobre prakse pri iskanju rešitev za visoki radioaktivni odpad. Izsledki bodo dostopni na posebej vzpostavljenem spletnem portalu, kjer bo odprt tudi forum za izmenjavo mnenj, vzpostavljena pa bo tudi svetovalna skupina, ki se bo vključila v najrazličnejše procese in dogodke po Evropi. Končni cilj projekta je tudi dognanje ali bi tovrsten observatorij lahko kot stalna institucija deloval tudi v prihodnje.

Udeleženci srečanja so se sestali tudi s predstavniki občine Eurajoki, kjer deluje jedrska elektrarna z dvema reaktorjema, tretji z močjo 1600 MW je v gradnji, zagnal ga bodo leta 2010. Po 30 letnem

obratovanju so leta 2001 v bližini omenjenega jedrskega objekta začeli graditi trajno odlagališče radioaktivnih odpadkov. Gre za 500 m globoko odlagališče na granitni podlagi. Na Finskem poleg omenjene deluje še ena jedrska elektrarna. Obe, gorilne elemente hrani v začasnih odlagališčih. Na eno mesto jih bodo prestavili leta 2020, ko bo zgrajeno odlagališče za visok radioaktivni odpad.

Istočasno so se na Finskem sestali tudi člani predsedstva GMF, ki so na seji sprejeli plan dela za tekoče leto in leto 2008, ko naj bi januarja v občini Krško, v organizaciji združenja, potekal dvodnevni seminar. To bo priložnost za podrobno izmenjavo naših izkušenj z izkušnjami drugih evropskih držav v času, ko bo morala biti tudi v našem prostoru sprejeta odločitev o umestitvi odlagališča NSRAO.

Občni zbor SKZ pri SLS,
Podčetrtek, 9. marec

SKZ PRI SLS: "Vse kmete je potrebno zaščititi"

V petek, 9. marca, je bil v hotelu Jasmin v Podčetrtku 1. redni občni zbor SKZ pri SLS po volilnem občnem zboru, ki je bil aprila lani v Novem mestu. Udeležba na občnem zboru je pokazala, da je bilo delo SKZ v preteklem letu ustrezno in da kmetje od SKZ pričakujejo ustrezno zastopanje interesov kmetijstva. Tudi zaradi dogajanja v preteklem letu.

Občni zbor se je začel s kratkim kulturnim programom, ki ga je pripravil moški pevski zbor iz Podčetrтка in s pozdravnimi nagovori župana občine Podčetrtek, lastnice hotela Jasmin in predsednice regijskega odbora SLS in direktorja Term Olimje.

Občni zbor je potekal po predlaganem dnevnem redu. Po sprejetju organov občnega zbora in s seznanitvijo s potekom letnega občnega zbora SKZ pri SLS skladno s poslovnikom dela in Pravili SKZ pri SLS so občni zbor pozdravili predsednik SLS in minister za okolje in prostor Janez Podobnik, ustanovni član SKZ pri SLS dr. Franc Zagožen, predsednik KGZS Peter Vrisk, novo izvoljeni poslanec v DZ RS Marjan Drofenik in novo izvoljeni predsednik društva SKZ Janez Okoliš.

Spomnili smo se tudi v letih 2005 in 2006 preminulih ustanovnih in zaslužnih članov SKZ pri SLS Franca Potočnika, Alojzija Metelka in prof. dr. Mirka Leskoška.

Novo vodstvo SKZ pri SLS je začelo z delom po volilnem občnem zboru v Novem mestu aprila 2006. Še pred volilnim občnim zborom je bila na našo pobudo v okviru SLS ustanovljena komisija za kmetijstvo, ki se je ukvarjala s programom gospodarskih in socialnih reform v Sloveniji. SKZ je prva opozorila na veliko pomanjkljivost reformskih dokumentov, to je izključitev kmetijstva in podeželja iz obravnave. Stališče »reformatorjev« je namreč bilo, da področje kmetijstva in podeželja ustrezno rešuje zakonodaja EU oz. skupna kmetijska politika. V skupini je bilo največ razprav in stališč na temo davčne zakonodaje, predvsem zakonom o dohodnini.

Na temo davčne zakonodaje je potekala tudi skupna seja OI in GO SKZ v Gomilskem. V okviru obravnave ostale zakonodaje smo obravnavali tudi Zakon o kmetijstvu in predlog zakona o katastrskem dohodku. Stališča SKZ smo uspešno zagovarjali tudi na koalicijskih usklajevanjih.

Leto 2006 je bilo tudi leto priprave novih strateških dokumentov kmetijstva in podeželja za programsko obdobje 2007-2013. Pri reformi 1. stebra skupne kmetijske politike smo zagovarjali stališče, da morajo biti reforme pravične tako do proizvodno usmerjenih kmetij kot tistih kmetij, ki niso izrazito proizvodno usmerjene. V okviru sprejemanja Programa razvoja podeželja 2007-2013 smo že poleti 2006 opozorili na problem pomanjkanja sredstev za izvajanje ukrepov SKOP in OMD, kar se je pokazalo kot upravičeno. Na žalost MKGP ni upoštevalo naših pripomb kakor tudi ne naših predlogov rešitev. Rešitve, ki smo jih predlagali, so izhajale iz razmer na posameznih področjih in iz izkušenj, ki so izhajale iz izvajanja predpristopne pomoči SAPARD in izvajanja PRP 2004-2006 in EPD 2004-2006. Pri prodaji Ljubljanskih mlekarne smo se zavzemali, da morajo mlekarne ostati v slovenski lasti in da mora Vlada RS pri svojih odločitvah upoštevati tudi vlaganja javnih sredstev v razvoj mlekarne. Opozorili in dokazali smo, da so odločbe za plačila neposrednih plačil v delu izplačil nezakonite in zahtevali izplačila do konca junija 2007.

Svoja stališča in predloge rešitev smo predstavili tudi javnosti preko tiskovnih konferenc (na temo davčne zakonodaje, na temo izplačil neposrednih plačil za leto 2006, na temo PRP 2007-2013, na temo članstva v KGZS) in izjav za javnost (o nameri prodaje ljubljanskih mlekarne, izplačevanju neposrednih plačil v letu 2006 in o nameri zniževanja plačil za ukrepe SKOP in OMD). Prislunili so nam tudi v poslanski skupini SLS in nas vključili v svoje delovanje. V SKZ smo bili tudi pobudnik o sodelovanju in usklajenem delovanju stanovskih orga-

nizacij v okviru koalicijskih strank in septembra 2006 organizirali tudi prvi sestanek. Do nekega napredka, razen skupnega sestanka, do danes ni prišlo. Kot pomembno tudi v letu 2007 je sodelovanje z OO SKZ, ki delujejo v okviru OO in RO SLS. Sodelovali smo tudi pri predvolilnih aktivnostih lokalnih volitev 2006.

V letu 2006 se je SKZ pri SLS ustrezno odzivala na poglobljena dogajanja v državi, povezana s kmetijstvom in podeželjem.

V letu 2007 bo delo SKZ pri SLS usmerjeno predvsem v naslednje aktivnosti:

1. Konsolidacija kmečke zveze, enotno nastopanje za iste cilje ter večja angažiranost članstva. Člani SLS, funkcionarji SLS in SKZ pri svojem delovanju zastopajo stališča, ki so usklajena v okviru SKZ. Poudarek bo dan

tudi delovanju SKZ na lokalnem nivoju.

2. Ob predsedovanju Slovenije EU se v okviru Vlade RS in MKGP formirajo odbori, v okviru katerih se bodo delale analize izvajanja ukrepov skupne kmetijske politike do leta 2007, delna analiza do leta 2013, kakor tudi oblikovanje stališč za oblikovanje skupne kmetijske politike do leta 2020. Želimo sodelovati v teh skupinah.
3. Problematika agroživilstva in delitev pogače od njive do mize, problematika zadružništva po vračilu premoženja iz denacionalizacije in iskanje poti naprej.
4. Predlaga se povečanje delegatov na kongresu SLS iz enega na deset, kar bomo zahtevali na organih SLS.
5. Sodelovanje s potrošniki glede

varne hrane in ekološke pridelave. Zelo pomembno področje, z velikim poudarkom. To potrjujejo tudi zaključki skupnega srečanja SKZ in Zelene zveze, ki je bilo 01. marca v Zrečah.

6. Vključevanje naših članov v odgovorne funkcije v kmetijstvu. Prepričani smo, da imamo v okviru SKZ ustrezne in strokovno usposobljene kadre.
7. Kmetovanje v naturi, reševanje težav in pomoč za omogočanje normalnega kmetovanja v prostoru.
8. Spremljanje zakonodaje, delo inšpekcij in drugih organov oblasti. Preprečiti je potrebno pretirano administriranje in pretirano birokracijo. To je potrebno vključiti predvsem v izvajanje ukrepov SKP.
9. Izobraževanje naj ima pomembno mesto med našim delom.
10. Večja skrb za kmetijsko zemljo, namakanje in vzdrževanje melioracijskih jarkov.
11. Reševanje problema divjadi.
12. Izvajanje ukrepov SKP v letu 2007: poenostavitev postopkov, rešitev problematike (S)KOP in OMD, predvsem zagotoviti nivo standardov, ki so bili doseženi v obdobju 2004-2006, realizacija izplačil iz let 2004, 2005 in 2006 do konca junija 2007, dopolnitve PRP 2007-2013 z območji s težjimi pridelovalnimi razmerami. V letu 2007 se stanje posameznih panog v kmetijstvu ne sme poslabševati. Zato v letu 2007 pričakujemo tudi dobro sodelovanje z Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.
13. V letu 2007 pričakujemo tudi dobro sodelovanje s poslansko in svetniško skupino SLS in sodelovanje z nevladnimi organizacijami. Nadaljevali bomo z aktivnostmi sodelovanja s stanovskimi organizacijami koalicijskih strank.

Občni zbor je sprejel program dela za 2007 z vsemi vključenimi programskimi debatami, ki so bile izpostavljene. V okviru komisije za sklepe se bo na IO SKZ izoblikoval čistopis programa, ki se ga bo tudi javno predstavilo vsem udeležencem in javnosti.

Pred občnim zborom SKZ je potekal tudi volilni občni zbor društva SKZ, ki deluje v sistemu Kmetijske gozdarske zbornice Slovenije. Za novega predsednika društva je bil izvoljen Janez Okoliš.

Igor HROVATIČ univ. dipl. ing. kmet.
predsednik SKZ pri SLS

Golobičeva brezobzirna politika se ne sme ponoviti

Ljubljana, 9. marec 2007 – Nove generacije, podmladka Slovenske ljudske stranke, današnja napoved nove politične stranke s strani nekdanjih poslancev LDS ne preseneča. Že pred dvema mesecema smo opozorili na tovrstne namere Gregorja Golobiča. Nova generacija SLS bo še naprej opozarjala na brezobzirnost Golobičeve politike. Ne smejo se namreč ponoviti dogodki, ki so zaznamovali obdobje, ko je Golobič imel veliko moč: množična odpuščanja delavcev, kraje državnega premoženja in izrazito neenakomeren gospodarski razvoj Slovenije.

Z vsebino ustanovne izjave, ki je bila predstavljena danes, se Gregor Golobič še naprej norčuje iz Slovencev in Slovencev. Nova generacija SLS mu javno zastavlja vprašanje: zakaj se skriva za nekdanjimi poslanci LDS? Dela se naivnega in velikega pravičnika, ob tem pa brezobzirno pljuva po vseh strankah.

Nova generacija SLS opozarja, da je vse slabo, kar Golobič sedaj kritizira v slovenskem političnem

prostoru, on ustvaril sam z LDS. Politizacija v Sloveniji je bila največja takrat, ko je Gregor Golobič kadriral vse ključne ljudi ne le v politiki, ampak tudi v gospodarstvu, znanosti, šolstvu in kulturi. Golobič je slekel kožo volka in se oblekel v kožo jagenjčka. Njegova želja po popolni oblasti in njegove diktatorske metode pa so ostale popolnoma enake.

Rok Ravnikar

Dinamičen začetek Nove generacije SLS tudi na Dobrni

V Dobrni se je kot plod idej in pogovorov zgodila nedelja, 4. februar, ko smo ustanovili OO NG SLS Dobrna. Na ustanovni seji Občinskega odbora Nove generacije Dobrna se je pojavilo sedem sedaj aktivnih članov. Med gosti je bil Branko Brecl, predsednik občinskega odbora SLS Dobrna in prav tako Martin Brecl, župan Občine Dobrna ter seveda Tjaša Podergajs, kot pobudnica za ustanovitev še enega OO NG v savinjski regiji.

V dobrem mesecu se je člansko povečalo za več kot 100 od-

stotkov in raste iz tedna v teden.

Nova generacija na Dobrni opozarja nase in si je že zadala konkreten plan dela za leto 2007, ki bo temeljil na druženju med domačini in seveda člani Nove generacije iz celotne Slovenije.

Mlade je predvsem težko opozoriti nase, ko pa enkrat slišijo in vidijo da obstaja Nova generacija tudi na Dobrni in da se lahko v to druženje in ustvarjanje vključijo tudi sami, je zgodba popolnoma drugačna.

Predsednik OO NG SLS Dobrna
Jože Verdel

Pred občino Dobrna smo namestili plakat Knežji kamen!

G. Golobič!

Zakaj se skrivate
za bivšimi
poslanci LDS?

NOVA GENERACIJA
PODMLADEK SLOVENSKE
LJUDSKE STRANKE

Nadarjeni naj imajo štipendiranja

Ljubljana, 7. marec 2007 - V Novi generaciji, podmladku Slovenske ljudske stranke, zagovarjamo stališče, da je t.i. štipendija za izjemne dosežke namenjena nadarjenim dijakom in študentom za zagotavljanje razvoja njihovih nadpovprečnih intelektualnih sposobnosti in dodatnega izobraževanja, zato kot takšna ne sme biti vezana na socialni položaj posameznega dijaka ali študenta. Na podlagi teh izhodišč predlagamo, da bi imel dijak ali študent iz socialno šibkega okolja pravico tako do državne oz. kadrovske štipendije v okviru omejitve cenusa ter hkrati še pravico do štipendije za nadarjene kot vsi ostali. Poleg tega smo prepričani, da bi bilo zato smiselno štipendije za nadarjene ločiti od ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, ter jo umestiti v okvire ministrstva za gospodarstvo oz. ministrstev za šolstvo ali znanost.

Predlagani sistem, ki v štipendijo za nadarjene sočasno vključuje socialno komponento in motivacijo za nadarjene, da v čim večji meri izkoristijo svoje potenciale, ocenjujemo za premalo ustreznega. Z našim predlogom bi sicer omogočili, da državna štipendija izenačuje posameznike iz socialno šibkejših okolij z njihovimi kolegi, katerim osnovne pogoje za študij zagotavlja boljše situirana družina. Po drugi strani pa ima štipendija za nadarjene popolnoma drugačno vlogo in je prav, da jo dobi vsak posameznik, ki izpolnjuje pogoje za nadarjenost. V Novi generaciji SLS tudi poudarjamo, da bi se le s tako rešitvijo lahko bistveno pripomoglo k omogočanju izobraževanja nadarjenih otrok iz socialno šibkejših družin.

Organi Nove generacija pričeli z delom – 1. seja sveta Nove generacija.

pravico do dvojnega

Z upoštevanjem tega predloga bi država mladim v izobraževanju dala tudi ustrezno sporočilo, da omogoča vsem posameznikom čim bolj enake možnosti in dostopnost izobrazbe, po drugi strani pa kar najbolj spodbuja razvijanje osebnih potencialov nadarjenih. V Novi generaciji SLS smo prepričani, da je pri štipendijah za nadarjene vidik nagrajevanja bolj pomembnejši od socialnega vidika, zato je bolj pošteno nagrajevati dobre kot kaznovati socialno manj ogrožene.

Rok Ravnikar

Zveza upokojencev pri SLS

Vključitev ZU pri SLS v Evropsko zvezo seniorjev

Seniorji v Evropi – opora v spreminjajočem se svetu!

Upravni odbor Zveze upokojencev pri SLS je od Evropske zveze seniorjev - EZS dobil ponudbo za vključitev. Upokojenci smo o tem razpravljali na razširjeni seji UO ZU v septembru 2006 in sprejeli sklep, da se želimo vključiti in aktivno sodelovati v Zvezi seniorjev ljudskih strank v evropski skupnosti (ESCU - EUROPEAN SENIOR CITIZENS UNION). O tem je predsednik ZU pri SLS Bogdan Bradač seznanil Izvršilni odbor SLS. Predsednik stranke Janez Podobnik in IO SLS sta na svoji redni seji podprla predlog o vključitvi. Dr. Peter Volasko, mednarodni tajnik, je izpolnjeno prijavo posredoval EZS. Ti so o naši priključitvi razpravljali in dali predlog v potrditev kongresu, ki bo o tem odločal na svojem zasedanju 29. marca.

Evropska zveza seniorjev praznuje svojo 10. obletnico od ustanovitve. Sedanji seniorji so tisti, ki so kot mladi doživljali grenke preizkušnje prve polovice 20. stoletja in strahote vojne. Vzpodbujeni z vizionarskim govorom Churchila leta 1946 v Zurichu so generacija,

ki je gradila sedanjo skupno »Evropsko hišo«. Sedaj želijo združiti moči z mlajšimi generacijami, za promocijo, vzdrževanje in širitev te Evropske hiše, da bo ta prostor, kjer bodo vsi narodi lahko živeli zadovoljni in v miru!

Teze in program Zveze seniorjev Evrope so naši stranki, posebno pa še ZU pri SLS, zelo blizu. Zato jih navajamo:

- dostojanstvo človeka in njegova nedotakljivost od rojstva do smrti,
- svoboda in odgovornost pri sprejemanju smernic za skupno življenje v miru,

Upokojenci z razširjene seje ZU pri SLS 5. sep. 2006, kjer je bil sprejet sklep o vključitvi ZU pri SLS v EZS.

- strpnost, temelječa na človeških pravicah,
- socialno tržno gospodarstvo,
- solidarnost s šibkejšimi,
- podpiranje družinskega življenja, ohraniti in zaščititi družino kot ustanovo,
- nove usmeritve za izobraževanje in usposabljanje.

Vloga seniorjev kot glavna opora v spreminjajočem se svetu:

- prenašanja sporočila o vrednotah na mlajše generacije,
- prostovoljno delo in obveze do človeške družbe,
- življenje, umiranje in smrt je del življenja,
- sprejemamo tehnološke in družbene spremembe,
- znamo priznati napake preteklosti in gledati v prihodnost,
- odprti smo za sodelovanje, soodgovornost in za nove usmeritve,
- pereč demografski položaj ogroža socialno varnost, svet se stara, vse več je starih, vse manj mladih,
- za več zaposlitvenih možnosti, za novo zaposlene in za starejše delavce,
- izkoristiti in povečati aktivnost starejših državljanov za boljše družbeno življenje,
- aktivno sooblikovati politiko, ki zadeva starejše,
- zastopati in braniti interese starejših državljanov pred organi na evropskem nivoju, še posebej v evropskem parlamentu, komisijah in svetu.

Seniorji želijo Evropo po vzoru zahodne kulture:

- ideja velike Evrope bo v popolnosti zaživela in uresničena le, če bodo novim generacijam vrednote starejših ostale in jih bodo jemali kot dragocene izkušnje,
- potreben je strpen dialog med vsemi generacijami, le tako bomo uspešni pri nadaljnji graditvi skupne Evropske hiše,
- sedanja generacija starejših je omogočila nastanek »Evropske hiše«, nadaljevali bomo s prizadevanji za ohranitev naše domovine, njenih običajev in jezika, pa tudi za tradicijo narodov v Evropi,
- skupaj želimo tako novo družbo, da bo vzgajala osebno odgovornost in varno starost njenih prebivalcev,
- demokratična Evropa je pogoj za svobodno družbo.

Združenje evropska zveza seniorjev ljudskih strank združuje seniorje krščansko demokratiških strank Evrope. Sedež ima na Dunaju. Njene naloge pa so podpirati in širiti temeljne ideje Evropske zveze seniorjev.

Zato smo z veseljem pristopili v Evropsko unijo seniorjev, k čemer je veliko prispeval dr. Peter Volasko, mednarodni tajnik pri SLS, ki je izpeljal vse postopke za vključitev v EZS. Z veseljem pričakujemo potrditev z zasedanja na kongresu EZS.

*Ivanka Brežigar,
tajnica ZU pri SLS*

Ženska zveza SLS bo zasedala v Mariboru

Letos je za Slovensko žensko zvezo volilno leto. O tem smo pisali že v prejšnjih Odmevih, danes pa vas želimo seznaniti z bolj konkretnim potekom rednega kongresa SZZ in vas povabiti k sodelovanju.

Volilni kongres SZZ pri SLS bo v Mariboru 12. maja ob 10. uri v prostorih Mestnega odbora SLS na Grajski ulici 7. Ta dan je pomemben predvsem zato, ker je tega dne ravno obletnica ustanovitve SLS.

Na kongresu bomo volile novo vodstvo, to je predsednico in podpredsednico Slovenske ženske zveze, pet članic Upravnega odbora in 10 članic Sveta SZZ. Nadzornega odbora ne bomo volile, ker to funkcijo za vse opravlja Nadzorni odbor stranke.

Na kongresu bomo sprejele program dela v prihodnje. Obravnavale in sprejele bomo resolucijo o podpori za bolj učinkovito skrb za zdravje žensk, skrb za reproduktivno zdravje mater in očetov ter zdravje otrok, kar je izjemnega pomena za bodočnost slovenskega naroda. Ne moremo se namreč strinjati, da želi naša država varčevati ravno pri skrbi za zdravje staršev in otrok. Dolgoročno seveda tako varčevanje sploh ni varčevanje. Sodelovali bodo strokovnjaki in predstavniki civilnih organizacij, ki se ukvarjajo s to problematiko.

Letos je tudi volilno leto stranke, zato bomo na kongresu oblikovale predlog za kandidiranje članic v organih stranke in kritično ocenile izvajanje Akcijskega načrta stranke, sprejete na kongresu novembra 2003.

Po kongresu nam predstavnica SZZ iz Maribora Milena Munda organizira in ponuja ogled Muzeja mariborske nadškofije in Slomškove sobe na Betnavi, z ogledom eno in pol ure trajajočega filma. Vstopnina za ogled muzeja in filma je 2 EUR.

Zaključile bomo s štajerskim kosilom v domači gostilni, kjer bo prilika, da pokramljamo in izmenjamo izkušnje in mnenja.

Dobra stran tega, da je kongres v soboto, je tudi ta, da so v Mariboru parkirišča v soboto brezplačna. Parkira se lahko na Gregorčičevi ulici, na Maistrovem trgu ali na Razlagovi ulici za magistratom.

Glede na prijave bomo lahko organizirali prevoz iz Ljubljane v Maribor z avtobusom, odhod iz parkirišča Tivolji ob 8. uri in doplačilo 41 EUR na osebo.

Vse občinske odbore pozivamo, da obvestijo svoje članice in ustanovijo nove odbore SZZ za poživitev svojega dela in za uveljavljanje enakih možnosti.

Občinski odbori naj sporočijo imena delegatk in predloge za funkcije in organe SZZ na sedež stranke do vključno 30.aprila.

Prav tako bomo na sedežu stranke zbirali prijave za ogled muzeja v Mariboru in morebitne potrebe za prevoz z avtobusom iz Ljubljane, za udeleženke s Primorske, Notranjske, Bele krajine, Dolenjske, Gorenjske in Ljubljane do 30.aprila.

*Nada Skuk,
dosedanja predsednica SZZ*

PROGRAM SZZ

je oblikovan pod naslednjimi sklopi, ki vsebujejo vsa področja, ki posegajo na pravice in položaj žensk v Sloveniji in s katerimi želimo odgovoriti na vprašanje:

ALI JE SLOVENIJA ŽENSKAM IN DRUŽINI PRIJAZNA DRUŽBA?

I. POLOŽAJ ŽENSK V SLOVENIJI

- ŽENSKÉ NA TRGU DELA
- ŽENSKÉ KOT PODJETNICE
- KMEČKE ŽENSKÉ
- ŽENSKÉ V ZNANOSTI
- ŽENSKÉ V POLITIKI

II. UKREPI ZA BOLJŠI POLOŽAJ ŽENSK

- VEČJI DELEŽ ŽENSK V POLITIKI
- IZBOLJŠATI SOCIALNI POLOŽAJ ŽENSK
- OVREDNOTITI NEPLAČANO GOSPODINJSKO DELO
- UKREPATI NA TRGU DELA
- uskladiti poklicne in starševske interese
- družinam prijazna podjetja
- cenejše in dostopnejše oblike varstva
- SKRB ZA ZDRAVJE ŽENSK IN OTROK

III. UVAJANJE DRUŽINAM PRIJAZNE POLITIKE

- ODNOS DO DRUŽINE IN STARŠEVSTVA
- starševstvu dati ustrezno družbenoekonomsko vrednost
- KONKURENČNOST STARŠEV NA TRGU DELOVNE SILE
- DRUŽINSKO USMERJENA STANOVANJSKA POLITIKA
- PRVO STANOVANJE
- VARSTVENI DODATEK ZA OTROKE, KI NISO V VRTCU
- OTROKOM NAKLONJEN DAVEK /družinska dohodnina/
- POMOČ MATERAM V STISKI
- OTROCI LOČENIH STARŠEV

IV. PREBIVALSTVENA POLITIKA

- VZPODBUDE ZA PRVEGA OTROKA
- VZPODBUDE ZA TRETJEGA, ČETRTEGA,...
- PROMOCIJA DRUŽINSKEGA ŽIVLJENJA

PISMO JOŠKA JORASA DR. FRANCU CUKJATIJU, PREDSEDNIKU DZ RS

Joško Joras Sečovlje, 20.03.07

Državni zbor Republike Slovenije
Dr. France Cukjati, predsednik DZ RS

Zadeva: Prodaja zemljišč v lasti Republike Slovenije v k.o. Sečovlje s strani hrvaških oblasti.

Spoštovani!

Iz zanesljivih virov sem izvedel, da hrvaške oblasti ponovno posegajo po slovenski zemlji in prodajajo zemljišča v lasti Republike Slovenije, za katera bi moral po zakonu skrbeti Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov RS. Sklepam, da Hrvaška to počne, ker doslej s strani slovenskih pristojnih oblasti in upravjalcev ni bilo ustreznega in jasnega odziva in protiukrepov. Naj omenim moja dosedanja opozorila:

Dne 02.11.2006 sem z razmerami na levem bregu Dragonje seznanil predstavnika sklada gospoda Vojka Vidriha, upravitelja primorskega upraviteljstva ter gospo Sonjo Mikulin, svetovalko na LI Koper. Ponovno sem opozoril na nedvoumno in dokazljivo ponarejanje slovenskih zemljiških knjig ter prodajo 2,530 ha (od skupno 24 ha teh zemljišč) hrvaškemu državljanu Dinu Benčiču iz Kaštelela.
Dne 12.11.2006 sem o tem sestanku obvestil predsednico nad-

zornega odbora Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov RS gospo dr. Marijo Osvald ter ji posredoval ustrezno dokumentacijo. O tem in o ostalih težavah, ki sem jim osebno izpostavljen, sem pisal predsedniku vlade RS gospodu Janezu Janši.
Dne 03.01.2007 smo o odtujevanju slovenskih zemljišč razpravljali na sedežu Sklada KZS RS; sestanka so se udeležili direktor Sergij Daolio, Alojz Miklavčič, Katarina Stanonik Roter ter pobudniki Joško Joras, Marjan

Podobnik in Anton Škof. Sklenjeno je bilo, da bodo odgovorni v roku enega tedna proučili problematiko, se do nje opredelili in pripravili predlog ukrepov. Do danes, po več kot dveh mesecih, Sklad Kmetijskih zemljišč in gozdov RS ni ukrepal, pač pa so hrvaške oblasti pospešile nezakonito početje in sedaj prodajajo še zemljišča, ki jih imam v zakupu.

O delu in ravnanju Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov RS odloča Državni zbor RS, zato

se obračam na Vas, gospod predsednik, s pozivom, da v okviru svojih pristojnosti nemudoma ukrepate in preprečite nadaljnje odtujevanje slovenske zemlje.

Priloga: Zabeležka z dne 03.01.2007

Vnaprej se Vam zahvaljujem za pozornost in Vas lepo pozdravljam. S spoštovanjem

Joško Joras

V vednost: g. Sergiju Daoliju in dr. Mariji Osvald
Predstavnikom parlamentarnih skupin v DZ RS

Predstavniki SNZ iz Ljubljane (B. Šertel) in Maribora (P.P. Klasinc) in AD Maribor (C. Sedej) so v imenu udeležencev položili "trajno rožo" in svečki na "neugledni" nagrobnik.

Izlet v Štrigovo

Slovenska narodna zveza pri OO SLS Maribor je v sodelovanju z Arhivskim društvom Maribor organizirala izlet v Štrigovo, za katerega smo se odločili na okrogli mizi "O Štrigovi pred 60. leti", ki je bila 5. 2. 2007 v Mariboru.

Udeležencem, ki so bili iz Ljubljane, Maribora, Radelj ob Dravi, Mute, Velenja in Slovenj Gradca in drugod, je bilo v začetku izleta predstavljeno nekaj tekstov in

dopisov ter drugih dokumentov, ki so nastali v času med letoma 1945 in 1947 na teritoriju Štrigove in jih zbiram v zvezi z načrtovano raziskavo o hrvaško-slovenski meji

na Štajerskem in v Prekmurju. Z zadevo v zvezi s tragedijo v Štrigovi sem osebno bil sicer seznanjen že pred leti, a zbrana dokumentacija (iz arhivov v Sloveniji,

na Hrvaškem - Zagreb in Srbiji - Beograd) me vedno znova prepriča, da se je 17. 3. 1947 dejansko dogodila tragedija v Štrigovi, ki jo je potrebno v celoti znanstveno raziskati in »sine ira et studio« predstaviti njene rezultate. To delo ne more biti le v pristojnosti posameznikov, ki so

do sedaj sicer opravili veliko delo, vendar se morajo pričeti s tem dogodkom ukvarjati zgodovinarji, arhivisti in pravniki (morda bi kazalo ustanoviti tudi posebno komisijo). Podatki kažejo na to, da je leta 1947, torej v svobodi, območje Štrigove »po sporazumu Ministrstev za notranje zadeve Hrvaške in Slovenije dne 28. 10. 1945« kljub odporom, izrazom ljudske volje

G. Novak in g. Kovačič sta spregovorila o tragediji

Direktor Državnega arhiva iz Varaždina s sodelavko

Župan Razkrižja pred spomenikom osamosvojitvene vojne v Gibini

in različnim argumentov, pripadlo Hrvaški, pa čeprav je bila Štrigova z okoljem del slovenskega upravnega in političnega prostora pred drugo svetovno vojno in po koncu druge vojne leta 1945 in vse do konca leta 1946 oz. do začetka leta 1947.

Udeleženci izleta so se ob prihodu v Štrigovo napolnili v "Repovo šumo" in na "neugledni" spomenik položili "večno rožo" in prižgali svečki. G. Novak, predstavnik občine Štrigova, nam je navedel nekaj podatkov o še zmeraj neraziskanem pomoru okoli 60 ljudi (dogodil se je na dan našega obiska pred 60. leti) ter o preganjanju in obsodbah okoli 200 ljudi iz Štrigove in okolice na daljše zaporne kazni. Po krajšem molku smo poslušali še kratke misli g. Kovačiča iz Razkrižja in izmenjali vtise z željo, da bi načrtovana zgodovinska raziskava dala čimprej rezultate.

Potem smo se podali v zgradbo na novo osamosvojenega Državnega arhiva za Medimurje v Štrigovi, kjer so nas sprejeli arhivski kolegi in nam pokazali zgradbo in predstavili tekočo problematiko delovanja te najnovejše arhivske

ustanove in nas bogato pogostili.

Po ogledu arhiva nas je g. Novak popeljal po znamenitostih Štrigove, posebej do cerkve Sv. Hironima, ki jo je dal leta 1448 zgraditi državni knez Friderik Celjski kot ban Hrvaške.

Popoldanski del je bil bolj turistične narave, saj smo popoldan pričeli s pokušino vina na Rimščaku pri prijatelju Petru Kodbi (domaćinu, ki sedaj živi v Mariboru) in si ob vrnitvi v Razkrižje skupaj z županom Stankom Ivanušičem ogledali kraj in njegove turistične znamenitosti, predvsem zaigrane dogodke ob čudežnem Ivanovem izviru ter v prazgodovinskem naselju. Ogledali smo si tudi mesto osamosvojitvenega spopada na Gibini pri Razkrižju, kjer nam je župan Ivanušič skupaj z g. Zanjkočem v živo predstavil za najnovejšo slovensko zgodovino zelo pomemben dogodek.

Peter P. Klasinc

novice iz KGZS

Marec v znamenju začetka subvencijske kampanje

Letošnji marec je v znamenju izpolnjevanja vlog in zahtevkov za ukrepe kmetijske politike v letu 2007. Predvsem bodejo v oči veliki zastoji, ki so nastali zaradi napak v aplikaciji pri elektronski oddaji vlog. Žal pri tem nastajajo dodatni stroški tako za kmete kot kmetijsko svetovalno službo (KSS). KSS mora prenaročati kmete na nove termine, tisti, ki pa so prišli na vrsto, pa zaradi tehničnih težav z delovanjem aplikacije porabijo tudi po več ur časa.

Vlada je šele 1. marca sprejela potrebne zakonske podlage za izvedbo subvencijske kampanje in prestavila rok začetka izpolnjevanja zahtevkov na 5. marec. Ker Agencija za kmetijske trge ni prej izvedla predvidenega testa propustno-

sti aplikacije, v dvodnevnem uvajalnem obdobju svetovalci niso mogli ugotoviti in predvideti, da aplikacija ne podpira in ne omogoča potrebnega števila dostopov.

Ker se KGZS zaveda svoje odgovornosti do kmetov, smo

s 13. marcem uvedli dvoizmensko delo svetovalcev na vnosnih mestih. S tem smo ob tako majhni propustnosti aplikacije vsaj deloma nadoknadili izpad.

Zbornični urad

Srečanje kmetov treh dežel bo 24. junija

Možnosti za sodelovanje je veliko

Sredi marca so se na turistični kmetiji Betel na Planini pod Golico sestali predstavniki Kmetijske gozdarske zbornice Slovenije (KGZS) z območja Zgornje Gorenjske, predstavniki občin, predstavniki kmetijske zbornice avstrijske Koroške in vodstva KGZS.

Spregovorili so o udeležbi na skupnih prireditvah na obeh straneh meje, o možnostih sodelovanja med lokalnimi skupnostmi, kmeti in ustanovami na območju Zgornje Gorenjske in avstrijske Koroške pri izvedbi projektov ter

izmenjali izkušnje o pripravi programov razvoja podeželja v obdobju 2007–2013. Postavili so tudi okvire o sodelovanju pri medsebojnem informiranju o socialnem položaju kmetov. Srečanje je minilo v delovnem optimizmu, s ka-

terim udeleženci pričakujejo uspešno izvajanje čezmejnih projektov in nadaljnje skupno sodelovanje. Dogovorili so se, da bo letošnje srečanje slovenskih kmetov treh dežel na Gorenjskem v nedeljo, 24. junija.

Ma. P.

Uživajmo brez meja

Od Gorenjske prek avstrijske Koroške do Prekmurja

Kmetijsko gozdarski zavod Celje je v sklopu čezmejnega projekta izdal prospekt Uživajmo brez meja, ki predstavlja najbolj zanimiva gastronomska doživetja od Gorenjske prek avstrijske Koroške do Prekmurja. S prospektom, ki ga na uradnem slovenskem turističnem informacijskem portalu www.slovenia.info/uzivajmobrezmeja spremlja predstavitev 170 različnih programov gastronomskih doživetij, so projektni partnerji pripravili privlačen vodnik s priporočili za gastronomske izlete, potovanja in počitnice.

S projektom želijo povečati vlogo regionalnih jedi v turistični ponudbi in potrošnike navdušiti nad potovanji po Sloveniji ter tako povečati obisk podeželja. Sredi marca je ob

Prospekt uživajmo brez meja je plod sodelovanja strokovnjakov Slovenije in avstrijske Koroške.

uradni predstavitvi projekta, ki ga je na slovenski strani vodila Vesna Čuček iz celjskega kmetijsko-gozdarskega za-

voda, predsednik Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije (KGZS) Peter Vrisk poudaril, da prav dopolnilne dejavnosti

lahko odpirajo nova delovna mesta na podeželju.

Marjan Papež

SLS Domžale spoznavala Belo krajino

Člani in prijatelji SLS Domžale smo se 24. februarja odpravili spoznavat lepote naravne, kulturne in zgodovinske dediščine krasne, a odmaknjene Bele krajine. Predvsem pa smo se srečali s tamkajšnjimi ljudmi in dobrotami, ki jih pridelajo, poleg tega pa smo se ob srečanju z SLS iz Bele krajine (občine Črnomelj, Metlika in Semič) srečali tudi s strankarskimi prijatelji ter si izmenjali izkušnje pri reševanju problemov in delovanju stranke na občinski ravni.

Prvi postanek smo opravili takoj po prihodu čez Gorjance na turistični kmetiji Matkovič v Gornji Lokvici, kjer nas je sprejela gospodinja v belokranjski noši s tradicionalno pogačo v naročju. Okrepčali smo se s telečjo obaro in ajdovimi žganci, nato pa pot nadaljevali s turistično vodičko »na krovu« proti Metliki. Tam smo obiskali belokranjski muzej, muzej gasilstva ter znamenito cerkev in komendo nemškega križniškega reda. Nadaljevali smo pot do edinstvenega kulturnega spomenika »Tri fare« v Rosalnicah, kjer se še sedaj ne ve, zakaj so na tem znamenitem romarskem kraju zgradili kar tri gotske cerkve. Sprejeti smo bili z domačim župnikom in krajšim, a toliko bolj prisrčnim koncertom glasbene družine Tomaševih iz Metli-

ke. Bela krajina nima veliko industrije, zato pa je obdarjena s soncem in vinogradi, zato je bil skoraj obvezen tudi obisk vinske kleti KZ Metlika, kjer smo pod strokovnim vodstvom spoznavali skrivnosti kletarjenja.

Nadaljevali smo še pot do Podzemlja in se ustavili ob bregovih mejne reke Kolpe, ki je v poletnih dneh znana kot »slovenska riviera« in najtoplejša reka pri nas. Našo ekskurzijo pa smo zaključili na turistični kmetiji Antona Filaka v Gribljah, ki se poleg kmetovanja aktivno ukvarja še s turizmom, najbolj pa je znan kot večkratni prvak v oranju, saj se je udeleževal tudi svetovnih prvenstev in tako verjetno edini Slovenec, ki je s svojim traktorjem odpotoval celo v Kanado in ostale

oddaljene dežele. Na zaključni večerji pa sta se nam pridružila tudi dolgoletni župan občine Semič Ivan Bukovec in predsednik tamkajšnje SLS.

Pot domov smo v večernih urah še dodatno izkoristili za pogovore o delu Slovenske ljudske stranke v občini Domžale ter tako že dodobra oblikovali načrte za delo v letošnjem letu.

Rok Ravnikar

OBVESTILO

Društvo Slovenske kmečke zveze

V petek, 9. marca, je v Podčetrtku pred pričetkom občnega zбора Slovenske kmečke zveze pri SLS potekal tudi volilni občni zbor Društva Slovenske kmečke zveze, kjer so izvolili novo vodstvo. Tako je novo predsedniško funkcijo v društvu prevzel Janez Okoliš, podpredsedniško mesto pa Ivan Svržnjak. Imenovali so tudi predstavnike v upravni odbor in nadzorni odbor Društva Slovenske kmečke zveze. Po otvoritvi in izvolitvi novega vodstva je potekala živahna programska razprava o kmetijski problematiki, prav tako pa so se ob tej priložnosti spomnili in izkazali pozornost pokojnemu Francu Potočniku, idejnemu ustanovitelju in predsedniku društva.

Janez Okoliš

Na tem občnem zboru sta bila soglasno sprejeta poslovnik in statut Društva SKZ. Kot glavni cilj pa si je vodstvo s člani zadalo izboljšanje pogojev za kmetovanje in pridelovanje.

Tjaša Podergajs

Srečanje Janeza Podobnika z mladimi udeleženci mednarodnega seminarja »Turizem in narava z roko v roki«

Zreče, 1. marec 2007 – Delavnice na temo Klimatske spremembe in njihovi vplivi na kmetijstvo se je udeležilo tudi 30 mladih udeležencev iz Norveške, Litve, Poljske, Nemčije, Italije in Slovenije, ki so se kar devet dni družili na mednarodnem seminarju »Turizem in narava z roko v roki«, ki ga je na Gorenju nad Zrečami organiziral in gostil tamkajšnji Center šolskih in obšolskih dejavnosti pod mentorstvom Emila Mumela.

Gospod Emil je povedal, da je bil namen tega projekta narediti krajšo raziskavo o vplivu turizma na okolje in ugotoviti, kakšne so dejanske posledice. Udeleženci seminarja so ugotovili, da je zaradi množičnega turizma na zreškem koncu povečan vpliv na okolje. Več je odpadkov in odpadnih voda, ob tem pa poudarjajo, da nekateri za odpadke že sedaj dobro skrbijo, drugi pa se za okolje z bolj prijaznim ravnanjem z odpadki šele seznanjajo.

Zaradi turizma je tudi več prometa na Rogli, kjer sicer dokaj us-

pešno deluje tudi čistilna naprava. Za življenje v zdravem okolju skrbi še lokalna skupnost, ki v tem času precej dela na projektu očistimo poročje reke Dravinje.

Udeleženci so z zanimanjem poslušali predavanje na temo Klimatskih sprememb in kasneje tudi aktivno sodelovali v razpravi.

V odmoru se je tej skupini posvetil tudi minister za okolje in prostor ter

predsednik SLS Janez Podobnik, ki je odgovarjal na zastavljena vprašanja. Zanimalo jih je, koliko denarja Slovenija namenja za zmanjševanje onesnaženosti, kaj je še v načrtu....

Srečanje so zapustili z dobrimi vtisi in z mislijo, da se jim je posvetil sam minister za okolje in prostor RS Janez Podobnik.

Bernard Sadek, predsednik OO SLS Zreče

Slovinci nismo nestrpni ali celo rasisti!

Evropska komisija za boj proti rasizmu in nestrpnosti je izdala Tretje poročilo o Sloveniji, ki analizira in ugotavlja izpolnjevanje priporočil iz drugega poročila, objavljenega 8. julija 2003. Ob tem so se v javnosti pojavili pomisleki in razprave o tem, ali se v Sloveniji krepi nestrpnost in rasizem.

ECRI je kratica za neodvisni organ za spremljanje človekovih pravic, ki je ustanovljen pri Svetu Evrope. Tretje poročilo te komisije o Sloveniji, ki upošteva stanje z dnem 30.6.2006 v povzetku ugotavlja, da je Slovenija naredila napredek na številnih področjih, ki jih je prejšnje poročilo obravnavalo.

Sprejeta je antidiskriminacijska zakonodaja, ki pokriva različna področja in je uvedla številne nove institucije, kot je npr. zagovornik načela enakosti, ki nadzirajo in spremljajo izvajanje te zakonodaje. Napredek je bil storjen na področju izboljšanja možnosti za izobraževanje romskih otrok, v pripravi je zakonska ureditev romskih pravic, vzpostavljen je nadzor nad slabim ravnanjem policije, sprejeta je tudi Konvencija o udeležbi tujcev na lokalni ravni ipd.

ECRI pa priporoča slovenskim oblastem, da okrepijo pravni okvir proti rasizmu in rasnemu razlikovanju tudi s prejetjem Protokola št. 12 k Evropski konvenciji o človekovih pravicah in uvedbo določb, ki izrecno določajo pri prekrških, da je rasistični motiv dodatno posebna oteževalna okoliščina. Priporočilo se še posebej nanaša na izvršitev sklepa Ustavnega sodišča iz leta 2003 v zvezi s t.i. "izbrisanimi", na izboljšanje položaja Romov in na dialog z manjšinskimi skupinami in muslimanskim prebivalstvom ter postavitev džamije. Priporoča se tudi sprejetje ukrepov proti uporabi rasistične, ksenofobične in nestrpne govorice v slovenski politiki.

To poročilo je, kot kaže, spet dobra priložnost, da se v nekaterih medijih in s strani nasprotnikov nova vlada in koalicijske stranke v javnosti prikažejo kot nestrpne in celo nacionalistično oziroma rasistično nastrojene.

V stranki SLS se dobro zavedamo, da so človekove pravice temelj demokracije, zato je prav, da obstajajo organi in komisije, ki izvrševanje ali kršenje le-teh spremljajo. Prav je, da taka poročila in priporočila obstajajo,

saj se moramo vsi zavzemati za bolj strpno in pravično družbo. Vedno pa je potrebno pri presojanju dejanskega stanja upoštevati nacionalno zakonodajo in posebnosti.

Ali je v Sloveniji stanje glede tega res tako kritično?

Ali smo Slovenci nestrpni ali pa smo nemara celo rasisti?

Moj odgovor na to je, da ni nič slabše ali bolj kritično kot v preteklosti. Celó obratno: iz poročila se kažejo kot kritične točke tiste, ki čakajo na ustrezno rešitev že desetletje in več. Zadeve, ki se niso ustrezno reševale niti v bivši skupni državi in ne v času vladavine liberalcev, ki bi morali kazati večjo občutljivost do vprašanj "drugčnih", manjšin in marginalnih skupin v družbi, kot sami trdijo v svojih programih in zavzemanjih, se ustrezneje rešujejo šele z novo vlado. Zakaj se torej že več kot 30 let govori o gradnji džamije v Ljubljani, zakaj bivši državljani SFRJ niso vložili prošnje za ureditev statusa oziroma za pridobitev našega državljanstva? Ali so Romi v Sloveniji od včeraj? V preteklosti so se ta vprašanja večinoma pometala pod preprogo in skrivala pred javnostjo.

V obdobju, ko se gradi nova država, ko se še vedno vzpostavljajo mehanizmi moderne, demokratične družbe, je prav, da suvereno branimo svoje pravice in zahtevamo od vseh prišlekov ali prebivalcev naše države, da spoštujejo našo suverenost in pravične pogoje za pridobitev takih ugodnosti, kot je biti državljan ali prebivalec Slovenije. Ločiti je potrebno nacionalni ponos in resnično nestrpnost! Slovenija in Slovenci imamo dolžnost in pravico braniti, za kar smo se borili stoletja in gradimo zadnje desetletje! Ne bomo dovolili, da vsakdo gospodari in razpolaga z našimi pridobitvami po mili volji!

Glasnogovorniki in branilci pravic t.i. manjšin v naši državi pozabljajo na pravice svojih sodržavljanov in sodržavljanek! Predvsem ti imajo pravico odločati, kdo bo gospodaril z našo zemljo, kdo ima pravico bivati v na-

šem okolju! Kje so bili zagovorniki pravic manjšine, drugačnih, vprašajmo jih, če so povzdignili svoj glas, kadar se je kateremu od teh godila krivica? Ali so branili pravice tistih, ki so bili v polpretekli zgodovini zaradi politične opredelitve odrezani od možnosti soodločanja pri vodenju države, ko je bila polovica naroda tako rekoč "manjšina"? V demokraciji moramo imeti vsi enake možnosti voliti in biti voljeni, torej soodločati. Ustavno je zagotovljena pravica do svobode združevanja, torej imamo večstrankarski sistem in aktivno civilno družbo, zagotovljena je pravica do zasebne lastnine, prepovedano je kakršnokoli razlikovanje ali diskriminacija celo z ustavo (14. člen). Slovenija je uspela vstopiti v družbo razvitih evropskih držav, dokazali smo, da znamo in zmoremo voditi svojo državo. Sedaj nas čaka občutljivo urejanje odnosov s sosednjimi državami in ureditev razmerij med različnimi nivoji oblasti v državi - med lokalnimi skupnostmi, državo in pokrajinami.

Veliko je narejenega v kratkem času, veliko dela nas še čaka. Zato se velikokrat zgodi, da komu v dolgih razpravah "prekipi". Res pa je, da bi morali biti politiki vzgled in vzorec strpnosti in diplomatskega načina pogovorov. Zaradi posameznih izgrediv ali nacionalističnih pogledov posameznih politikov ali enega poslanca pa ne moremo obsoditi celega naroda ali celega parlamenta in kar vseh politikov, da so nestrpni in celo rasisti. To ni v naravi Slovencev. Ločiti pa je potrebno med zavzemanjem za nacionalne pravice, obrambo državnosti in pravic slovenskega naroda od resnične nestrpnosti in rasističnega govora in dejanj! Če se stranka ali politik zavzema za pravično mejo, za pravice prebivalcev ob meji in obsoja samovoljo sosednje države, še ne pomeni, da je nestrpen, temveč da se zaveda svojih obveznosti in pravic kot predstavnik ljudstva in države. Če se državljani uprejo nasilju ali če zahtevajo izpolnjevanje dolžnosti tudi od posameznikov, ki zahtevajo od dr-

žave samo pravice, še niso nestrpni. Lahko pa je seveda sporen način, kako se tega lotijo.

Posamezne izgrede in nestrpnost bi lahko odpravili že z doslednim spoštovanjem slovenske ustave in že veljavne zakonodaje. V naši ustavi je dobesedno povzeta določba o prepovedi diskriminacije in rasnega razlikovanja v 14. členu, ki je predmet Protokola št. 12. Prav tako imamo v kazenski zakonodaji določila, ki prepovedujejo razlikovanje in kaznujejo nestrpnost in podpihovanje ter sovražni govor. Naša ustava ščiti tudi tujce in jim prav tako zagotavlja določene pravice na področju Slovenije.

Predvsem pa moramo od države in državnih organov zahtevati, da izvršujejo svoje naloge in oblast tako, da ščitijo interese države in svojih državljanov, kot jim to nalaga naša ustava in zakonodaja. Pri tem mislim seveda na odnose s sosednjimi državami in na izpolnjevanje zahtev, ki nam jih postavljajo institucije Evropske unije. Ne smemo ponavljati napak iz preteklosti, namreč da bomo slepo sledili navodilom, ne da bi izkoristili suvereno pravico do pogajanj in postavljanja svojih pogojev in uresničevanja svojih pravic tudi v mednarodnih odnosih.

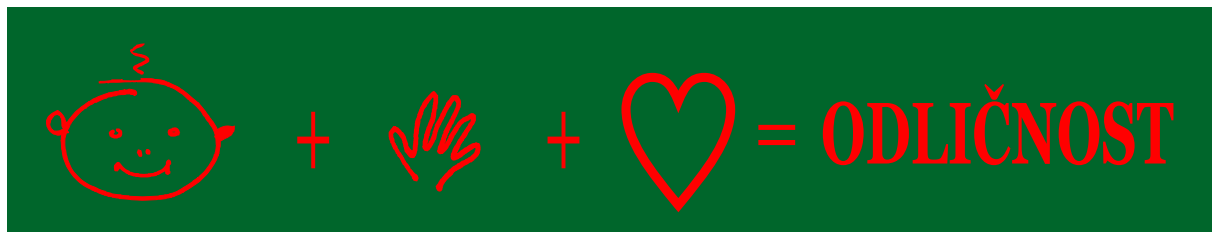
Nestrpnost se po mojem mnenju v naši družbi odraža v medčloveških odnosih nasploh, med nami samimi. Premalo pozorno se poslušamo, zato prihaja do nestrpnosti, do nerazumevanja problematike, nespoštovanja različnosti. Svobodo in demokracijo si preširoko razlagamo. Poleg tega morata v demokraciji vladati red in hierarhija odločanja ter načelo soodgovornosti. Največkrat gre za napačno razumevanje demokracije - vsakdo hoče uveljaviti svojo voljo. Svoboda vsakogar pa je omejena s svobodo drugega, bližnjega.

Do nestrpnosti v naši družbi ne bi prihajalo, če bi vsi ravnali po tistem znanem reku - ne privoščič bližnjemu, česar sebi ne želiš!

Nada Skuk

*Podpredsednica Slovenske ljudske stranke
Predsednica Slovenske ženske zveze pri SLS*

Izzivi v izobraževanju za kmetijstvo in podeželje z novimi programi v šolskem letu 2007/2008

Kmetijska šola Grm Novo mesto je bila celotno obdobje svojega 120-letnega delovanja nosilka razvoja kmetijstva in podeželja. Šola se zaveda vloge, ki jo ima v izobraževanju za posebnosti slovenskega prostora v Evropski uniji. Tako želi tudi skozi svoje izobraževalne programe pokriti tista področja oziroma niše, ki se odpirajo in omogočajo boljšo zaposljivost njenih absolventov, hkrati pa tudi ohranjanje kulturne krajine in vse raznolikosti, ki jih slovensko podeželje pa tudi mesta nudi.

S takim namenom smo na šoli skupaj s partnerji razvili NOVE IZOBRAŽEVALNE PROGRAME. Ti programi so zgrajeni modularno in omogočajo veliko izbirnost, priznavanje tudi neformalnih pridobljenih znanj in veščin ter s tem individualni pristop do udeležencev. Vse te značilnosti bodo vnešene v pedagoško delo v novem šolskem letu.

IN KATERI SO NOVI PROGRAMI S PODROČJA KMETIJSTVA IN HORTIKULTURE, ki dajejo velik poudarek trajnostnemu razvoju, varovanju narave in okolja, ...?

- 2-letni program; **POMOČNIK V BIOTEHNIKI**,
Izobraževanje traja 2 leti, po njegovem zaključku pa se lahko vpisujejo v srednje poklicne ali tehniške

programe. Dijaki si bodo v programu pridobili temeljna znanja iz kmetijstva, v izbirnem delu pa lahko tudi iz področja čebelarstva, gozdarstva ter vzdrževanja in urejanja doma in gospodinjstva.

- 3-letni programi; - **GOSPODAR NA PODEŽELJU**

Z individualnim pristopom in upoštevanjem poklicnih interesov si bodo lahko dijaki prek izobraževalnega programa strokovnjakov šole in učne infrastrukture pridobili poglobljena poklicna znanja za to, da znajo povedati, **napisati in predvsem narediti na področjih:**

- poljedelec, sadjar, vinogradnik, živinorejec, zelenjadar, konjar, vzdrževalec golf igrišč in drugih zelenih površin in **možni dodatni poklici** s področja kmetijskega strojništva, živilstva, alternativnih virov energije, turizma, socialnega varstva, gospodinjstva in oskrbe, ribištva, zelišč, kulinarike, lovstva, izdelkov domače obrti, drevsničarstva.
- **CVETLIČAR** s poklici: oblikovalec cvetličnih vezav in dekoracij, izdelovalec aranžerskega materiala z možnimi dodatnimi znanji za dekoracijo prostora, dekoracijo za posebne namene, gojenje rezanega cvetja, oblikovanje naravnih aranžerskih materialov, itd.
- **VRTNAR** s poklici: vrtnar pridelovalec, zelenjadar, parkovni vrtnar, drevsničar, vzdrževalec golf igrišč

in drugih zelenih površin ter z možnimi dodatnimi izbirnimi moduli s področij zelišč, gob, hidroponike, vrtnega sadjarstva, namakanja in tudi drugih področij

- 4-letni programi; - **KMETIJSKO-PODJETNIŠKI TEHNIK** s poklici: vodja kmetijskega obrata in svetovalec pri prodaji v kmetijstvu ter z možnostjo dodatnih poklicev in pridobljenih znanj: čebelar, vinogradnik, sadjar, kletar, ekološki kmetovalec, zelenjadar, živinorejec, poljedelec, turizem na podeželju, predelava sadja, zelenjave, poljščin, mleka, mesa, gozdarstva, športne konjereje, oskrbe in nege na domu, upravljanje kmetijske mehanizacije.
- **HORTIKULTURNI TEHNIK** s poklici: vodja vrtnarskega podjetja, oblikovalec in urejevalec okolja z rastlinami, oblikovalec poslovnih in bivalnih prostorov s cvetjem, svetovalec pri prodaji ter številnimi izbirnimi moduli s področja hortikulture in celotne biotehnike.

Dijaki triletnih poklicnih programov, ki želijo nadgraditi splošno in strokovno znanje, se lahko vpišejo v:

- Poklicno-tehniški programi (3+2)
- **KMETIJSKO-PODJETNIŠKI TEHNIK** in **HORTIKULTURNI TEHNIK**,
Vpis je možen iz katerekoli poklicne šole.

- Višješolski program: **UPRAVLJANJE PODEŽELJA IN KRAJINE**, kjer si bodo slušatelji pridobili naziv *inženir kmetijstva in krajine*. Program je zasnovan modularno, izbirno in vrednoten s kreditnimi točkami. Študenti si bodo v času izobraževanja pridobivali znanja in veščine iz podjetništva, organizacije, komunikacij, trajnostnega razvoja, zakonodaje, fitofarmacije, vodenja podjetja in gospodarstva, turizma in športa na podeželju, treniranja konj in učenja jahanja, varovanja naravnih vrednot, vinarstva,

Tone Hrovat,

Direktor Kmetijske šole Grm Novo mesto in Predsednik Sveta stranke vas v času razmišljanja o novih poklicih in izobraževanju informira o najnovejših novostih, ki smo jih pripravili v okviru Konzorcija biotehniških šol in jih na Kmetijski šoli Grm Novo mesto sedaj izvajamo.

terapevtskih in socialnih dejavnosti na podeželju in upravljanja z rekreacijskimi in športnimi površinami ter tudi iz drugih področij.

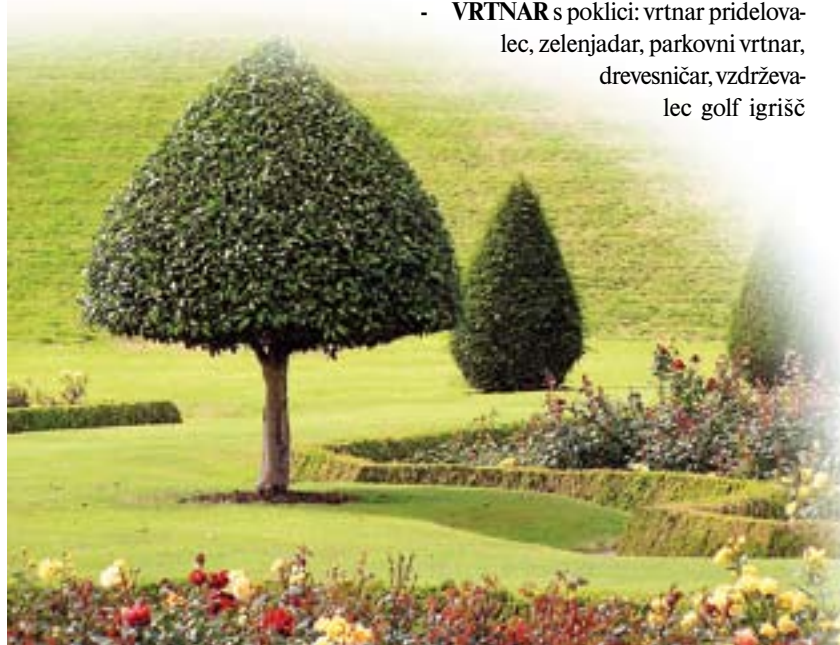
- Za vse, ki si želijo pridobiti bolj splošna znanja, obarvana naravoslovno, pa je na voljo program **BIOTEHNIŠKE GIMNAZIJE** z maturitetnim predmetom **BIOTEHNOLOGIJA** in **LABORATORIJSKIMI VAJAMI**, ki omogočajo dobro izhodišče za nadaljnji študij zlasti naravoslovnih in tehniških ved.

Na Kmetijski šoli Grm imamo v okviru šole **dijaški dom** za bolj oddaljene dijake in študente, poskrbljeno pa je tudi za **prehrano** dijakov in študentov z možnostjo izbire med toplo ali hladno malico.

Dijaki in študenti imajo veliko možnosti vključevanja v mednarodne izmenjave.

Šola ima sodobno urejeno **šolsko posestvo** in drugo infrastrukturo, kjer se dijaki ter študenti praktično izobražujejo in usposablajo.

Dodatne informacije si lahko pridobite po telefonu, št. 07 3934 700 (tajništvo) ali 07 3934 718 (svetovalna služba), 07 3934 734 (referat) ali na spletni strani: <http://ksgrm.net/>.

Vrtanje vodnjaka v Staršah, kjer je družba Geosonda iz Kranja postavila toplotno črpalko za ogrevanje in hlajenje nove večnamenske dvorane pri osnovni šoli.

Vstavljena geosonda. Po priklopu v kotlovnico se zemljišče zasuje.

ENERGIJA ZEMLJE

Ogrevanje in hlajenje objektov s toplotnimi črpalkami

Klasičnim energetskim virom iz fosilnih goriv se rok uporabe počasi, a zanesljivo izteka. Šele v zadnjih desetletjih smo tudi spoznali, da ima lahko pospešeno sproščanje ogljika, ki ga je narava milijone let skladiščila v obliki premoga, nafte ali plina, uničujoče posledice. Glavnino tako shranjenega ogljika bo človeštvo pokurilo v dobrih dveh stoletjih. Čas je torej, da se preusmerimo na obnovljive vire energije oziroma takšne, ki jemljejo iz narave z manj uničujočimi posledicami.

Prvo pravilo pri nadaljnjem ravnanju z energijo mora biti poleg varčnosti, smotrnosti in zaščite tudi načelo, da se najprej dodobra izkoristi tisto, kar imamo sami. Poleg raznovrstnega izkoriščanja takšne in drugačne biomase in bioplina, današnja tehnologija že omogoča precej učinkovito izrabo sončne energije, ki obseva naše posestvo, predvsem pa se je razvilo izkoriščanje energije zemlje, torej tiste energije, ki leži pod našimi nogami.

Energijo zemlje izkoriščamo preko tehnologije toplotnih črpalk, ki same po sebi ne predstavljajo kake posebne novosti. Sistemi delujejo že več desetletij, vendar so šele okoljski problemi pripeljali do porasta povpraševanja, ki smo mu priča v zadnjih desetletjih. V Avstriji, ki nam je lahko v več pogledih za vzor, se s toplotnimi črpalkami opremlja že več kot 40% novogradenj

in samo v lanskem letu so s sistemi za izkoriščanje energije zemlje opremili 8.000 objektov.

Toplotne črpalke delujejo na način, da zunanji vir toplote potencirajo preko kompresorja, ki ni nič drugega kakor na glavo obrnjen hladilnik. Najbolj poznane toplotne črpalke so tiste, ki izkoriščajo temperaturo zraka, vendar je njihova uporabnost omejena. V naših podnebni razmerah se običajno uporabljajo za ogrevanje sanitarne vode. Za ogrevanje objektov je potrebno vzeti drug vir toplote in sicer horizontalni zemeljski zbiralnik, podtalnico ali pa globinsko sondo.

Največkrat doslej se je za toplotne črpalke postavljalo horizontalne zbiralnike. Ti so izvedeni tako, da se na dvakrat večjo površino, kakor jo ogrevamo, na globino 1,5 m položi cevi po katerih kroži voda. S tem izkoriščamo energijo sonca, ki se do te globine uskladišči čez poletje. Vendar ima ta sistem več pomanjkljivosti, tako da se ga v tujini večinoma že opuščata, med drugim se na podhlajenem zemljišču v nekaj letih pojavi mah, pa tudi akumulacija sončne energije z leti lahko upade.

Drugi način je izkoriščanje podtalne vode, pri katerem se že koristi globinska energija zemlje. Potrebni sta dve

vrtni, v eni s potopno črpalko vodo zajemamo, skozi drugo pa izkoriščeno, torej ohlajeno vodo, vračamo v podzemno plast. Vendar mora biti vir podzemne vode zanesljiv in ne preveč globok. Za energetsko izkoriščanje je smiselno postavljati okoli 20 m globoke vodnjake, se pa pripravljajo tudi že projekti za zajemanje vode iz potokov. Je pa res, da je toplotno izkoriščanje podtalnice tudi sporno, tako da je na nekaterih območjih (v Sloveniji je to Ljubljana) prepovedano.

Najzanesljivejši in ekološko najmanj sporen način zajemanja energije zemlje pa je z globinskimi vrtnami,

v katere se vstavi cevi, po katerih kroži voda. Vrtine so globoke od 60 do 150 m in jih je lahko tudi več. Vrtine ne zavzemajo veliko prostora in so v primeru novogradnje lahko tudi v samem tlorisu objekta. Takšne vrtine se lahko postavijo kjerkoli v Sloveniji za katerekoli objekte, za stanovanjske hiše, poslovne in gospodarske objekte, v Švici pa preko sistema geosond ogrevajo večino avtocestnih mostov, da jih pozimi ni potrebno soliti, saj nikoli ne zamrznejo.

Dolgoročno in cenovno je najugodnejši zajem energije zemlje z geosondami, saj je njihova amortizacijska doba več kot 50 let. Vodnjake je zaradi potopne črpalke vsakih 10 let obnoviti, horizontalni zemeljski zbiralniki pa se ob neustrezni izvedbi v tem času celo iztrošijo. Če primerjamo objekt enodružinske hiše (vir: www.geosonda.com), ki ogreva 150 m²

veliko površino, bi po današnjih cenah vsako leto za energijo potrošili 377 € s sistemom geosonda, 422 € s sistemom podtalnice,

ter 974 € s sistemom na kurilno olje oziroma 1.048 € na zemeljski plin. V navedenih cenah je zajeto ogrevanje in hlajenje objekta ter ogrevanje sanitarne vode.

Investicija v sistem izkoriščanja energije zemlje je seveda ustrezno večja. Za toplotno oskrbo zgoraj opisane hiše z energijo zemlje je za geosondo potrebno odšteti 17.695 €, za vodnjak 14.005 €, za sistem s kurilnim oljem pa »samo« 9.109 € oziroma z zemeljskim plinom 7.099 €. Izkoriščanje energije zemlje je na prvi pogled dražje, vendar se pri njih več kot polovica sredstev vloži v lastni energetski vir, ki leži pod lastnim vrtom in je zastoj. Toplotne črpalke namreč za svoje delovanje potrebujejo 75% toplotnega vira in 25% električne energije za delovanje. Lahko se reče, da si vsak na svojem vrtu lahko postavi lastno »naftno« vrtno, ki se povrne že v dobrih 10 letih, če pa bodo Rusi nekoliko bolj dvignili cene svoji nafti in plinu, pa še toliko prej.

Naložba v izkoriščanje energije zemlje je torej dolgoročno naložba, ki po izplačilu investicije bistveno zniža stroške ogrevanja in hlajenja objektov, predvsem pa v prvi vrsti pomeni izkoriščanje lastne energije, ki dobesedno leži pod našimi domovi.

Teos Perne

Hiša sredi Čirč pri Kranju, na vrtu katere sta dve geosondi. Družina se že dve leti greje in hladi z energijo zemlje. Račun za elektriko? Enak najemninini za internetni priključek!

Pogled z druge strani

Pozdravljeni,

moje ime je Gregor Abram, star sem 32 let in živim v vasici dvesto metrov od državne meje z Italijo; v vasici, ki je bila do leta 1956 sestavni del tako imenovane cone A, potem pa je z Londonskim sporazumom in potem še z Osimskimi sporazumi pripadla Jugoslaviji. Sem pripadnik italijanske narodnostne skupnosti in živim v Sloveniji. Spočet sem bil v mešanem zakonu med očetom iz Tribiža (Monfalcone) in materjo Slovenko, sicer rojeno v Srbiji.

Pišem vam, ker sem sinoči gledal vašo oddajo. Obravnavala je temo, ki mi je pri srcu in ker se na nek način glede nje čutim razdvojenega.

Želim vam predstaviti svoj **osebni** pogled v zvezi s fojbami. Skušal bom pojasniti nekatere okoliščine in dejstva v upanju, da boste na osnovi mojih trditvev bolje razumeli, za kaj je pravzaprav šlo.

V oddaji nisem uspel razbrati, ali je v fojbah končalo večje ali manjše število Italijanov. Pravzaprav ne gre za število. Zadostuje že bolečina ene matere, enega brata... Fojbe so se dogajale v času, ko si se moral opredeliti za eno ali za drugo stran. Srednje poti ni bilo. Nečisti računi in možnost nekaznovanja so razvneli prvinske nagone.

Čemu vse to?

Bojim se, da v Italiji gledate na vojno nekoliko drugače kakor v nekdanji Jugoslaviji. Naj pojasnim. Na trgu Venezia, ko je Duce na vse grlo oznanjal, da se bo vojskoval proti vsem, ki smrdijo po tobaku in kavi, je razvnela množica vzklikala:

»Duce! Duce! Duce!«

Da ne bo pomote, to je bila množica, ki so jo sestavljali fašisti in Italijani. In prav italijanski fašisti in italijanska vojska so v Eritreji še pred začetkom druge svetovne vojne brutalno izvajali etnično čiščenje. Izvajali so grozodejstva nad nemočnimi in nedolžnimi ljudmi. Že tam so se pojavile eritrejske fojbe, v katerih so fašisti zmetali domorodce. Imel sem priložnost videti BBC-jev dokumentarec, ki ga v Italiji še niste v celoti predvajali. Dokumentarec, ki predstavlja temno plat fašizma v Italiji in v svetu, je verjetno obtičal v kakem kotu televizijskih arhivov. Ne pozabite: italijanski fašisti in italijanski vojaki so med vojno nabadali na

bajonete noseče žene v Črni gori in Albaniji. Fašisti so iz vlaka streljali na gručo otrok, ki se je brezskrbno igrala na postaji v Strunjanu. Nekaj mladih, nedolžnih življenj je tako ugasnilo. Vsilili so tudi italijanske priimke. Slovenska pesem je bila prepovedana, enako bogoslužje in nasploh se je izvajalo poitalijančevanje na vseh ravneh.

Jugoslovani vas poznajo kot tiste, ki so vojno začeli, ki so uvedli rasiistične protijudovske zakone. Danes pravite, da so vam bratje. Vi ste tisti, ki ste zasedli Primorsko, Istro, Dalmacijo in dalmatinske otoke, vi ste z bodečo žico obdali Ljubljano

(edina prestolnica

na svetu, ki je do

živela to usodo),

vi ste morili, ubi

jali in počenjali

razna barbarska

dejanja... in jeza

se je spremenila v

mržnjo, v željo po

maščevanju. Nihče

od italijanskih voj

nih zločincev (faši

stov) ni odgovarjal

za svoja hudodelst

va. Nikomur se

doslej še ni sodilo

na vojnih procesih.

Nihče od njih

ni šel skozi Nürn

berg. Ste se vpra

šali zakaj? Ker so

Italijo zavezniki na

gradili, ko se je v

zadnjih mesecih

vojne (po kapitulaciji)

postavila na

”pravo” stran. Še več,

po vojni je bila

demokratsko urejena

Italija na braniku

kapitalizma obramba

pred komunističnim

zlomom z vzhoda.

Na drugi strani pa

Titov režim ni hotel

imeti sovražnikov. In

kot sem že povedal,

kdor je bil proti,

je pač moral zginiti.

V fojbah so izginjali

kolaboracionisti, tisti,

ki so izdali narod in

se borili na strani

sovražnika in sovražnik

sam: belogardisti, fašisti,

nacisti, ustaši, četniki

in tudi nedolžni ljudje,

Nihče od italijanskih vojnih zločincev (fašistov) ni odgovarjal za svoja hudodelstva. Nikomur se doslej še ni sodilo na vojnih procesih. Nihče od njih ni šel skozi Nürnberg.

in tisti, ki niso bili po godu komunističnemu režimu. Svet je poln takih primerov, tudi dandanes lahko pomislimo na Guantanamo.

Zgodovina se ponavlja.

In zakaj se o tem zadnje čase vedno pogosteje govori? Odgovor je sila preprost. Ko se je Slovenija odločila, da bo šla po svoji poti, po poti demokratične države, je Jugoslavija razpadla. In takrat so vse organizacije, ki združujejo tako imenovane esule, začele dvigovati glas. Vršile so pritisk na italijanske politike in zahtevale vrnitev odvzetega premoženja. Začeli so postavljati zahteve in uresničitev le teh so postavili

za pogoj, da bo

tudi Italija dala

svoj blagoslov

mladi državi. To

je spet razjezilo

Slovence, ker

so se že počutili

Evropejce. »Esuli«,

Slovenci jim

rečejo optanti, so

tudi temna stran

novejše zgodovine.

Po mojih

ocenah naj bi se

njihovo število

vrtilo okoli številke

175.000. Približno

toliko ljudi se je

odločilo, da zapustijo

svoje domove in se

naselijo v Italiji.

V izpraznjene hiše je komunistični režim naselil ljudi z "juga" z drugač-

nimi tradicijami in kulturo. Režim pa je širil propagando, da so vsi Italijani fašisti, da so vsi Italijani zli in da vsi Italijani morajo od tod. Vendar je trideset tisoč Italijanov v Istri ostalo. Neomajnih, vztrajnih. Med temi je bil tudi moj ded, ki je verjel v revolucijo. Bil je tudi večkrat odlikovan, tako s strani jugoslovanskih oblasti, ki so mu omogočile študij v Beogradu, direktorsko zaposlitev in pisano politično delo. Bil je odlikovan tudi s strani najvišjih italijanskih oblasti. Sam predsednik Cossiga mu je dodelil naslov »Cavaliere ufficiale della Repubblica Italiana« za njegov prispevek in delo v Italijanski skupnosti Istre in Reke.

Upam, da razumete, zakaj vam pišem. Da se znesem nad splošnim zlom. Predvajati film in upati, da ne bo posledic. To zveni hinavsko. Jaz sem čutil posledice, jih čutim in jih bom še.

Zedinimo se in zaželimo vsem svetlejšo prihodnost.

Marsikaj bi lahko še napisal, a upam in imel sem namen le predstaviti razmišljanje z "druge strani".

Gregor Abram

Spoštovani,

Predstavljamo vam 37. številko časopisa SLS-ODMEV. Mesečnik boste prejeli, v kolikor boste izpolnili priloženo naročilnico in jo poslali na naslov: SLS ODMEV, Beethovnova 4, 1000 Ljubljana.

Cena izvoda časopisa je 0,83 EUR.

Vsi, ki nam boste poslali izpolnjeno naročilnico, boste na dom prejeli položnico za plačilo polletne naročnine (4,17 EUR).

NAROČILNICA

Spodaj podpisani _____ (ime in priimek)

stanujoč _____ (ulica in hišna številka)

(poštna št.)

(pošta)

naročam časopis SLS - ODMEV z mesecem _____ (mesec in leto naročila)

(lastnoročni podpis)

V _____, dne _____

Ob koncu marca sem poletel v Avstralijo, kjer sem po njenem južnem in vzhodnem delu večinoma kolesaril. Vmes sem obiskal še sorodnika in sodelavčeve sorodnike ter si v Albert parku ogledal dirko formule ena. Poletel sem še na Novo Zelandijo, kjer pa sem zaradi številnih nevšečnosti bolj malo kolesaril.

Zadnji marčevski ponedeljek popoldne je letalo z Brnika poletelo preko Frankfurta najprej v Singapur, kamor sem prispel naslednji dan popoldne po lokalnem času po enajstih urah leta. Sedem ur sem imel časa in že vnaprej sem vedel, da kolesa in prtljage ne bom dobil na azijskih tleh, pač pa šele v Avstraliji, a nisem mogel iz svoje kože in sem si v enem izmed mnogih kolesarskih servisov sposodil kolo. Na voljo sem imel le dve uri, kajti ob osmih zvečer so servis zaprli in kolo sem moral do takrat vrniti. Odpehjal sem se proti središču mesta, 13 km proč in nekje na polovici ugotovil, da nisem niti pogledal, kaj šele, da bi si zapomnil ime in naslov kolesarskega servisa. Le-te pa je najti skoraj na vsakem koraku. Singapur je mesto-država na otoku, ki leži južno od Malajskega polotoka. Je nekakšen azijski Monte Carlo, le da je veliko večji, saj šteje okoli štiri milijone prebivalcev. Na hitro sem si ogledal središče mesta ter se malo fotografiral. Ustavil sem tudi pri spomeniku Thomasu Stamfordu, ki je sem priplul leta 1819 in iz ribiške vasice napravil sodobno metropolo. Potrebno se je bilo vrniti in tri minute čez osem sem pripeljal nazaj kolo. »Ali se nikoli ne izgubiš?« me je vprašal lastnik. »No ja, skoraj nikoli,« sem mu odvrnil in se spomnil lanske avanture v Toskani. Pozno zvečer je letalo iste letalske družbe poletelo proti Avstraliji.

V sredo dopoldne je po sedmih urah leta jeklena ptica pristala v milijonskem mestu Adelaide, ki je največje in hkrati prestolnica zvezne države South Australia. Ko sem v letališki stavbi dobil svoje kolo, sem bil kar malo razočaran, saj je bilo zadnje platišče zvito. Policistka je prišla do mene in me prijazno vprašala, če je vse v redu. Ko sem ji povedal za zvito platišče in jo povprašal o povrnitvi stroškov, je odvrnila, da iz tega ne bo

nič, saj kolo ni bilo v škattli. Razočaran sem bil tudi zaradi številnih zaslišanj od treh različnih policistov in izpolnjevanju raznih obrazcev o prihodu in bivanju v Avstraliji, tudi o stiku z živalmi in piščančjim mesom ter drugih banalnih zadev. Ogledal sem si nekaj znamenitosti, tudi vodnjak, posvečen angleški kraljici Elizabeti drugi, ki se je tu mudila leta 1963. Sploh so Avstralci zelo navezani na Angleže, saj je Avstralija nekakšna angleška podružnica, sedanji prebivalci – Ausiji pa so večinoma potomci angleških kaznjencev, ki so začeli na najbolj oddaljeno celino prihajali ob koncu 18. stoletja. Zapeljal sem, seveda po levi strani ceste, a tega sem bil že navajen od prejšnjega dne iz Singapurja in nekaj let prej z Malte in Cipra, proti Indijskemu oceanu, katerega obala se nahaja na obrobju mesta. Na obali je bilo bolj malo ljudi, saj je na jugu Avstralije ob koncu marca že prava jesen. Bilo je vsega 20 stopinj, ocean pa seveda še hladnejši, poleg tega je iz smeri Antarktike pihal hladen jugo. Ravno zato sem se obotavljal, a šlo se mi je, da se, potem ko sem se pred leti že okopal v Tihem in Atlantskem oceanu, preizkusim še v tretjem oceanu. Poleg tega pa se nekaj 100 km bolj jugovzhodno že začne Tihi ocean. Po dolgem »cinca-

nju« sem se vrgel v hladne valove. Ko sem zapuščal peščeno plažo, je mimo prišla starejša gospa in mi zaželela dobrodošlico. Ko sem ji povedal, da sem komaj dobro prišel in od kod sem, je dejala: »O, Slovenija, tam je pa lepo.«

»Ali ste že bili pri nas?« sem jo vprašal. »Ne, a videla sem oddaje po TV in slike. Kako se že pravi tistemu kraju, ko je otoček sredi jezera, gori pa cerkviča?« Hotel sem že nadaljevati z Avsenikovo pesmijo in dejal: »Bled, to je Bled.« »Saj res, Bled. Tja si želim, zagotovo bom nekoč prišla,« je še rekla ob slovesu. Tudi sicer veliko Avstralcev pozna Slovenijo, nekateri so celo bili že pri nas, predvsem ko so v Evropi obiskali svojce. Adelaide je tipično avstralsko mesto z le nekaj stolpniciami v središču mesta in z mnogo pritličnimi hišami, ki so raztresene da-

leč naokrog. Prvi dan sem bolj malo kolesaril in po le 43 km se je že zvečerilo, ko sem pripeljal v kraj Blackwood. Prenočil sem v parku, ki je posvečen pobitim Aboriginom in kar stisnilo me je pri srcu, ko sem se zavedal, kaj so storili priseljenci (Angleži) iz stare celine. Veliko so jih pobili, veliko preveč.

Naslednji dan sem se prebudil v hladno jutro. Bilo je vsega 12 stopinj. Čez dan me je oviral veter v prsi in malo je tudi deževalo. Dan sem zaključil v kraju Meningie ob jezeru Alexandrina. V petek, zadnji marčevski dan, je bilo jutro še hladnejše, le 9 stopinj in tudi čez dan je bilo vsega 16, 17 stopinj. Poleg tega mi je še vedno pihal veter v prsi in zopet je

rahlo deževalo. »Ali je to sploh Avstralija?« sem se razočaran spraševal zaradi slabega vremena. Ob cesti sem opazil tudi nekaj vinogradov in ob koncu marca je grozdje ravno prav zrelo za trgatve. Vreme se je malo izboljšalo, a

še vedno mi je pihal v prsi. To je bil razlog, da sem vozil počasneje, seveda me je utrudil še veter. Poleg tega od zadnje vasice, ko sem se okrepljal, do mesteca Kingston kar 95 km ni ničesar, ne hiš, trgovin, črpalk, še promet je zelo redek. Tega iz Evrope seveda nisem bil navajen in v Kingston sem pripeljal popolnoma izčrpan in sestradan, že dolgo ne tako. Našel sem hotel nižjega ranga in v baru ob pitju piva gledal TV, tako kot mnogo drugih gostov, ki so spremljali ligo avstralskega nogometa, ki je eden najbolj priljubljenih športov med Ausiji. Le-ta je nekakšna mešanica rugbyja in evropskega nogometa. Spravil sem se spat, a še dolgo v noč nisem mogel zaspati zaradi hrupa iz bližnje diskoteke.

Na prvoaprilski dan ni bilo časa za šale. Spremenil sem načrt poti in se odločil za krajšo pot skozi notranjost. Najprej sem se pri domačinih pozanimal, koliko km »nišesar« me čaka. »Do najbližje vasice malo pred Bordertownom jih je 115«, so mi zahtevali. »Dobro, da vem, zdaj se lahko ustavim kjerkoli sredi ničesar,« sem si dejal in s seboj seveda vzel nekaj hrane. Cesta je bila v glavnem ravninska, na njej pa le sem in tja kak avto (morda eden na pol ure). Ob njej se je na osušeni travi paslo govedo in ovce. Včasih sem obujal spomine na domovino s tem, da sem zapeljal na nasprotni vozni pas, torej na desno. Na srečo je bilo vreme lepše kot prejšnji dan. Pozno popoldne sem pripeljal v Bordertown, kot že ime pove, malo mesto na meji med zveznima državama South Australia in Victoria. Že prej sem vedel, da bom moral malo na avtobus, če sem hotel pravočasno priti v Melbourne. Ko sem čakal nanj, sem srečal Libanonca in Iračana, ki sta me presenetila s svojima imenoma. Bila sta Robert in Denis: »Sva katolika, a muslimani so naju pregnali in že deset let živiva tu.« Okoli polnoči je pripeljal avtobus in me odpeljal približno 300 km proti vzhodu

(nadaljevanje v prihodnjič)

POKROVITELJI: SLOVENSKA LJUDSKA STRANKA, GIO, ADD, BTS, PIZZERIA JULČI, DIEM, FASADERSTVO DOLINŠEK, MESARSTVO BLATNIK, EMONSKA KLET, CULT, BAUER

Aleš Juvanc

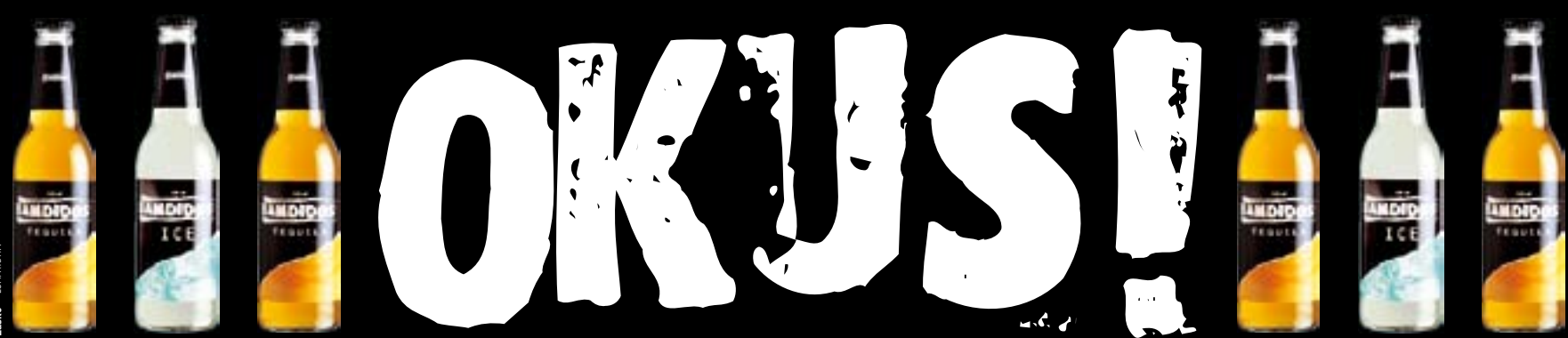

ZGRABI

SVOJ

OKUS!

Minister za zdravje opozarja:
Prekomerno pitje alkohola škoduje zdravju!

Občni zbor OO SLS Naklo

Včetrtek, 1. marca, je bil v Naklem občni zbor članic in članov občinskega odbora SLS Naklo. Na dobro obiskanem srečanju članov in simpatizerjev stranke smo pogledali delo v preteklem letu in

načrte za letošnje volilno leto. Zbora so se udeležili še predsednik DS RS Janez Sušnik, ki je navzoče pozdravil v imenu vodstva stranke SLS, Marko Zupančič, predsednik regijskega odbora Zgornja Gorenjska in predstavniki

občinskih odborov iz Radovljice, Šenčurja in Jesenic. G. Sušnik je predstavil stališča Slovenske ljudske stranke o pomembnih gospodarskih in političnih temah. Navzoče je nagovoril tudi župan občine Naklo Janez Štular in predstavil projekte, izvedene v preteklih letih, in tekoče projekte, predvsem dokončanje gradnje doma starejših občanov ter izgradnjo komunalne infrastrukture v občini.

Občni zbor članstva SLS v Naklem je bil dobro obiskan

V poročilu za preteklo leto je predsednik občinskega odbora Marjan Babič povzel predvsem lokalne volitve, ki so bile za SLS v Naklem zelo uspešne, saj je bil ponovno izvoljen SLS-ov kandidat Janez Štular, v občinskem svetu pa je stranka obdržala 5 svetnikov. Kot najmočnejša stranka v občinskem svetu ima stranka SLS s

svojim županom tako še naprej največjo odgovornost za uspešno delovanje občine Naklo. Za vnaprej pa imamo poleg rednih aktivnosti svetniške skupine v občinskem svetu in delovanja stranke na nivoju občine namen vzdrževati družabne dogodke, kot so poletno in prednovoletno srečanje članstva in obisk tabora stranke. V načrtih za letošnje, pa tudi prihodnje leto, so vsekakor tudi aktivnosti, vezane na volitve – predsedniške volitve v letošnjem letu in priprave na državnozborske volitve v naslednjem letu.

Kot eno najpomembnejših nalog pa smo na zboru opredelili delo z mladimi. Stranka je že v prejšnjih letih finančno podpirala nekatere projekte, ki so jih organizirali mladi, v bodoče pa pri delu z mladimi želi biti še bolj aktivna.

Marjan Babič

OO SLS Dolenjske Toplice

Člani SLS OO Dolenjske Toplice smo imeli v sredo, 07.02.2007, občni zbor. Zbrali smo se na Dolenjih Sušicah v gostilni Kolesar. Spregovorili smo o izidih na občinskih volitvah, o finančnem stanju OO SLS Dol. Toplice, o članarini, o ustanovitvi Nove generacije, ter o tekoči problematiki. Dogovorili smo se o ekskurziji, ki jo bomo izvedli v mesecu marcu.

Po končanem občnem zboru se nam je pridružil župan občine Dolenjske Toplice, g. Franc Vovk, ter nekaj članov NSi.

Za popestritev občnega zbora, ki se je odvijal na predvečer kulturnega praznika, je poskrbel mladi plesni par iz plesne šole Urška Matej Zupančič in Lana Oluič.

Zreški OO SLS s svežim vodstvom

Dolgo pričakovani volilni občni zbor stranke SLS v občini Zreče se je zgodil 1. marca 2007 za srečanjem na temo Klimatske spremembe in njihov vpliv na kmetijstvo v prostorih hotela Dobrava v Zrečah. Na začetku zbora je najprej nastopila folklorna skupina Jurij Vodovnik iz Skomarja in nam tako že na začetku popestrila večer.

Zbora se je udeležil tudi predsednik SLS Janez Podobnik, ki nam je podal kar nekaj vzpodbudnih besed za bodoče tvorno delo v stranki.

Kot gostje so bili na zboru prisotni še domači župan mag. Boris Podvršnik, Stane Frim, Dušan Arbajter in Tjaša Podergajs.

Dosedanji vršilec dolžnosti predsednika Martin Mrzdovnik je strnil nekaj misli o delu stranke v Občini Zreče, ki je imela svoje vzpone in tudi padce. Za novega predsednika stranke je bil soglasno izvoljen Bernard Sadek, za podpredsednico pa Jolanda Lubič. Novoizvoljena sta tudi občinska svetnika v občini Zreče. Po volitvah je novi predsednik podal poročilo o delu in nalogah v občinskem svetu in predstavil program dela stranke za leto 2007.

Nekaj smernic za delo v letu 2007:

- Delovanje moramo usmeriti v pridobivanje novih članov in vzpodbuditi k delu dosedanje člane;

- Zavedamo se, da na mladih svet stoji, zato smo v mesecu februarju ob pomoči Tjaše Podergajs ustanovili podmladek SLS – Novo Generacijo Zreče, ki mu moramo tudi v prihod-

nje stati ob strani, ga vzpodbujati in mu tudi finančno pomagati pri njegovem delu;

- V načrtu imamo vzpostavitev internetne strani stranke, na kateri bo odprt tudi forum za vprašanja vseh občanov;

- Vsaka dva meseca bomo izdajali informator SLS Zreče z aktualnim dogajanjem v občini;

- Enkrat letno bomo organizirali tudi strokovno ekskurzijo, ki bo namenjena članom stranke in njihovim družinskim

članom, da se bolje spoznamo, malo posevelimo in izmenjamo mnenja.

Predsednik SLS je na koncu pohvalil

delo občinskega odbora, ki je deloval na občinskem nivoju, svoje pohvale pa je izrekel tudi domači župan, ki seveda pričakuje še bolj vidno vlogo SLS v Zrečah v dobro vseh Zrečanov.

Bernard Sadek,
predsednik OO SLS Zreče

Voščilo ob materinskem dnevu

Matere ste kot narava, ki zna venomer lepo poskrbeti za svoje Motroke, samo oči in srce moramo odpreti in pogledati darove s katerimi nas razveseljuje. Ob svojem delu ne pozabljate na osnovno družbeno celico – družino, s svojo dejavnostjo pa vpeljujete nove izzive v življenje. Z vami vidimo več, saj imate že od nekdaj pomembno družbeno vlogo, materinstvo pa je tisto, ki vsaki ženski doda pravi izraz in obliko.

Ob materinskem dnevu vam v Slovenski ljudski stranki želimo ogromno energije, veselja in srčne materinske ljubezni.

Nada Skuk

Podpredsednica Slovenske ljudske stranke in predsednica Slovenske ženske zveze pri SLS

Janez Podobnik,
predsednik Slovenske ljudske stranke

Poslancu Josipu Bajcu, ki je 8. marca praznoval rojstni dan (ne izdamo, kateri), so voščili tudi strankarski kolegi. Na sliki s podpredsednico SLS Nado Skuk

